

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer izveniš nedelje in praznike ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam po njem, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčijo celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K. — Na naročbo brez istodobne vpošiljave naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne peti-vrste po 14 h, če se oznanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in, po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisli se ne vračajo. — Uredništvo in upravljalstvo je v Knafovih ulicah št. 5. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravištvu telefon št. 85.

Kavalirstvo.

Socialno - demokratska stranka je postavila za dopolnilne deželno-zborske volitve v vseh okrajih splošne kurije svoje kandidate.

Razume se samo ob sebi, da so vse te kandidate docela brezupne, dasi se »Rdeči prapor« dela, kakor da bi verjel, da bodo to pot volitve za njegovo stranko izpadle ugodno ali vsaj uspešne, kakor vse prejšnje, ki so se jih socialni demokratje doslej udeležili.

V tem mnenju utrjuje socialne demokratje apel »Gorenjca« na narodno napredno stranko, naj bi svoj mandat v splošni kuriji v Ljubljani prepustila socialno - demokratski stranki.

»Gorenjec« utemeljuje ta svoj nasvet s tem, da je treba kakor klerikalnemu nasprotniku podati roko tudi slovenskemu proletarcu, organiziranemu delavcu, ki je združen v jugoslovanski socialni demokratski stranki, in sicer zato, ker so socialni demokratje kri naše krvi, ker so s svojo udeležbo pri pogrebu narodnih žrtev Adamiča in Lundra dokumentirali svojo solidarnost s slovenskim ljudstvom in ker so nastopili tako resni časi, da je treba preprečiti vsak strankarski boj.

Temu mnenju člankarja v »Gorenjcu«, potrjuje, kakor se zdi, tudi del našega učiteljstva.

Ker se je torej sprožil predlog, naj bi narodno - napredna stranka vzpričo resnično resnega položaja, ki je zavladal na Slovenskem, šla v svoji požrtvovalnosti tako daleč, da bi odrezala kos svojega plašča in ga velikodušno darovala svojemu sovražniku, je treba o tej stvari spregovoriti odkrito in pošteno besedo.

Odgovor na ta nasvet je kratek: **Zahteva »Gorenjca« in dela našega učiteljstva, naj narodno-napredna stranka odstopi svoj ljubljanski mandat v splošni kuriji, je neizpolnjiva.**

Če bi narodno - napredna stranka hotela ustreči tej želji, bi to značilo toliko, kakor da bi se hotela samo sebe kastrirati. Delegacija narodno-napredne stranke v deželnem zboru ni tako številna, da bi ji bilo vseeno, ako ima en mandat več ali manj, nasprotno, gre se ji za vsak mandat.

Nadalje je treba uvaževati, da bi stranka, če bi ustregla »Gorenjčevu« iz trenutnega razpoloženja nastali želji, škodovala svoji reputaciji, zakaj, ne varajmo samega sebe, ta korak bi se ne tolmačil toliko kot

rodoljubno dejanje, ki ga je narekovala »gigantična požrtvovalnost«, marveč kot zavest slabosti, kot nedostajanje zaupanja v svoje lastne moči.

In prepričani smo, da bi bili naši prijatelji iz socialno - demokratskega tabora prvi, ki bi nam po končanih volitvah očitali, da mandata nismo odstopili prostovoljno iz domoljubne požrtvovalnosti, marveč radi tega, ker smo itak vnaprej čutili in vedeli, da tega mandata ne moremo držati pred navali socialne demokracije, vsled česar smo že pred bojem vrgli puško v koruzo, da bi se s tem obdali nimbom »gigantične požrtvovalnosti«.

Priznavamo, da bi bilo žrtvovanje mandata socialnim demokratom kavalirski čin, ki bi mu ne bilo primere nikjer. Toda kavalirje igrajo lahko tisti, ki žive v izobilju, če pa kaže kavalirske alure revež, pravi svet takemu kavalirstvu — pustolovstvo.

In narodno - napredna stranka ni močna, ni vplivna, borih 12 mandatov bo imela v deželnem zboru, a še teh bi naj kar pod roko darovala enega socialnim demokratom.

Če bi narodno - napredna stranka vodila tako politiko, bi ta politika ne bila kavalirska, ampak naravnost pustolovska, samomorna!

A še drugi razlogi govorijo proti predlogu, ki ga je sprožil »Gorenjec«.

Socialna demokracija je v Ljubljani v primeri z volilec drugih strank zelo maloštevilna stranka. To se je pokazalo zlasti pri zadnjih državnozborskih volitvah. A ta stranka tudi ni reprezentativna slovenskega delavstva v Ljubljani, zakaj večina delavcev ni v njenem taboru in tudi ne voli z njo.

Sploh pa se mandati nikjer ne darujejo, tudi idrijski mandat, na katerega se »Gorenjec« sklicuje, ni bil darovan.

V Idriji so socialni demokratje glasovali za Gangla, ker bi sicer morali pomagati k zmagi klerikalcev.

Sicer pa so se odločili za Gangla vsled sklenjenega kompromisa.

V Ljubljani pa je položaj drugačen!

Tu sploh socialni demokratje ne morejo preduragati razmerja pri volitvi, bodisi v mestni, bodisi v splošni kuriji.

Ako bi tudi glasovali za klerikalce, bi to dejanskega razmerja ne preduragalo mnogo, ker bi vkljub temu zmagal naprednjak.

Glavni vzrok pa, zakaj ni moglo

še ustreči želji »Gorenjca« in delu učiteljstva, je **narodni moment.**

Politični odnosi so sedaj na Slovenskem taki, da je stopilo v ospredje narodno vprašanje, narodni moment.

Ohranitev, obramba slovenstva proti sovražnim navalom, je sedaj prva in glavna naloga slovenskih rodoljubov.

Treba bo požrtvovalnega, naporenega dela, a za tako delo niso, bodimo odkritosrčni, socialni demokratje. Kdor stoji na mednarodnem stališču, ta se ne bo žrtvoval v boju, ki v prvi vrsti velja narodnemu principu.

Zato bi bil že z ozirom na ta moment neodpušljiv narodni greh, ako bi se v takšnih okoliščinah daroval mandat socialni demokraciji.

Če bi narodno - napredna stranka to storila, bi ne grešila samo proti narodnemu principu, marveč bi škodovala tudi slovensko narodno stvar, a tega od nje pač ne more zahtevati noben pošten rodoljub.

Slovenski dijaki na Dunaju — stradajo!

(Iz dijaških krogov).

Dobesedno resnično! Toliko bede in pomanjkanja, kot ga je prisiljeno pretrpeti slovensko dijaštvo, svet in bodočnost slovenskega naroda, gotovo ni najti v nobenem drugem sloju našega naroda. Niso morda le posamezniki, ki so v slabih gnetnih odnosih, smelo trdimo, da več nego polovica naših dijakov trpi na nezadostni prehraniti. Do 70 odstotkov našega dijaštva je navezanih na tujo podporo in ne bo dosti manj onih, katerih dohodki ne dosežejo fizičnega eksistenčnega minimuma 50 kron na mesec. Prišlo je celo tako daleč, da so naša vseučiliška podporna društva vsled nezadostnih dohodkov prisiljena odklanjati prošnje onih dijakov, ki imajo mesečnih stalnih dohodkov 40 kron. In kaj pomeni ta vsota za življenje v vele mestu, za dijaka, ki ga je poslala domovina v tujino, da si tam nabere dovoljne izobrazbe, ne le umstvene, ampak tudi čuvstvene za uspešno delovanje med narodom!

Slovensko dijaštvo vegetira! Ali se je v teh razmerah čuditi, če marsikak slovenski dijak omaga na potu do zaželjenega cilja, da omaga fizično in moralno, predno je mogel priti do tega, da s pridobljenim znanjem koristi domovini, ki ga ni mo-

gla prehraniti v dobi študija? In kar je še hujske: ali je čudno, če strupena ljulika einizma zopet bujneje poganja med vrstami naših bodočih narodnih delavcev? In to se godi v času, ko nam inteligenčnega naraščaja bolj kot kdaj prej primanjkuje, ko na vseh poljih manjka ljudi, ki bi z veselo dušo in z zdravim telesom delali na mestih, ki nam jih sicer zasede tujec!

Čas je, da že zavlada v slovenski javnosti prepričanje, da je provcit slovenskega dijaštva bistven pogoj za napredovanje našega naroda; čas je, da se slovenska javnost zave, da ima neke pravice, ampak tudi dolžnosti napram svojemu dijaštvu, ki je s solidnim delom zlasti v zadnjem času dokazalo, da je zaupanja in podpore slovenske javnosti tudi vredno. Zato upamo, da si slovensko občinstvo, čigar zlato srce se je najlepše pokazalo o priliki septembrskih ljubljanskih dogodkov, ne bo zatisnilo ušes, ko se obračamo do njega s prošnjo:

Podpirajte čim izdatneje naša dijaška podporna društva!

Posebej po prosimo v tem hipu prispevkov za dijaško podporno društvo na Dunaju. Uprav dijaštvo, ki študira v cesarski prestolici, je izpostavljeno v zadnjih dneh največji bedi. Vsled terorizma nemško-nacionalnega dijaštva, ki je zagrozilo kuratoriju z izgredi pred »Menso akademico«, to glavno dijaško kuhinjo, kjer obedujeta skoro dve tretjini slovenskih dijakov, je menza od torka sem zaprta in nihče ne ve, kdaj se zopet odpre.

Nemški dijaki so s tem zadeli vse nemško dijaštvo na najobutljivejšem mestu. Primanjkuje mi besed, s katerimi bi opisal razburjenje, ki vlada vsled tega med našimi dijaki. Slovenski slovar pa tudi ni morda besede, s katero bi se dalo primerno ožigosati to početje nemških buršev. Zapri so nam jedilnico in groze, da sploh ne pripuste, da bi se zopet otvorila. **Poznam akademike, ki že dva dni niso imeli nič gorkega v želodu in žive dobesedno ob kruhu in vodi.** Tu mora priskočiti na pomoč slovensko občinstvo!

Omogočite »Slovenskemu dijaškemu podpornemu društvu na Dunaju« takojšnjo rešilno akcijo. Vsak prispevek, ki ga pošljete v ta namen društvenemu blagajniku, nadrevidentu južne železnice, gosp. Ivanu Luzarju na Dunaju, III. Reissnerstrasse 27, bo dobrodošel. Gotovo pa bo tudi uredništvo »Slovenskega Naroda« toli prijazno, da sprejema pri-

spevke v gorenji namen. (Op. ured.: Drage volje).

Pismo s Hrvaškega.

(Pogajanja. — Frank z Rauchom ali koalicijska. — Socialistična akcija).
Zagreb, 26. nov.

Ban Rauch in sekijska načelnika Czernkovich in Mixich so v Pešti in ravno kar sem dobil telefonsko vest iz Pešte, da kuhajo tam velike stvari.

Ze spomladi je pričela za koalicijsko najštevilnejša stranka hrvatska stranka prava na svojo roko pogajanja z nekaterimi madžarskimi politiki, da se vsaj nekako pride do premirja ter se napravi konec neustavne položaju na Hrvaškem. Potem so prišle v javnost — na zelo netaktičen način — vse punktacije, vrhu tega še neuspele.

Da sedaj zopet ta stranka v koalicijski avtonomni klub (10 samih odličnikov - kandidatov za vlado) najbolj teži po miru, ni čudno. Rauchov režim provzroča deželi neprečljive škode, ne samo, da honorira petoliznike in štreberje ter preganja spoštovane uradnike, temveč je tudi v vsem področju narodnega gospodarstva, kjer je Rauch obetal zlate gradove, nastala stagnacija. Od Madžarov, od osrednje skupne vlade se itak nikdar ne more izvleči za investicije ničesar za Hrvaško. A kako naj izposluje kaj Rauch, ki nima nikogar za seboj, ki je danes, a jutri ga že ni več. Madžari niso tako dalekovidni politiki, da bi morda — kakor se je morda zdelo kakemu opazovalcu od zunaj — z gospodarsko povzdigo pri nas inaugurirali drugo politiko, politiko sporazuma, dobrega sosedstva — za ceno kakega državnopravnega popuščanja od naše strani. No, — današnji madžarski vlastodržci so tako bahati na svojo moč, da hočejo za vsako ceno Hrvaško politično podjarmiti, a gospodarsko izmagoziti.

K tem splošnim razlogom, da se teži za normalnim razvojem, se pridružijo seveda še specialni strankarski. Stranka prava je starejša generacija, ki ni več za dolgotrajno borbo; nedavno je otvorila svojo tiskarno, kupila je hišo — a tako se ne etablira za opozicijo...

Preteklo spomlad bi tej stranki morda niti težko ne bilo, skleniti kak pakt z madžarsko vlado. Toda danes, kakor vse kaže, imate dunajska in peštanska vlada glede Hrvaške na izbiro dva načrta.

LISTEK.

Svetli trenotki

ob 2. obletnici Gregorčičeve smrti.

Prirejajoč vnovič nabrano gradivo za svoje »Spomine na znamenite može slovenske«, katerih nadaljevanje zahteva toli odločno naš psalmistiški puščavnik na prisojnem pobodu Pohorja: dr. Jos. Vošnjak, — sem se prestrašil vprico množine nadalje umrlih znamenitih znancev in prijateljev, s katerimi sem občeval osebo v svojem življenju...

Ko sem dne 9. aprila leta 1892 v tržaški »Slovanski čitalnici« čital prvič svoje »Spomine« na pokojne slovenske znanstvenike, bilo jih je le dvaintrideset; danes po preteku sedemnajstih let pa je njih število naraslo nad — celo stotino! Saj jih je izmed mojih dopisovateljev, katerih pisma sem oni dan našteval na tem mestu, v tem času umrla dobra dvajsetorica!

Nad sto znamenitih mož slovenskih, ki sem z njimi občeval na svojem življenjskem potovanju, je odpovalo že v tajinstveno deželo večnosti, dočim jaz, prenemirni Ahasver še vedno blodim po tej mračni dolini solz — to je prezgovorni opomin, da

se moram pripraviti tudi jaz na odhod v krtovo dolino! Zatorej sem se odločil, da napišem, vsaj poprečno, v kratkih potezih, nekoliko značilnejših trenotkov iz življenja dotičnih znamenitnikov.

Eden najznamenitejših naših mož, s katerimi sem imel čast občeovati v prijateljskem razmerju, je bil ovekovečeni pesnik: Simon Gregorčič! Tekom lanskega in letošnjega leta sem opisal na drugem mestu, raznovrstne svoje posete na njegovem domu, kjer sem razodel marsikakšno velezanimivo potezo iz mukepolnega življenja tega našega pesnika-trpina. Bili so to zgolj žalostni prizori, ki so nam prikazovali našega »svetih mož mučenca« v upravnih mrkljih bojah, iz katerih bi ugnel soditi ta ali oni, da je bil naš »planinski Slavec« pravi pravcati solzavi jadikovalec. Da pa temu ni bilo tako, hočem dokazati v naslednjih vrstah, kjer pričobim dvoje, troje upravnih svetlih trenotkov, takoimenovana »intervala lucida« v enoličnem njegovem življenju, v kakršnih sem ga bil naletel slučajno ob različnih prilikah.

Bilo je na začetku meseca februarja leta 1884., ko sem imel izvršiti neki službeni nalog v — Dutovljah na Krasu. V to svrhu sem se na dan sv. Blaža (3. februarja) odpeljal z jutranjim brzovlakom proti Sežani.

Ker pa smo imeli tisti dan zamudo tri cele ure vsled nezgode pri parostrojnem vozu, kjer se je bilo zlomilo eno sprednjih koles ter smo ves popoldan prezebovali in prestradovale, tičeči v meter visokem snegu, sredi mračnega gozda nad Borovnico, — sem dospel šele popoldne na lice mesta svojega poslanstva. In ondi, v Dutovljah, je bil tisti dan — živinski sejem, torej strašanska gnječa in tolik vrik in krik, da nisem slišal niti svojega glasu, kamoli da bi bil mogel govoriti mirno z dotičnikom, ki je bil takrat vrhu vsega sejmarjskega vrišča še — gostilničar. Naročil me je torej za drugi dan na razgovor. Ker pa ob toliki množici sejmarjev ni bilo dobiti za tisti dan niti prenočišča, otresel sem dutovljsko blato s svojih čevljev ter zbežal preko kršnega Krasa v zavetno — rihemberško dolino. In ondi sem se bil spomnil toli živo prvega svojega poseta pri našem proslavljenem pesniku: Simonu Gregorčiču dne 16. decembra leta 1881., da se mi je vnelo neodoljivo hrepenenje po njegovem čestitljivem obličju, vsled česar sem bil pihel kar naravnost tja venkaj na vzvišeno Gradšček, kjer je takrat vikarjeval naš planinski pevec visoke pesmi »Ojliki«.

Pesnik me je sprejel tisto popoldne z veselimi vzklikom ter mi ponu-

dil prenočišče v skromnem svojem vikarskem domu. Ko pa sem mu povedal, da se moram vrniti nazaj na Kras še isto noč, ker imam drugo dopoldne nujni opravke v rojstnem selu prijatelja — Lovreta Žvaba, v Dutovljah, je rekel Gregorčič:

»No, dobro! Dan je — Gospodovo«, t. j. službenemu delu posvečen, noč pa je — v a š a! In to nočojšnjo noč posvetite — meni, osamelemu puščavniku tu gori na glem bregu leno tekoče Vipave!«

Nato me je pesnik povabil v pri tično kuhinjo, kjer sva se vsleda ugodno na klop, ki je po primorskem običaju obdajala s treh strani prostorno kamenito ognjišče.

Po zavžitju preproste večerje, t. j. ukusnega sirovega »pršuta«, ki nam ga je ocvrla na železni mrežici brhka kuharica Cilja, potem v žrjavici pečenih »kranjskih klobas«, ki jih je Gregorčič dobil v dar od — moje soproge iz Ljubljane, ter za prikuho takisto pod žarečim ogljem pečenih »čomp«, kakor imenujejo krompir Bolčanin in Kobaridei — po teli enostavni, planinsko-pastirski večerji, ki sva jo zalila z izvrstno, vonjivo rihemberško kapljico, nama je ob radostnem kramljanju minul prijeten večer.

Jaz sem bil namreč takrat prinesel Gregorčiču priščne pozdrave z vseh koncev in krajev naše domo-

vine, ki sem jo bil preletal v dveh letih svojega dotlejnegga potovanja po vsem njenem okrožju. Pozdrave so mi naročili zanj: Davorin Trstenjak v Starem trgu pri Slov. Gradcu in pesnik Gorazd v Podsedri; Anton Funtek (»b«) v Smartnem pri Litiji, dr. Gregor Krek v Gradcu in kaplan Fran Krek v Žireh; hrvaški pesnik Jovan Hranilović, unijatski župnik v Radatovici na Gorjancih in beneški Slovenec Ivan Trinko (Zameljski) v laškem Vidmu; potem profesor Mijo Vamberger v Karloven in »Spectabilis« (Anton Kos) ter dr. Fran Marković v Zagrebu; nadalje »Nadan Zorin« (Ante Kalac) v Buzetu, Andrej Fekonja v St. Pavlu pri Preboldu in Josip Freuensfeld (»Miko Devojan«) v Ljutomeru ter mnogi drugi slovstveniki.

Kakor bi trenil z očesom, je bila ura v cerkvenem stolpu — dve popoldni! Tu sem planil pokoncu, kakor bi se bil vzdramil iz čarobnih sanj ter se začel pripravljati na odhod.

Ko sem se hotel posloviti, je vel. Gregorčič kuharici prinesel — buteljko »pikolita«, ki naj jo ponese svoji ženi v zahvalo za poslano klobaso.

Pikolit je znano plemenito vino za buteljke, kakršnega je pripravljaj Simon Gregorčič po zgledu primorskih vinarjev iz odbranega, na

Dr. Frank je zadnji čas s svojo stranko krenil popolnoma v vladni tabor — sans gene. Kakor sem nekoč omenil, je Frank Starčevićev devizo »Proti Dunaju in proti Pešti« preobrnil v »Z Dunajem in Pešto«. Z avstrijsko politiko je začel koketirati za časa reške resolucije. Takrat se je obremenil z umirajočimi madžaroni stavil na stran krone v borbi proti Madžarom. Frank je spravi na dan denunciacije o velikosrbski propagandi, hodil je k ministrom na Dunaj, kakor je to sam priznal, ter se jim predstavljati kot varuh nedotakljivosti monarhije. Njegove »zasluge« so si tedaj na Dunaju zapomnili. Toda kaj se hoče — ko pa ni mogel doseči večine v saboru. Sedaj zopet, ko potrebuje monarhija na zunanji manifestaciji, da so ji narodi, posebno na jugu, popolnoma verni, evo vam Franka, ki zbira »legije« proti srbskim četam. Da »pomaga« cesarski vojski, pošilja lojalne brzogajave kralju, razglašuje v spomenikih kot vodja edine dinastične stranke.

Toda s tem vsiljevanjem Dunaju, posebno s temi »legijami«, je razkačil Madžare. No, sedaj vidimo nekaj, česar ni na Hrvaškem nihče pričakoval, dasi smo že vse mogoče doživeli.

Frank — je pokleknil pred Madžari. V nekem članku »Pester Lloyd« se je predstavil Madžarom kot najnavdušenejši pristaša sporazumljenja, zbliznanja z Madžari. Sedaj je baje »zgodovinski čas«, ki nas mora pomiriti. Svoje »legije« slika kot tako ustanovo, ki bo branila tudi Ogrsko! A da se še bolj prilizne Madžarom, napisal je strahovitost, da se popolnoma strinja z govori madžarskih delegatov o Bosni, da so ti govorniki nastopali patriotsko, dočim tega ne more reči o hrvaških delegatih, ki služijo »srbski« ideji... A madžarski delegati niso hrvaškim dopustili niti besedice ziniti o hrvatstvu Bosne, temuče si jo že lastijo! — Intrasigentni, radikalni program svoje stranke je imenoval v tem članku kot potreben »ideal«, ki pa se seveda v praktičnem življenju more tudi odložiti...

S tem člankom si je Frank prizadeval pridobiti simpatije Pešte. In res — gotovo na migljaj samega Wekerleja so prenehali napadi madžarskega časopisja proti Franku, celo poedin glasovi se slišijo, da je Frank resnično »odkritosrčnejši«, kakor pa koalicijski... 1

Jasno je tedaj, da Pešta in Dunaj stojita pred alternativno: ali naj pomagata Rauchu s Frankom do sabsorske večine, ali dobe del ali celo koalicijsko, toda krotko, močno ponižano. Prva mogočnost pa je vendar težaven eksperiment, to bi se reklo nastopiti pod najsirovejšega nasilja ter pri politvah iz majhne manjšine zvariti večino. Bog ve, na kak odpor bi to našlo! Ako pa se s koalicijsko sklene mir ali primirje, ni treba nasilja, temuče je treba le »jamstva«, da to ne bo »nevarnost« za monarhijo (posebno ne v tej dobi).

Tako tedaj Frank zopet — licitira na niže!

Kako se bo sedaj to prizadevanje izvršilo, se še seveda ne ve.

Naši socialni demokratje so začeli sedaj akcijo za splošno volilno pravico. Mnenja so, da so našli formulo za rešitev spora: naj vse stranke skupno, makar tudi z Rauchovo vlado, odgovorijo vse druge skupne zadeve, puste na strani vse državno-pravne prepire, pa napno vse svoje sile, da se skliče hrvaški sabor z edino točko dnevnega reda: volilna re-

forma na podlagi splošne volilne pravice.

Rauch je mislil najprej z obetanjem volilne reforme nekako privabiti socialiste k sebi. In tudi sedaj se piše njegov organ, da je samo koalicijska kriva, da se ne more uveljaviti volilna reforma. Vsakemu političnemu analfabetu je celo jasno, da Rauch, Pešta in Dunaj, ako hočejo ohraniti pri nas protinarodni režim, ne morejo uresničevati takih težev po splošni volilni pravici. Rauch tudi sedaj računa edino s tem, kako bi celo obstoječi zanj strašni volilni red potlačil s ponarejanjem imenikov, ker edino le na ta način se more na kaj zanašati, kamoli, da bi volilno pravico še razširil!

V nedeljo je bila velika skupščina, ki so jo sklicali socialisti. Na shod so bile povabljene tudi vse druge stranke, toda prišlo so le napredna, Frankova in kmečka. Na tem shodu so policijski zastopniki prepovedali izgovoriti besedo Rauch in da vlada na Hrvaškem absolutizem. Prvega socialističnega govornika je policijski zastopnik opominjal štirikrat. Drugemu govorniku, naprednjaku Wilderju, uredniku »Pokreta«, ki se je v glavnem proglasil solidarne z akcijo socialistov, je brž vzel besedo ter razpustil shod.

No, socialisti sklicujejo zopet za to nedeljo shod z enakim dnevnim redom. Videli bomo, kako se bo — Rauch izjavil za splošno volilno pravico.

Srbija in aneksija Bosne in Hercegovine.

Razgovor našega beograjskega dopisnika z gosp. Lj. Jovanovićem, predsednikom srbske narodne skupštine.

—ut. Beograd, 26. nov.

Ni lahko v teh burnih časih dobiti priliko govoriti s predsednikom srbskega parlamenta, ker v Srbiji je v istini malo ljudi, ki bi bili tako silno in neprestano preobloženi z delom, kakor je to gospod Ljubomir Jovanović, ki v teh usodopolnih dnevih za srbski narod zavzema časti ali tudi odgovornosti poln položaj predsednika narodne skupštine. Meni je gospo Lj. Jovanović večkrat obljubil, da me sprejme v svrhu razgovora o položaju, ki je nastal v Srbiji vsled proglašanja aneksije Bosne in Hercegovine, ali šele včeraj popoldne sem dobil priliko, da sem bil sprejet, in sicer ne v narodni skupščini, nego v zasebnem stanovanju gospoda skupštinskega predsednika.

Prišel sem ob štirih popoldne in ljubeznjiva gospa soproga skupštinskega predsednika me takoj uvede v elegantno nameščen salon, a kmalu potem se na vratih sosednje sobe pokaže visoka postava simpatičnega sina ponosnega Dubrovnika, profesorja srbske zgodovine na beograjski univerzi in predsednika srbskega parlamenta, gosp. Ljubomira Jovanovića.

»Dosti dela imate, gospod predsednik, in še časnikarji vam ne dajo miru, nego vas preganjajo povsod in vam ne privoščijo počitka.«

Gospod Jovanović pogladi svojo dolgo črno brado in reče smeje:

— Ni tako hudo. Sicer me pa sedaj malo razbremenijo Milovan (dr. Milovan Milovanović, minister zunanjih zadev), ki se nočijo vrne.

»Vseeno boste še trpeli, ker ako vas časnikarji pustijo na miru, ne

priznasejo vam poslanci in drugi ljudje.«

Po tem uvodu je začel gospod predsednik govoriti o aneksiji Bosne in Hercegovine:

— Enodušni protest celokupnega naroda v kraljevini proti aneksiji Bosne in Hercegovine je popolnoma razumljiv, ker tu je spregovorila kri, ki tako ozko spaja srbski narod s tje in one strani Drine. Ta krvna vez je tako močna, da so celo avstro-ogrski službene osebe morale priznati, da med srbskim narodom v slobodni kraljevini in kneževini in izven mej teh držav ni absolutno nobene razlike in da so tudi rodbinske zveze tako močne, da se mora vse ozemlje, kjer živi srbski narod, smatrati za eno etniško celoto. V tem smislu je že leta 1886. referiral na Dunaj beograjski avstro-ogrski konzul Albert v. Stefani, torej človek, kateremu se ne more podkati, da se je zavzemal za srbske težnje.

Jaz se čudim, da avstro-ogrski državniki ne računajo s to realnostjo, nego so uporabljali vsa sredstva, da udušijo srbski duh in srbsko čuvstvenost v prebivalstvu Bosne in Hercegovine, hoteli ustvariti posebno bosansko narodnost, posebni bosanski jezik — kakor svoječasno dalmatinski jezik — pri čemer jim je pomagal tudi sloveči slavist Vatroslav Jagić. In Avstro-Ogrska je upala, da s pomočjo svoje administracije in velikih finančnih sredstev doseže svoj namen v najkrajšem času, kar dokazuje naslednji zanimiv slučaj: Leta 1891. je prosil dr. Nikola Petrović, ravnatelj ene beograjskih gimnazij, tedanjega avstro-ogrskega skupnega finančnega ministra Kalaja, da bi mu dovolil potovati s profesorji in dijaki najvišjega razreda čez Bosno in Hercegovino. Minister Kalaj je bil pripravljen dati to dovoljenje, ali pod pogojem, da se ravnatelj in profesorji pismeno obvežejo, da se na celem potovanju ne bo pelo, deklamiralo, razvijalo zastav, nazdravljalo itd., in je pristavil, da ako čez deset let zopet pridejo, lahko nosijo zastave, pojejo in sploh, da lahko delajo kar hočejo, ker do takrat bo prebivalstvo Bosne in Hercegovine že »pacificirano«. Teh edeset let je že preteklo in kmalu preteče tudi drugih deset let od tega časa in Avstro-Ogrska se ne more v svojem delu na udušenje srbskega čuvstvanja v Bosni in Hercegovini pohvaliti niti z najmanjšim uspehom.

Prebivalstvo Bosne in Hercegovine, ki je trideset let čakalo, da ga Evropa osvobodi neznošnih razmer, je nasprotno aneksiji. Kaj je naravnost nego to, da je narod v svobodni kraljevini kot en mož začel glasno protestirati proti temu činu? Plač bratov se je moral slišati čez Drino, on nam je moral seči v srce in moral se nas je polastiti neizmeren srd, ko smo vdeli, kako težak udarec je bil zadan našim bratom onkraj Drine!

»In kaj zahteva sedaj Srbija, gospod predsednik?«

— Svoboda za narod Bosne in Hercegovine. Mi teh dežel ne zahtevamo zase, nego zahtevamo, da se tema dvema pokrajinama da avtonomija, da se narodu da možnost, da sam upravlja s sabo in da se sam izjavi za zvezo s to ali ono državo. In ako bi se narod izjavil za Avstro-Ogrsko, bi mi ta njegov sklep respektirali, ker smo demokrati in stojimo na stališču, da je narodna volja najvišji zakon.

»Avstro-Ogrska bi pri takem glasovanju dobila jako malo glasov.«

— Tem manj je imela pravico anektirati Bosno in Hercegovino.

»In ako se Bosni in Hercegovini na konferenci signatarnih sil ne pri-sodi avtonomija?«

— Onda čemo, da se bilimo. V tem slučaju je vojna absolutno neizogibna, ker ni človeka v Srbiji in v Crni gori, ki bi potem še mogel ostati milen!

Govorila sva še o stališču avstro-ogrskih Slovanov napram aneksiji in gospod Lj. Jovanović je rekel:

— Avstro-ogrski Slovani v glavnem ne razumejo pomena aneksije, oni ne vedo, da je to udarec, ki ni zadan samo srbskemu narodu, nego celemu Slovanstvu. Nemci so to bolje pojmlili, kar dokazuje naslednji slučaj: Profesor naše univerze, gosp. dr. Božo Marković, je šel v Nemčijo, da tamošnje politične kroge zainteresira za srbske zahteve in tam so mu rekli: »Ali mislite, da smo mi neumni, da bomo o borbi med Germanstvom in Slovanstvom stali na slov. strani?« Mnogi Slovani žalibog nočejo ali ne morejo tega razumeti, nego celo mislijo, da bodo imeli od aneksije Bosne in Hercegovine koristi.

»Dovolite mi, gospod predsednik, še eno vprašanje: Ali verujete v bodočnost slovenskega naroda?«

— Verujem. Slovenci so maloštevilni narod, ali stojijo na visoki stopnji kulture in imajo mnogo smisla za disciplino in volje za delo. Oni so na boljšem kot Čehi, ker se dotikajo morja in ker imajo za sabo rodne Hrvate, Srbe in Bolgare. Takrat, ko bo Nemčija hotela prodrati do Adrije, takrat napoči Slovincem vstajanja dan!

Bilo je že temno in prinesli so svetilko v salon. Kmalu potem sem se poslovil in gospod Jovanović sta me spremila do hodnika.

Naša bodočnost.

VI.

V umstvenem oziru ni prav nobenega dvoma, da nadkriljujemo Slovenci alpske Nemce tako znatno, da se z nami še prav primerjati ne morejo. Uvaževati je pri tem, da imajo Nemci veliko in staro kulturo in na izbero kulturnih sredstev, dočim polagamo mi šele temelje svoji kulturi in smo glede kulturnih sredstev tako na revnem, da nas je res lahko sram, v kolikor smo tega sami krivi. Navzlic vsemu temu pa stoji masa slovenskega naroda umstveno nad maso alpskih Nemcev.

Poglaviti vzrok tiči pač v naravnih nadarjenosti Slovencev, ki jo je mešanje krvi gotovo le pospešilo v razvoju. Naš človek je inteligen, tudi preprosti človek, dočim je alpski Nemec neinteligenten. Naš človek se igraje nauči različnih jezikov, Nemec silno težko ali pa nikdar. Naš človek, tudi če ni šolan, je bistroumen in spreten, agilen in do vzeten, alpski Nemec pa ostane vedno omejena klada. Mnogo so tega pač tudi krive prirodne razmere, saj je znano, da je med alpskimi Nemci izredno veliko ljudi s telesnimi hibami (krof) in silno mnogo tepcev (idiotov in kretinov). Kretenizem je pojav, ki se največkrat nahaja med alpskimi Nemci in vzbuja že od nekdaj pozornost znanstvenikov. Doslej se še ni posrečilo ga raztolmčiti.

Kako visoko stojimo Slovenci v umstvenem oziru nad Nemci, svedoči tudi duševna živahnost, ki je za naše ljudi značilna, ki je pa pri alpskih Nemcih ni dobiti. Naš človek se za-

nima za vse in čita z veseljem, alpski Nemci pa se za nič ne zanimajo in čitajo prav malo. Razmeroma be-ro manj ljudi vsaj petdesetkrat več, kakor alpski Nemci. To pričajo zlasti slovenski časopisi.

V fizičnem oziru ni tako dobro za nas, kakor v intelektualnem. Tu se že pojavljajo prvi znaki degeneracije. Vzroki te degeneracije so jako različni.

Prvi in poglaviti je pač alkoholizem. Ta se pri nas rapidno razvija in vlada ga še pospešuje, ker hoče iz davkov na alkohol izprešati milijonske dohodke in ji je na tem ležeče, da je konsum alkoholskih pijač kolikor mogoče velik.

Dalje igrajo veliko vlogo stanovanjske razmere, potem nezadostna higijena, slaba hrana in različne bolezni.

Kako vidna je degeneracija, se da zlasti konstatirati na Gorenjskem. V Bohinju so vplivi alkoholizma najočitnejši.

Alpski Nemci so v obče v fizičnem oziru nekoliko na boljšem, a samo vobče, zakaj v nekaterih pokrajinah (na primer na Koroškem) so še na slabšem kakor mi. Sploh je pa rahitizem in sifilitični ljudje med alpskimi Nemci dokaj več kakor pri nas.

Če rekapituliramo ta opazovanja, vidimo, da smo Slovenci v gospodarskem oziru na slabšem kakor Nemci, da smo fizično precej ravno na isti stopnji kot naši nasprotniki, kar pa se da brez posebnih težav še znatno zboljšati, tako, da bi jih lahko že v drugi generaciji prihiteli, umstveno pa stojimo visoko nad njimi.

S tem pa še nikakor ni rečeno, da je pri nas dosti storjeno za narodovo telesno in duševno zdravje. Čaka nas še ogromnega dela, ki je toliko nujnejše in važnejše, ker moramo s telesno in duševno kvaliteto nadomestiti dejstvo, da smo po številu, po kulturi in po svojem gospodarstvu daleč za svojimi rivali.

Velik nedostatek je, da se javnost premalo briga za bodoči rod. Skrb za otroke, to je prva stvar, za tiste otroke, ki so že na svetu, in za tiste, ki šele pridejo. Morda bi ne bilo tako napačno, če bi država zabranila zakone med nezdravimi ljudmi. S tem bi silno mnogo koristila, da bi dobili zdrav, jednat rod. Do tega seveda še dolgo ne pride, storiti pa je treba že sedaj kaj. Pisatelj teh vrstic je vprašal zdravnika g. dr. Derčarja, specialista za otroške bolezni, kaj bi bilo po njegovem mnenju najnujnejše in izvedel je sledeče:

Ustanoviti bi se morale šole za matere oziroma po višjih deklških šolah predavanja, kjer bi se poučevalo i teoretično i praktično o vzgoji otrok, o negovanju in ravnanju z dojenčki. To je prva potreba v pouku o somatologiji, higijeni in eventualno tudi o seksualnem polju. In širše mase potreba bi predavanj o dojenju sploh, da bi seta brezprimerno potreben materinski posel, ki je tako krasen, vzvišen in blagodejen, sploh za dostno uvaževal. Materam bi se moralo omogočiti dojenje, to je, ne bi se smelozdružiti po naravi spojeno celoto mater od otroka. Zato bi morale izplačevati doječi materi bolniške blagajne bolnišnično več mesecev, da bi mogla mati eventualno ostati od dela doma. Morale bi se razpisati nagrade za dojenje in z njimi vzpodbujati matere k dojenju. Da se omogoči ženam, akoravno delajo, do-

(Dalje v prilogi.)

zraku posušenega grozdja, v čemer je bil naš pesnik, ki je bil sploh vzoren vinorejec vse goriške vladikovine — pravi mojster. Da je bil naš Gregorič pa tudi večer ter previden in moder vinopivec, o tem pričajo vino-slavni verzi, ki jih je spenil svojemu najvernejšemu kupcu njegovih vin, Alojziju Pavlinu, vinotrčcu v Podbrezju na Gorenjskem, za napis na njegov največji sod:

»Le pij me vsakteri, pa, bratec, poprej, moč nog in možgan si premeri, potem pa kozarec si šteji!...«

»Zapečati buteljko!« je zapovedal Gregorič kuharici Ceciliji, pogledavši mene nekako poredno od strani.

Ko je kuharica prižgala svečo ter nastavila pečatni vosek, sem rekel jaz lakonično:

»Saj jo lahko zopet odpečatim!«

»Torej pusti buteljko »neza-pečateno!« je zopet napovedal oblastno Gregorič ter se začel rogati besedi: »nezapečateno«, češ, da je slovniški sicer pravilna, a toli neblagoljubna, da se mu zdi, kakor da bi ga kdo pljusnil po licu.

Odpečatim sem buteljko, izpijem pikolit ter jo napolnim s — evičkom, potem pa rečem svoji ženi: »Na! Tu ti pošilja Gregorič svoj tolikanj slavljani pikolit!« — sem nagajal nadalje šegavemu pesniku.

»Zapečati buteljko torej vendar-le ter pritiski moj pečatni prstan!« je zapovedal Gregorič kategorično v tretje.

»In jaz jo zopet odpečatim, izpijem vino, buteljko pa treščim ob kakšno krasko skalol!« sem mu odvnil samovestno-nagajivo.

»Daj mu torej buteljko brez pečata! Če je poštenjak, jo bode oddal odprto; ako pa ne, pa ne pomaga nič niti sedmero pečatov!« je odločil naposled s šaljivim patosom pesnik ter mi posvetil do hišnih vrat.

In odnesel sem buteljko pikolita ob polutretji uri zjutraj z Gregoričevega doma ter jo izročil ob polnoči tistega dne — nedotaknjeno svoji ženi v Ljubljani.

Drug takšni »svetel trenutek« sem užil z blagopojnim našim »planiškim slavicem« nekaj let pozneje v Gorici.

Simon Gregorič se je bil nekega februarkega popoldne pripeljal s svojega »Hriba«, s svojim soimenjakom: Ivanom Hribarjem v našo »avstrijsko Nizzo«, kjer smo pri ondnotnem »Konjičku«, v družbi odličnih goriških Slovencev preživeli jako vesel večer v pozno noč. Vnarnjima gostoma: Gregoriču in Iv. Hribarju na čast so se ond bili zbrali različni gospodje, katerih večina je danes že mrtva, in sicer: profesor Fr. Erjavce, Ant. Hribar in Iv.

Jenko, brat Simona; potem mejni grof Obizzi, deželnega odbora tajnik Jeglic, voditelj slov. kmetijske šole Fr. Žepić, vodja goriške plinarne Fr. Frfila; (Erjavčev svak), goriški »Cahej«: Arnošt Klavžer in še par drugih goriških znamenitnikov.

Drugo jutro po skupnem zajtrku v kavarni »Evropa«, kamor so takrat še zahajali vsi slovenski Goričani v bratovski slogi, — se je gosp. Iv. Hribar poslovil od naju z Gregoričem, obžalovaje, da mora ostati »solčno Gorico« ob toli krasnem zgodnjepomladnem vremenu.

»Najemita si izvoška in peljita se skupno na — Gračkel« je nama naročil Hribar ter se odpeljal na južni kolodvor.

»Izvošek iz Gorice na Gradišče stane najmanj — petak!« je račun Gregorič poluglasno sam pri sebi, potem pa me je povabil k »Lizici«, v znano starogoriško narodno gostilno, kjer se ustavljajo vsi vozniki in pošta iz Rihemberga.

»Ondi pokosiva ter popijeva par kozarec dornberžance, potem pa se jaz odpeljem s poštnim vozom do — Renč, kar me stane le — trideset novičev!« je pridločil pesnik ter se obrnil proti — Raštelu.

Stopajočima po tej živahni goriški ulici, pride nam nasproti — pokojni dr. Ivan Pitamic, ožji rojak in sošolec Gregoričev, ki je takrat bil odvetnik v Postojni.

»Kam pa, jogra božja?«, naju je nagovoril.

»V Ema v z, iskat onega, ki bi nama lomil — kruh!« mu je odgovoril točno pesnik.

»Pojdita k »Ogrski kroni« ter naročita predkosilce za — tri! Pridem takoj za vama!« je naročil jovialni Volčan ter odšel v tem po svojih odvetniških opravkih.

In bili smo potem prav židane volje v imenovani Kramaršičevi restavraciji.

Tudi ta najni najkratni gostitelj se je ne dolgo potem, mnogo prerano, v najlepši moški dobi, preselil v skrivnostno večnost.

In tretji »svetel hip« v mučeniškem življenju Simona Gregoriča sem doživel zopet v njegovi hiši na Gradišču.

Bilo je koncem leta 1900. S pokojnim profesorjem Simonom Rutarjem sva prišla skupno v poset k Gregoriču. Sprejemši naju z radostnim vzklikom je naju vprašal:

»Gospoda! Kakšno vino hočeta piti — »brzaminec« ali »rizling?«

»Sime! Prinesi tistega, ki je močnejši, da ga bom prej — čutil!«, (sic!) se je odločil dovtipni profesor izpod Krna. In pesnik je prinesel liter zlatorjuna riziinga, ki sta ga pila z Rutarjem skupno, meni pa, ki sem zahteval »slabejšo« pijačo, pol litra rdečezarnega brzamineca.

Ob pitju izvrstne kapljice pa mi trije nismo želi molče okrog mize, temveč v smislu Mirza Schaffyevih besed: »Trinken wir, sind wir — begeistert«, smo postali šele prav navdušeni in zgovorni, da smo govorili naposled »v vseh jezikih!«; zlasti poliglotti profesor S. Rutarjev nama je pripovedal svoje doživljaje iz vseučiliških let v Gradcu, potem iz bosensko-hercegovske okupacije, ki se je je udeležil tudi on; nadalje iz devetletnega svojega službovanja v Dalmaciji, na gimnazijah v Dubrovniku in Spljetu — ter končno o svojem poučnem potovanju po Italiji in Greciji, kjer je doživel mnogo komičnih prizorov s pedantnimi nemškimi sopotniki — profesorji...

Kaj ganljivo je bilo poslušati blažene spomine izza nedolžne mladosti obeh rojakov Simonov (Gregoriča in Rutarja) izpod sivoskalnega Krna, ki sta jo preživela kot brezskrbna pastirja očetovih čred »tam gori za tretjo goró«, na zelenih planinskih tratah.

Drugo jutro, v dan sv. Davida, (30. decembra) je Simon Gregorič imel ob 7. uri napovedano sv. mašo v Renčah, kar je tisti čas hodil maševat na povabilo ondnotnega župnika Pavletiča. Morali smo torej vstati že ob polu šestih...

Mene so tisto jutro »boleli lasje« — sit venia verbo! — da mi je bil takorekoč klobuk pretesen.

jiti v odmorih svoje otroke, morajo se napraviti jaslice v obliži delavnice. Te bi seveda morale biti pod strogim nadzorom, ker je za male organizme kasarničarje naravnost nevaren položaj, kajti vsak dojenček je za infekcijske strupe sila sprejemljiv, in taka naprava, ako ne odgovarja vsem zahtevam moderne higiene — strašno škoduje.

In ono mater pa, ki nima ne dela, ne podpore, moralo bi se preskrbeti z ustanovitvijo oskrbovalnice za doječe in noseče. Vse te naprave bi se popolnoma mogle centralizirati samo v obliki deželne najdenišnice, ki je ideal vseh takih naprav. Ž njo spojena mora biti bolnišnica za dojenčke, ker tibolniki-malčki zahtevajo popolnoma specialistiškega, individualizirane zdravljenja, bolj kot katera druga starostna doba.

In še bi preostalo veliko število malčkov, ki bi jih ne mogli po teh napravah preskrbeti. Posebno so to otroci one dobe, ki so ravnokar odstavljeni. In za te je treba še druge, plodnosnejše naprave. Treba jim je kakor ribam vode, dobrega, neskvarenega, neinficiranega kravjega mleka, ker je to zadnje še vedno edini in najboljši nadomestek za materino mleko. Neobhodno potrebna je taka ustanova, kjer bi se na modernim zahtevam popolnoma ustrezajoči način pridobivalo sterilizirano, že za različno starost otroško mešano v porejskih steklenicah pripravljeno mleko oddajalo občinstvu. Kajti vprašanje, ali prehaja goveja tuberkuloza na človeka, še vedno ni rešeno. In tudi vprašanje, ali se inficira telo s tuberkulozo potom črevesa, to je potom jedi ali potom vdihanja bacilov skozi pljuča, še ni dognano. Moramo se tedaj na vsak način ubraniti uživanja inficiranega mleka tuberkuloznih krav.

Slavnostna seja trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani.

Kakor smo že omenili, je včeraj priredila trgovska in obrtna zbornica v nalašč za ta namen okrašeni sejni dvorani na magistratu slavnostno sejo v proslavo cesarjeve 60letnice. Vlado je zastopal dvorni svetnik g. marki Gozani. Predsednik gospod Lenarčič je imel sledeči slavnostni govor:

Častita zbornica!
Pomembni polni dan, drugi december, se nam bliža, dan, ko vse avstrijske podanike, bodisi v domovini, bodisi v tujini, prešinja le ena misel, ki je združena z osebo presvitlega vladarja cesarja Frana Josipa I.

Dolgo vrsto let, dobo dveh človeških rodov, celih šestdeset let vladala nam modro in s krepko roko, kakor skrben oče, kojemu je le blaginja svojih otrok pri srcu.

Le redko komu je bilo dano, se deti na prestolu mogočne države tako dolgo dobo let. Resni časi so bili v začetku vladanja našega presvitlega cesarja; vsa Evropa je bila tedaj pokonci in treba je bilo močne roke in velike previdnosti, držati svojo državo na pravi poti. Zastareli nazori prejšnjih stoletij, privikar prevržen po francoski revoluciji, so dobili začasno zopet svojo premoč, dokler jih 48 let minolega stoletja ni vdruživ pahnilo v ozadje in polagoma v pozabljenost.

Narodnostno gibanje po vsej Evropi je zahtevalo preobnovo obstoječih držav. — Da se Avstrija temu

gibanju ni mogla odtegniti, je le naravna posledica razmer. Hude vojne so razburjale našo državo in treba je bilo velike previdnosti in krepke volje, ter neutrujenega dela vladarjevega, držati skupaj one narode, ki tvorijo danes mogočno Avstrijo.

Pa tudi danes, ko je razburkano vse javno življenje, tako v domovini, kakor izven državnih mej, zahvaliti se imamo le osebi presvitlega vladarja, ki je sam vzor miroljubnosti, da nasprotja niso prišla do najhujšega izbruha z vsemi žalostnimi posledicami vojskineh dni, ne samo za one stanove, ki je tu zastopamo, marveč za vse državljane.

Ko so se narodi zavedli, zahtevali si svojih pravic, je naš presvitli vladar uvidel opravičenost teh pojavov, omejil sam svojo vladarsko moč ter poklical svoje narode na ustavno sodelovanje v prid domovini. Saj se imamo le njemu zahvaliti, da so izginili že zadnji ostanki prejšnjih privilegijev v splošno volilno pravico za avstrijski parlament.

Presvitli vladar, vzor neumorne delovanja svojih prevzetih dolžnosti, obračal je vedno vso svojo pozornost na napredek in blaginjo svojih narodov. Pod njegovim zaščitnim razvil so se industrija in obrt, trgovina in promet do take višine, kakršne si naši predniki niti mislili niso mogli. Te panoge narodnega gospodarstva dobile so takoj prvi čas vladanja našega presvitlega vladarja po njegovi milosti zakonito zastopstvo v trgovinskih in obrtnih zbornicah, ki so bile ustanovljene drugim državam v zgled, da se naši produktivski sloji tu potegujejo za svoje premmoge in prevažne koristi, koji sloji bi sicer ne mogli priveriti svojih želj do onih mest, kjer se odločuje njih usoda; saj se moči poedinca pogube in le v skupnem nastopu, v zakonitem strokovnem zastopstvu je možno temeljito pojasniti odločujočim krogom želje in težnje prizadetih.

Ne oziraje se na srčna čutila, ki jih gojimo vsi do priljubljene osebe vladarjeve in posebno osebnega spoštovanja do njega imamo torej trgovci in obrtniki še posebej vzrok udeležiti se domoljubnih izjav k predstojnemu slavlju, da zrazino presvitlemu vladarju svojo globoko čustvo hvaležnost za njegovo očetovsko skrb, ki nam jo je pri vsaki priliki v obliki meri naklonil — ter porabiti izvanredno priliko jubilejskega slavlja, da zagotovimo ljubljenu vladarju svojo zvesto udanost. V njegovem smislu hoče tudi naša zbornica vztrajati na začrtani poti, ne oziraje se na desno ali levo, vedno posvetiti vse svoje sile v prosep onih slojev, koje zakonito zastopa, — hoče varovati koristi milega naroda in tako pripomoči do obče blaginje, za kojim smotrom stremi tudi srce našega presvitlega vladarja.

Trdno prepričan, da s tem zagotovilom najbolje ustrezemo željam, priljubljenega vladarja, hočemo dati duška svojim čutilom, zato pozivljamo slavno zbornico, da z mano trikrat zakliče presvitlemu vladarju cesarju Franu Josipu I. Slava! Slava! Slava!

Nato je zbornični podpredsednik g. Ivan Mejač predlagal sledeče: Preznanenito priliko dopolniti ve šestdesetega leta slavnega, tako izredno plodonosnega vladanja prevzisenega našega vladarja ni da ne bi zbornica proslavila tudi na trajen način.

V smislu plemenitih intencij Njeg. Veličanstva ravnamo, če to storimo s činom dobrodelnosti.

Veliko število prošenj, ki nam

dohajajo vsako leto za ustanove, ob priliki 50letnice vladanja Nj. Veličanstva ustanovljene za onemogle obrtnike, nam priča, da je zbornica pravo zadela z osnovo teh ustanov. Ali ta množica prošenj pa tudi kaže, kako veliko je podpore potrebnih revežev, ki jim ob omejenem številu ustanov daleko ni mogoče vsem pomoči.

Stalni odsek je bil zategadelj nenja, da bi bilo ob tej slovesni priliki osnovati še nadaljnje število takih ustanov, ki naj bi bile dosegljive kakor bivšim obrtnikom tako bivšim trgovcem, ki so onemogli in navezani na milosrdnost drugih ljudi, in ravno tako ubogim vdovam po samostojnih trgovcih in obrtnikih.

Čast mi je torej predlagati v imenu stalnega odseka:

Čestita zbornica skleni:

1. Ob povodu praznovanja šestdesetletnice vladanja Njega Veličanstva cesarja Frana Josipa I. ustanovi trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko 19 ustanov, in sicer:

a) 4 po 50 K in 10 po 20 K za uboge onemogle obrtnike in trgovce vojvodine Kranjske.

b) 5 po 20 K za uboge onemogle vdove kranjskih obrtnikov in trgovcev.

2. Naprositi je za dovoljenje, da se smejo tudi te ustanove imenovati »Cesarja Frana Josipa ustanove za uboge onemogle kranjske obrtnike in trgovce«, oziroma »Cesarja Frana Josipa ustanove za uboge onemogle vdove kranjskih obrtnikov in trgovcev«.

3. Te ustanove se podeljujejo vsako leto meseca decembra počeniš z letom 1909.

4. Potrebščina za te ustanove se nabavlja na ta način, da se cela, oziroma delna vsota ustavi vsako leto v zbornični proračun kot stalna redna potrebščina, dokler se glavnica že obstoječega zaklada za ustanove onemoglim obrtnikom ne pomnoži na potrebni znesek z odmembami iz dohodkov zborničnih v bodočih letih. Soglasno sprejeto.

Nato je predsednik zaključil sejo.

Konferenca klubovih načelnikov.

Dunaj, 27. novembra. Pod predsedstvom dr. Weiskirchnerja se je vršila danes konferenca klubovih načelnikov, da določi program za letošnje državnozbornsko zasedanje. Po daljši debati se je sklenilo, da se za bosansko predlog sestavi poseben odsek 26 članov. Na predlog poslanca dr. Kramšča se je sklenilo, da se predloga o podržavljanju železnice izroči brez prvega branja železniškemu odseku. Vlada bi bila rada imela, da bi se vse te stvari, poleg tega še proračunski provizorij in trgovinsko-politični pooblastilni zakon rešile najmanj. Ker se to ni zgodilo, pride Benethova vlada najbrže v zagato. Radikalne stranke namere vajo z mnogobrojnimi nujnimi predlogi preprečiti pravočasno razpravo o aneksijski predlogi, a sgrarci preprečijo sprejem pooblastilnega zakona. Brez dovolitve teh dveh predlogov pa je nemogoče nadaljni obstoj vlade ali pa parlamenta. Ako bodo tedaj klubovi načelniki vztrajali pri današnjem sklepu, je skoraj neizogibna nova kriza, ki pa ne bo toliko usodna za vladko kakor za parlament.

Iz ogrskega državnega zbora.

Budimpešta, 27. novembra. Zbornica je pričela podrobno raz

cu ter zgrabil laškega spovednika za vrat, ki bi ga bil v svojem gnevu tudi zadavil, da ga niso navzoči vojaki oteli na smrt razžaljenega Dalmatina.

In dotičnik je bojda vsled na novo vzbujene življenske energije ozdravel.

»Hat! Coraggio, Signor Morlaeco!« je pridaval pripovedovalec tega istinitnega dogodka, na kar smo se razšli, ne da bi se bili kdaj pozneje sestali vsi trije toli čili in veseli!

In zdaj počivata oba belogolusi na mi prijatelja - pobratima: Simon Rutar tu doli na planem ljubljanskem polju, pri Sv. Kristofu, Simon Gregorčič pa tam gori v opevanem svojem »planinskem raj«, na slikovitem vnožju goratnega Krna, kamor si je želel koprneče sam, pojoč v IX. svoji »predsmrtnici«:

»Kako se bo mirno tam spalo na griču zelenem ob Soči, nam mrtvim živim šumljajoči, tam gori pri svetem Lovrenci, na raznji ognjenem mučenci...«

Jaz pa, brezdomovinski »večni žid Ahasver« prenašam še vedno svoje utrjene kosti po trdi zemlji, menda za pokoro onih »grehov«, ki so jih zame morali opravljati drugi, brihtnejši ljudje v dobi mladinske moje neokretnosti. —

V Ljubljani, 24. nov. 1908. Prostoplav Kretanov.

pravo o državnem proračunu. — Poslanec B. zaky je pozval vlado, naj še letos predloži parlamentu zakonski načrt o ustanovitvi samostojne ogrske armade in samostojnega ogrskega ministrstva zunanjih del. Posl. Supilo je govoril o bosanskem vprašanju, toda predsednik mu je kmalu odvzel besedo. Supilo in za njim dr. Lukinić sta zastopala stališče, da se mora v hrvaščem in v novem bosanskem saboru odločevati o tem, komu pripade Bosna. Poslanec grof Batthyany je izjavil, da se mora Bosna prikloniti le Ogrski. — Ko je začel dr. Wekerle govoriti slavnostni govor v proslavo cesarjevega jubileja so vsi nemadžarski poslanci zapustili dvorano. Po govoru se je razvnela debata o predlogu ministrskega predsednika naj se pr tokolira izraz iskrenega spoštovanja za vladarja. Posl. Nagy je izjavil v imenu svoje stranke, da odklanja predlog Govornik je opozarjal, da je leta 1898 bil sedanji minister Kossuth odločno proti takemu čestitanju.

Dogodki na Balkanu. Razmerje med Avstro-Ogrsko in Turčijo.

Dunaj, 27. novembra. Turški poslanik Hikmed beg je bil včeraj pri ministru baronu Aehrenthalu, potem pa je sprejel nekoga dunajskega dopisnika ter mu rekel, da ima turška vlada najboljšo voljo zdrževati z Avstro-Ogrsko lojalne razmere. Zar to hoče turška vlada storiti vse, kar je v njenih močeh, da se ublaži boj kot proti Avstro-Ogrski. Na vprašanje, ali je Turčija sklenila s Črno goro in Srbijo kak dogovor, je odgovoril Hikmed beg: »Gotovo ne pride tukaj v poštev dogovor, ki bi bil naperjen proti Avstro-Ogrski. Zato mi je, da so merodajni krogi v Carigradu svetovali Črni gori in Srbiji, naj bodeta zmerni in pametni ter ohranita mir.« Na vprašanje, kako misli Turška o komercijah, ki jih terjata Črna gora in Srbija, je odgovoril turški poslanik: »V tem vprašanju ni nasprotstva med turško vlado in Avstro-Ogrsko.«

Pašić v Carigradu.

Carigrad, 27. novembra. Bivši srbski ministrski predsednik Pašić je prispel v Carigrad ter je konfiriral z me očajnimi državniki.

Zanikanje o avstrijskem oboroževanju.

Budapešta, 27. nov. Ogrska brzojavna korespondenca poroča, da so vesti, da se je garnizija v Zemunu pomnožila za dva polka in dve bateriji, neresnična. V Zemunu sploh ni nobenega vojaka več kakor navadno. Baterije sploh ni nobene. Istotako so neresnične vse vesti o pomnoženju posadki v Pančovi.

Francosko posredovanje.

Pariz, 27. novembra. Deschanel je govoril včeraj v parlamentu o dogodkih na Balkanu ter povedal, da je Francija prevzela plemenito vlogo posredovanja ter preprečila izbruh vojne s tem, da je v Carigradu, Sofiji in Belgradu priporočala zmernost in treznost ter v ta namen posredovala med Turčijo, Bolgarijo, Avstro-Ogrsko in Anglijo. Govornik je rekel, da je Črna gora in Srbijo prevzel upravičen strah. Balkanski narodi imajo Rusijo, Italijo in Anglijo na svoji strani. Ako se naj na Balkanu ohrani mir, mora spraviti Avstrija svojo politiko na Balkanu glede konference v sklad z željami cele Evrope.

Nemci za spojitve Bosne in Hercegovine s Hrvaško.

Dunaj, 27. novembra. V dunajskem nemškem klubu je v navzočnosti ministra dr. Schreinerja govoril tajnik trgovinske zbornice Riedl o aneksijske Bosne ter izjavil da je v interesu Nemcev, da se Bosna in Hercegovina priklonijo Hrvaški in Dalmaciji.

Novo zahtevo Črne gore.

Dunaj, 27. novembra. Črnogorska vlada je poslala zastopnikom veleil noto, v kateri zahteva, naj ji Avstrija vrne Spićo. Noto opremilja obširna spomenica, v kateri dokazuje vzroke za svojo najnovejšo zahtevo, a obenem izjavlja, da se s tem nikakor ne misli odpovedati prvotnim kompenzacijam, ki se nanašajo na aneksijsko Bosno in Hercegovino ter znajo življenske interese za Srbijo in Črno goro. Avstro-ogrski poslanik je to noto vrnil črnogorski vladi. Sploh smatrajo v političnih krogih to črnogorsko zahtevo za nekaj takega, o čemer se ne da razpravljati. Črnogorsko vlado je na to zahtevo naščuvala neka inostranska velesila. Prebivalci Spiće so katoliški ter vsled tega nočejo postati Črnogorci.

Avstrija ne misli na vojno.

Pariz, 27. novembra. »Matin« je priobčil razgovor, ki ga je imel njegov dunajski dopisnik s sekojim načelnikom sunanjega ministrstva baronom Oallom in ogrskim ministrskim predsednikom dr. Wekerlejem. Oba sta izjavila, da Avstrija ne mara

vojne ter bo storila vse mogoče, da se vojna prepreči. Baron Oall je rekel, da položaj ne kaže ničesar resnega in Avstrija je prepričana, da bod-ta čas in diplomatska previdnost rešila vse težkoče.

Izredne turške priprave na bolgarski mejli.

Sofija, 27. novembra. Uradno je potrjeno, da so na bolgarsko mejo navozili do sedaj 60 vagonov topov. 36 vagonov streljiva in 12 vagonov pušek. Transporti še vedno prihajajo. Ob meji je nastavljenih 118 bataljonov turškega vojaštva.

Srbski kralj odstopi?

London, 27. novemb. Po časopisu se je zopet raznesla vest, da se kralj Peter kmalu odpove prestolu, ker ga je baje zadela kap, da le s težavo govori.

Veliko rusko posojilo.

Petrograd, 27. novembra. Finančni minister je predložil dumi pooblastilni zakon, da si sme ruska vlada najeti v inozemstvu 450 milijonov rubljev posojila v pokritje državnega proračuna za leto 1909 in v pokritje starejših dolgov. Vse podrobnosti se bodo obravnavale v tajni seji.

Demonstracije pred sodiščem.

Senat: predsednik dvorni svetnik Pašk, votanti: nadsvetnik Polec, deželnosodni svetnik Vedrnjak, dr. vitez Luschani; zapisnikar Luznar; javni obtožitelj dr. Kremžar; zagovornik dr. Šavnik (pisarna dr. Kokaljeva).

Orožniška ova d b a z dne z dne 11. oktobra pravi, da je bil 1. v noči od 8. na 9. oktobra v Moravčah na tabli, ki je pribita na Lovračevi hiši, zamazan nemški napis »Bezirkstrasse nach Watsch« z rdečo barvo, da ga ni bilo mogoče več brati; 2. da je bil ravno tako pobarvan z rdečo barvo nemški napis »Bezirkstrasse nach Petsch« na tabli, ki je pribita na kolu v bližini šolskega poslopja; 3. so hoteli dne 10. oktobra prebarvati tudi na hiši Ivane Bizilj nemški napis »Markt-gemeinde Moräutsch«, a je to Bizilj preprečila.

Da so prebarvali te napise in s tem zakrivali prestopke hudobnega poškodovanja tuje lastnine, so stali pred okrajnim kot kazenskim sodiščem na Brdu kot obtoženci Alojzij Cerar, Anton Vrbanija, Franc Hus, Valentin Šlibar, Mihael Šlibar in Janez Vrečar, vsi iz Moravč.

Alojzij Cerar, kovaški pomočnik, je bral v časopisih, da se napravijo v Ljubljani in drugih občinah samo slovenski napisi. Ker so pa v Moravčah tudi nemški napisi, je šel, ne da bi ga bil kdo nagovarjal k temu, po rdečo barvo in je najprej prebarval nemški napis na tabli pri šoli. Pridružil sta se mu tudi Hus in Majhen. Drugi so potem odšli, on pa je šel k Loraču. Vrbanija je nesel lestvo, on, Cerar pa rdečo barvo, Hus je pa samo gledal. Cerar je pobarval tudi ta napis. Od tam so šli Cerar, Vrbanija in Hus k hiši Ivane Biziljeve. Vrbanija je nesel lestvo in jo je hotel pristaviti, prišla pa je Ivana Bizilj, ki ni pustila, da bi bil Cerar pobarval nemški napis. Nato so odšli. Dne 10. oktobra niso bili zraven. Obtoženec je izpovedal, da ni mislil, da je prebarvanje tabel prepovedano, in ni vedel, da stori s prebarvanjem table kako škodo.

Druga dva obtožena sta izpovedala enako.

Valentin Šlibar, mizarski pomočnik, je izpovedal, da je prišel dne 10. oktobra slučajno pred hišo Ivane Biziljeve, kjer je stalo več ljudi, med njimi tudi njegov mojster Janez Vrečar. Mojster mu je rekel, da naj gre domov po lestvo in po barvo, da pobarva nemški napis. Prinesel je lestvo in barvo, in ko je stopil na lestvo, je prišla Ivana Biziljeva, rekla, da ne pusti prebarvati napisa in prišla za lestvo. Zraven prišedši brat Mihael Šlibar pa je Biziljevo odrinil od lestve. Obtoženec ni vedel, da je prepovedano prebarvati nemški napis.

Miha Šlibar je prišel slučajno zraven in videl svojega brata na lestvi. Biziljeva je hotela prevrniti lestvo, zato jo je, boječ se, da ne bi brat padel, prijel, pa jo takoj potem zopet upustil. Za druge stvari mu ni bilo nič mar, bal se je le za brata.

Priča Fran Poznič je izpovedal ravno tako ter pristavil, da so se vsi smejali.

Priča župan Ignacij Klopčič je videl celi prizor od daleč ter mislil, da je vse le šala, ker so se vsi smejali. Ivana Bizilj je le branila zato, ker ne mara imeti prebarvane table na svoji hiši. Priča je prepričan, da je vse skupaj bila le šala. Škode ni nikake, ker sta Ivan Toman in Franc Orehek table popravila brez stroškov. Če bi bila kaka škoda, bi bilo kvečjemu kakih 40 vinarjev.

Profesor »Boštjan«, kakor so nazivali S. Rutarja njegovi prijatelji, je sedel že na vsežgodaj zdolaj v kuhinji pri ognjišču ter praznil »frakelj za frakeljem« »oživljajočega« vinskega tropinoveca, dočim sem se jaz priporočal onemu — svetcu, ki je naslikan z ribo v roki v Bleiweisovi »Pratiki« dne 4. julija...

»Coraggio, Signor Morlaeco!« me je bodril škodoželjno navihani Podkrmovce, rekše: saj sem ti pravil že snoči ono dalmatinsko vinopivsko navedilo, ki slove:

»Ki pije vino ščeto,¹⁾ ide putem diréto;²⁾ a ki pije bevando,³⁾ ide putem na bando.⁴⁾

Prišedši potem iz Gregorčičeve hiše na plano, smo zapazili, da je v minoli noči zapadel — sneg, ki smo ga morali gaziti v lahkih čevljičkih preko gležnjev. Ko smo dospeli vsi premočeni v Renče, se je ustavil Simon Gregorčič na ondotnem trgu pred visokopročelno cerkvijo ter nam rekel nekako vzvišeno karajoče, smelo po koncu vzpet:

»Vidva nepoboljšljiva grešnika! — Ne hodita z menoj v cerkev, da me ne spravi ob zaupanje pri Gospodu Bogu! (Ipsissima verba!)« Be-

¹⁾ schietto — cisto; ²⁾ naravnost; ³⁾ z vodo mešano vino. ⁴⁾ stran-pota. — Op. pisca.

Sodnik je obtožence oprostil v smislu § 259. 3. k. p. r. obtožbe, da bi bili hudobno poškodovali občinske table s pobarvanjem nemških napisov, oziroma poskušali povzročiti škodo na tuji lastnini. Obtožence Cerar je res priznal, da je pobarval napise, in Vrbanija, da je nesel lestvo, Hus pa, da je samo gledal. O tem obtožencu sploh ni dokazano nikakega dejanja. Dne 10. oktobra je rekel Vrečar Valentinu Šlibarju, da naj gre po lestvo in po barvo, da pobarva napise, in Šlibar je res hotel storiti, kar pa je Biziljeva zabranila. Priča župan je izpovedal, da ni nikake škode, ali kvečjemu 40 vin. Miha Šlibar ni bil pri celem dejanju, katero bi bilo smatrati kot kaznjivo po § 468. k. z., nič udeležen, ravno tako tudi ni dokazano, da bi bil Janez Hus sotorilec, zato ju je sodnik oprostil. Pri drugih obtožencih pa se sodnik ni mogel prepričati o njihovi subjektivni krivdi, za katero je treba dveh bistvenih znakov: 1. da si je storilec svest protipravne dejanja, 2. da povzroči na tuji lastnini cenljivo škodo. Obtoženci so bili prepričani, da ne store nič kaznjivega, in niti na misel jim ni prišlo, da store kako škodo. Lotili se niso lastnine tujih ljudi, temveč samo nemškega napisa na tabli, ker so izvedeli, da se napravijo v Ljubljani in po drugih občinah samo slovenski napisi. Sploh sta pa obtožena Cerar in Vrbanija izpovedala svoje dejanje s tako prepričljivo odkritosrčnostjo, da ni dvomiti, da si nista bila v svesti kaznivosti svojega dejanja.

Glede 10. oktobra sta pa priči Poznič in župan Klopčič izpovedali, da so se vsi smejali, da je vse skupaj bilo le šala, da se dejanje ni zgodilo iz hudobije, vsled česar je sodišče izreklo oprostilo razsodbo.

Proti oprostitvi Alojzija Cerarja, Antona Vrbanije, Valentina Šlibarja in Janeza Vrečarja je prijavil funkcionar državnega pravdnštva vzklic, vsled česar se vrši vzklicna razprava pri tukajšnjem sodišču.

Substitut državnega pravdnštva dr. Kremenžar: Po mojih mislih razsodba prvega sodnika ni utemeljena. Obtožencem očitano dejanje kaže vse znake, ki jih pogreša prvi sodnik. Potrebno za prestopke v zmislu § 468. k. z. ni poškodovanje table kot take. Tabla sama na sebi ni nikak dokument, šele napis jo označa kot stvar posebne vrste. Če pobarvam napis, tablo gotovo poškodujem. Da je to škoda, kažejo posledice, kajti če se hoče tabla popraviti, se mora prebarvati, kar povzroča stroške. To bi bili morali uvideti tudi obtoženci. Za prestopke v zmislu § 468. ni potreben kak poseben »dolus«, dovolj je, da se brez pravice povzroči škoda. Vedeli so, da nimajo pravice pobarvati tabel. Da so table javne, ne spreminja dejstva, kajti javna stvar še ni »res nullius«. Obtoženci so morali vedeti, da so se lotili tuje lastnine, in to je prestopok po § 468. k. z., katerega naj jih sodišče spozna krivim.

Dr. Šavnik: Kakor znana pravilica o jari kači, se vlečejo te razprave, katere je širše občinstvo nazvalo demonstracijske. Nekaj skupnega pa imajo te obravnave, vse se namreč giblje na skrajni meji med kaznjivim in nekaznjivim, tako da imajo sodniki res težavno stališče. In ko sodnike zapuste paragrafi, potem pač odločajo osebnosti. Odtod so tudi tolakerazlike med prvim in drugim sodnikom, odtod razlike med zagovornikovim stališčem in stališčem državnega pravdnštva, ki pravi, da so vsi današnji obtoženci zakrivali prestopke po § 468., dočim jih je prvi sodnik popolnoma upravičeno oprostil, ker ni našel subjektivne podlage za krivdo. Jaz pa grem še nekoliko dalje in pravim, da manjka tudi objektivna podlaga. Spominjam samo na gromenje nemških časopisov v zadevi nemških napisov. Ti so stvar bolj zadel, kakor državni pravdnik. Ne gre tu za 40 vinarjev, temveč za nemške napise. Politična oblast ima dovolj moči, da kaznuje tozadevne krivice, če je sploh kaka krivda v tem, da se ne izpolnjuje neki ukaz deželne vlade, ki se ni nikdar splošno izvrševal. Celo stvar je smatrati kvečjemu za nagajivost v smislu § 315. Sploh pa sem prepričan, da je popolnoma utemeljeno mnenje prvega sodnika, da manjka tema dvema petnajstletnima fantoma, katerima sicer nočem očitati, da nista dobra Slovenca, vsaka subjektivna podlaga za krivdo. Vsaj dokaz ni nobenega, da bi se bila zavdala, da sta storila kaj nepostavnega. Za prestopke v zmislu § 468. k. z. je treba prav posebnega zlobnega namena, in tu bi moral biti cel moj profesor dvorni svetnik Lamaseh zagovornik teh demonstancij. (Citira Lamaseha, ki pravi, da je za prestopke v zmislu § 468. treba »besondere Gehässigkeit«). Takega zlobnega namena pa se obtožencem ne more očitati. Predlagam torej, da sodišče potrdi oprostilo razsodbo

prvega sodnika. Če bi pa proti vsakemu pričakovanju ta razsodba zmrznila, pa predlagam, da sodišče z ozirom na vse olajševalne okolnosti sodi čim najmilostnejše.

Predsednik po daljšem posvetovanju razglasi razsodbo, po kateri je sodišče ugodilo vzklicu državnega pravdnika in spoznalo vse obtožence krivim, da so hudobno prebarvali občinske table v Moravčah in s tem hudobno povzročili škodo na tuji lastnini, ali pa jo vsaj skušali povzročiti, ter obsodilo Alojzija Cerarja in Antona Vrbanijo na 12 ur zapora, Valentina Šlibarja na 24 ur, a Janeza Vrečarja na 24 ur zapora, poostrenega s postom.

Obtoženci so poškodovali tujo lastnino, table, ki so last občine. Da so imeli hudobni namen, sledi iz dejanja samega. Vedeli so, da so table tuje blago, da nimajo nobene pravice jih prebarvati. Kazen se je izmerila tako nizko, ker je škoda majhna. Obtežilo je pri Cerarju in Vrbaniji, da sta dejanje ponavljala, olajševalno pa priznanje, neoporečnost in da je enkrat ostalo samo pri poskusu. Pri Šlibarju ni obtežilnega nič, olajševalno pa priznanje in neoporečnost in da je bil nabujkan, pri Vrečarju pa je bilo obtežilo, da je hujskal, olajševalno pa priznanje in neoporečnost, in ker je oženjen in ima otroke, se je uporabil § 260. b. k. z.

Sodnik sod. svet. Potrato, zapisnikar Ohm-Januschowsky; javni obtožitelj dr. Neuperger.

Alojzij Trošt, mizarski pomočnik, stanuje: Velike čolnarske ulice 19.

Policijska ovadba seglasi: V noči od 20. na 21. septembra okrog 8. ure zvečer, služboval je podpisani z orožniki na Mestnem trgu. Ko se je več ljudi skupaj zbralo pred mestno hišo, smo začeli ljudi razganjati, je Alojzij Trošt, mizarski pomočnik, rojen l. 1889. v Podragi, občina Postojna, je na ves glas vpil na orožnike in stražo »pfui!«, vsled česar ga je orožnik Tomo Golobio aretirar. Osvajeni pravi, da je bil pijan in ne ve, kaj je kričal. Pokoril se je takoj ukazu in bežal, a v Ribjih ulicah, se je spodtaknil ob zaboj in tu so ga prijeli. Ljubljana, dne 21. septembra 1906. Josip Ovsee, mestni polic. stražnik.

Obtožence ni navzoč in se je v predpreiskavi zagovarjal: V nedeljo zvečer sem bil pri »Dalmatinu« v Sodniških ulicah. Hotel sem iti domov, bil sem nekoliko vinjen, zato sem naredil iz radovednosti ovinek čez Mestni trg. Šel sem nato skozi R bje ulice in slišal, da so ljudje klicali »pfui!«. Vojakov nisem videl. Ker so orožniki razganjali ljudi, sem se skril za neko kišto, kjer so me našli orožniki in aretirali. Nisem imel nikakega kama pri sebi in tudi upiral se nisem nič.

Mestni stražnik Josip Ovsee je izpovedal: Dne 20. septembra smo razganjali na Mestnem trgu z orožniško patruljo množico ljudi, ki nam je klicala »pfui!«. Pozivljali sem množico, naj se razide, kar so ljudje tudi storili. Videl sem, kako je orožnik Golobio bežal za nekim fantom, o katerem je trdil, da ga je videl, ko je zaklical »pfui!«. V Ribjih ulicah ga je aretirar. Bil je Alojzij Trošt, ki je bil skrit za neko kišto. Ali je bil pijan, ne vem. Aretaciji se ni ustavljal.

Orožniški postajevođa Tomo Golobio, iz Moravč, je izpovedal pred sodnikom na Brdu: Ko sva s stražnikom Ovseeom patroljevala na Mestnem trgu, so ljudje na najin poziv odšli, obstal je samo en fant. Ko sem ga posebej pozval, naj se odstrani, je zaklical »pfui!« in pljunil v smeri proti meni. Oddaljen sem bil kake tri korake, in ko sem na klico »pfui!« stopil proti njemu, je zbežal. Našel sem ga skritega v Ribjih ulicah za neko kišto. Povedal je svoje ime in šel radovoljno z menoj.

Enako je izpovedal ta priča tudi pri deželnem sodišču v Ljubljani.

Dr. Neuperger predlaga, da se obtožence spozna krivim prestopka v zmislu § 312. k. z. in primerno kaznuje.

Sodnik proglasi v odsotnosti obtožence razsodbo, da je v nedeljo dne 20. septembra zaklical v Ribjih ulicah orožnikom »pfui!« ter s tem razžalil v § 68 omenjene osebe, izvršujoč svojo službo, ter se obsodi na 24 ur zapora in povrnitev sodnih stroškov. Olajševalno: tedaj je bilo v ljudstvu veliko razburjenja, ker je še nekaznovan in je priznal svoje dejanje.

Obtožence **Ljudevit Vagaja**, kandidat filozofije; zagovornik dr. Šavnik (pisarna dr. Kokaljca).

Policijska ovadba pravi: Ljudevit Vagaja je dne 15. septembra ob polu 10. zvečer demonstriral s kakimi 40 osebami na Francovem nabrežju. Vsak opomin v imenu zakona, da se naj ljudje odstranijo, je bil zastoj. Stražnik Orehek je hotel aretirati glavnega kričača Antona Janežiča. Vagaja se je vmešaval v aretacijo z drugimi in izjavil, da

ve bo proti postopanju stražnika pritožil.

Obtožence se zagovarja: Dne 15. septembra sem res stopil proti nekemu stražniku, ki je pograbil nekega fanta za vrat in ga davil in tresel. Rekel sem mu, da naj fanta aretirar, če je kaj storil, a tresti ga ni treba. Stražnika nisem nič prijel in ga tudi nisem vprašal za številko, ker sem jo takojtakrat videl. Stražnik mi je na moje besede: »Aretirajte ga, ali ne davite ga!«, rekel: »Zakaj pa demonstrirajo!« Stražnik je nato porinil fanta nazaj in rekel: »Dajte mir!« Ko sem storil nato par korakov proč, me je nekdo prijel od zadaj za ramo, bil je drug stražnik, ki mi je rekel, da naj grem z njim na magistrat. Šel sem z njim, ne da bi se obotavljal. Aretirar me ni.

Mestni stražnik Jakob Kržan je izpovedal v predpreiskavi: 15. septembra zvečer sem zaslišal na Francovem nabrežju vpitje in prišedi bližje, sem zagledal stražnika Orehka v živahnem prepiru s Ljudevitom Vagajo. Vprašal sem Orehka, kaj je, in ta mi je odgovoril, da je prijel nekega, drugi pa da so se vmešavali in da je Vagaja rekel, da se bo pritožil. Jaz sem rekel nato Vagaji, naj gre s menoj na magistrat, da se takoj pritoži. Vagaja je šel z menoj in se ni nič zoperstavljal.

Stražnik Orehek je izpovedal: Dne 15. septembra zvečer sem na Francovem nabrežju aretirar nekega fanta, ki je venomer kričal. Prijel sem ga z eno roko za prsi, z drugo pa za roko. Tedaj je pristopil Vagaja, me prijel za bluzo in mi rekel, da naj fanta aretirar, da naj ga ne tresem. Vprašal me je za številko in rekel, da se bo pritožil. Medtem mi je aretiranec ušel. Ne morem reči, da bi bil iz Vagajevga obnašanja mogel posneti, da bi bil hotel aretiranca oprostiti ali posegati v moje poslovanje.

Dr. Šavnik: Predlagam, da sodišče zasliši kot pričo d. j. Frana Kotluška, ki je bil ves čas zraven in more potrditi, da stražnik ni prijel onega aretiranca za roko, temveč za vrat in ga v resnici tresel. Potrdil bo tudi, da obtožence stražnika ni prijel, in da oni aretiranec ni pebegnil, temveč je bil cel čas, tudi pozneje še na lion mesta navzoč.

Dr. Neuperger: Mislim, da je popolnoma nepotrebno, da bi se zaslišala ta priča. Je pač samo subjektivno mnenje, da je stražnik sirovo ravnal. Neki je moral prijeti aretiranca. Če ga je slučajno prijel za vrat, gotovo ni imel namena, ga vedno držati za vrat.

Sodnik tudi misli, da ni potrebno, da bi zaslišal predlagano pričo.

Dr. Šavnik: Seveda, če ga mislite oprostiti, potem že odstopim od svojega predloga.

Sodnik proglasi razsodbo, po kateri je sodišče Ljudevita Vagaja spoznalo krivim prestopka v zmislu § 314. k. z., doprinečenega s tem, da se je dne 15. septembra, ko je stražnik Orehek aretirar nekega fanta, na vsak način vmešaval s besedami: »Aretirajte ga, ali ne davite ga za vrat!«, v stražnikovo poslovanje, da bi s tem zabilil aretacijo, ter se glede na §§ 261 in 266 k. z. obsodi na 5 K globe, oziroma 12 ur zapora. Dr. Neuperger prijavi svoj vzklic proti preniknemu odmerjenju kazni, dr. Šavnik pa zaradi izreka o krivdi in kazni.

Obtožence **Josip Rohrman**; za govornik dr. Šavnik.

Policijska ovadba z dne 25. septembra se glasi: Josip Rohrman je dne 19. septembra ob 11. uri zvečer stal na Marijinem trgu. Bil je po podpisnem opominjan, da naj se odstrani. Na večkratni opomin se je izrazil: »Proketo me malo briga vaš opomin!« Vpil je na ves glas: »Tiho bodite!« Nato je bil aretirar. Priča: Alojzij Rovšek, orožniški postajevođa v Novem mestu. — Podpis: Josip Jontes.

Obtožence se zagovarja: Dne 19. septembra sem res stal na Marijinem trgu v družbi treh ali štirih gospodov pri postajališču cestne železnice. Neki stražnik nas je res pozval, naj se odstranimo, nakar smo šli proti Sv. Petra cesti. Ker smo šli menda prepočasi, me je stražnik sunil v hrbet, nakar sem mu rekel: »Kaj me suvate, saj grem sam!« Ne spominjam se, da bi bil rekel »Proketo me malo briga vaš opomin!« in »Tiho bodite!«. Bil sem zelo razburjen, ker me je brez povoda sunil v hrbet.

Mestni stražnik Josip Jontes je izpovedal v predpreiskavi: Dne 19. septembra zvečer okrog 11 ure je stalo na Marijinem trgu pri postajališču električne železnice šest gospodov. Prišel sem tja z orožniško patruljo in pozval gospode, naj se odstranijo, rekoč: »Prosim, gospodje, odstranite se.« Moral sem jih večkrat opominjati. Šli so nato proti Sv. Petra cesti. Šli so počasi, zato sem jih pozval, da naj gredo hitreje, nakar mi je rekel Rohrman: »Proketo me

malo briga vaš opomin!« in pa »Tiho bodite!«, vsled česar sem ga aretirar.

Orožniški postajevođa Alojzij Rovšek je izpovedal v predpreiskavi: Jaz sem bil dne 19. septembra v azistenco policijskemu stražniku Jontesu, ki je stal na Marijinem trgu. Imeli smo ukaz, izprazniti ulice, vsled česar smo pozivljali ljudi, da naj se odstranijo. Josip Rohrman je bil t-daj tudi na Marijinem trgu v družbi drugih. Ko jih je stražnik Jontes pozval, da naj se odstranijo, so šli proti Sv. Petra cesti, in Rohrman je zaklical: »Proketo me malo briga vaš opomin!«, nakar je bil aretirar. Peljali smo ga na magistrat, kjer so ga izpustili.

Dr. Šavnik predlaga, da sodišče zasliši pričo Frana Kandereta, ki je bil pri celem dog. dan navzoč in bo potrdil, da obtožence omenjenih besed ni izgovoril.

Dr. Neuperger se protivi temu predlogu, oziroma predlaga da naj se potem zasliši tudi stražnik Jontes in orožnik Rovšek, ker je morda zmota vendarle mogoča.

Dr. Šavnik je mnenja, da ni potrebno, da bi se iznova vabili te dve priči, češ, če se postavi stražnik ali orožnik desetkrat na glavo, bo izpovedal vedno tako, kakor prvič, in njune izpovedbe so se tako in tako prečitale.

Dr. Neuperger: Saj ga je vendar poznal stražnik, ko ga je aretirar.

Obtožence: Stražnik me je seveda poznal, ali stražnik me ni aretirar, temveč aretirar me je orožnik, ki me n. prej nikdar videl.

Dr. Šavnik predlaga, da se zasliši Fran Kandereta, ki je navzoč, in ga je tudi potem lahko hitro dobiti za konfrontacijo s pričama stražnikom in orožnikom, ker je kot pravni praktikant v biš.

Sodnik ugodil predlogu.

Fran Kandereta izpove: Dotični večer smo stali na Marijinem trgu pri postajališču poulčne železnice. Bilo nas je šest. Prišla je patrulja peth mož pod vodstvom orožniškega četovodje in nas pozvala, da naj se odstranimo. Šli smo nato proti Sv. Petra cesti. Rohrman je bil kaka dva koraka za menoj in stražnik ga je sunil, češ da gre prepočasi. Rohrman je tedaj rekel: »Kaj me suvate, saj grem sam!« Jaz sem se obrnil nato ter prijel Rohrmana izpod roke, in odšli smo dalje. Bili smo popolnoma mirni in drugih besedi ni nihče izgovoril.

Na tozadevno sodnikovo vprašanje priča odločno zanika, da bi bil Rohrman izgovoril besede: »Proketo me malo briga vaš opomin!« ali »Tiho bodite!«. In to tudi prej ne, ker je šla cela družba popolnoma tiho od postajališča električne železnice proti Sv. Petra cesti. Že ko je cela družba naredila par korakov naprej od tam-kaj, kjer je stražnik sunil Rohrmana, je prišel za njo orožnik in Rohrmana aretirar.

Sodnik nato proglasi sklep, da se obravnava preloži v svrhu zaslišanja preostalih prič stražnika in orožnika ter tedaj v Rohrmanovi družbi se nahajajočih oseb.

Dnevne vesti

V Ljubljani, 28. novembra.

Kandidatura g. Jelenca. Slovenska napredna stranka, upoštevajoč veliki pomen ljudskega učiteljstva za razvoj slovenskega naroda, se je z ljubeznijo oklenila misli, da naj se v Ljubljani kandidira ljudski učitelj. Poudarjalo se je, da bi h kandidaturi imeli pravico obrtniki, posebeno pa uradniki, ki so važen faktor slovenske napredne stranke v Ljubljani; a vzlic temu je shod zaupnikov se je stavil predlog, da naj se kandidira Jelenc v meščanski kuriji, ali zaupniki so se soglasno izrekli za splošno kurijo, kar je bilo po našem mnenju edino pravilno. Ta položaj je bil učiteljstvu dobro znan, pa je vendar sklenilo, da naj se g. Jelenec kandiduje v meščanski kuriji, ker se noče, da bi pri volilni borbi ljudski učitelj nasprotoval socialni demokraciji. Mi obžalujemo ta sklep, ker se je z njim gotovo zanesla nekaka nesloga v volilne kroge slovenske napredne stranke, ker se ne da tajiti, da tiči v sklepu učiteljstva nekaj poniževalnega, poseben v sedanjih časih, ko socialna demokracija ne pozna druge modrosti, nego na vse usta zabavljati na slovensko napredno stranko. Mi le želimo, da bi se pri današnjem shodu ljubljanskih zaupnikov ta zadeva, katera se je čisto brez vsake potrebe na dan privlekla, srečno rešila!

Italijansko vseučilišče in Sloveni. Poslanec dr. Rybač je v imenu tržaških Slovencev naznanil ministrskemu predsedniku Bienerthu, da priznavajo Slovenci načeloma vsakemu narodu pravico do vseučilišča, da bi pa bila ustanovitev italijanskega vseučilišča v Trstu

enostransko pospešenje in utrditev italijanskega elementa na Primorskem. To pa je toliko manj dopustno, ker se Italijani dosledno ustavljajo vsaki šolski zahtevi Slovencev. Slovenci bi mogli privoliti v ustanovitve italijanskega vseučilišča samo tedaj, če bi se obenem ustanovilo slovensko vseučilišče. Zato pričakujejo, da bo vlada, predno ugoditi italijanskim zahtevam, vplivala na Italijane, naj poprej ugodijo šolskim zahtevam svojih slovenskih sosesčanov. Ministrski predsednik je vzel to izjavo na znanje z dostavkom, da se bo italijansko vseučiliško vprašanje rešilo samo v sporazumljenju s parlamentarnimi strankami.

»Slovenec« očita v snočnji številki županu Hribarju neko »vsiljivost«, češ, ker je povabil župane iz vseh slovenskih pokrajin na slavnost odkritja cesarjevega spomenika. To očitjanje je pa čisto navadna in smešna ljubosumnost, ker »Slovenec« sploh ne ve, da je za ta cesarjev spomenik po znanem shodu slov. županov l. 1899. prispevalo tudi mnogo teh županstev znatne svote, in da je bilo sedaj povabilo župana Hribarja zgolj čin takta, pa drugega nič! — Gospodje »Slovenčevic!«, le resno, možko, pa ne — otročje!

V »Kranjski hranilnici« je včeraj dvignil neki postrešek za razne stranke 80.000 K, danes pa 50.000 K. Ker se bliža konec meseca, je danes vložil v hranilnico večjo svoto ekselencen bar. Schwegel. Tudi od drugod si je »Kranjska hranilnica« naročila večje svote, da z njimi prikrije faktični položaj, da bi se ne vedelo, koliko denarja je bilo dvignjenega iz zavoda ta mesec.

Shod ljubljanskih zaupnikov narodno-napredne stranke bo danes zvečer ob 8 v veliki dvorani »Mestnega doma«. Zaupniki se naj tega shoda zanesljivo udeležijo.

Rešitilje pri delu. Znano je, da ima avstrijska vlada posebno korito, iz katerega zobjljo razne reptilije. Eka izmed teh je tudi neki Bresnitz von Sydau, kateri od časa do časa po naročilu avstrijske in po naročilu nemške vlade izdaja v Lipskem razne brošure, katerih edni namen je, blatiiti vse, kar je slovensko. Razume se samo po sebi, da temu, iz reptiljske korita nasičenemu pisatelju najbolj leži v želodcu Rusija in da je zaradi tega ruski narod, ruski dvor in ruskega carja predvsem na piko vzel. Poleg Rusije je tudi Srbija, katero mora po naročilu onih, ki ga rede, napadati, in je v ta namen izšla izpod njegovega peresa knjiga: »Die Rose von Lapowo.« Najnovejši spis izpod njegovega umazane peresa je ravnokar v Lipskem izšla brošura: »Das Balkanproblem und die Balkandynastien.« Times vom Balkan und aus der südslawischen Welt Potem, kar smo o Bresnitzu von Sydau slišali, bilo bi odveč, s to knjigo obširneje se pečati. Da se bode pa vendar vedelo, kakšnega subjekta se poslužuje naše zunanje politike v svoje namene, naj navedemo, da Bresnitz von Sydau pripoveduje, da je letošnje potovanje dr. Kramera, dr. Hlibowickega in župana Hribarja v Petrograd in poznejša slovenska konferenca v Pragi delo Anglije, katera da je to potovanje plačala s sovereigne d'ori in katera da je da' pr fesorju Borzen v Odesi onih 100.000 rubljev, ki jih je daroval za občasne priredbe slovenskih shodov v Rusiji. Z vsa resnostjo, ki je taki propali duši mogoča, pripoveduje Bresnitz von Sydau, da se je prej omenjeno potovanje v Petrograd izvršilo šele potem, ko je iz Anglije došli agent imenovane poslanec na Dunaju obiskal. Ker bajke o kotajočem se rublju dandanes, ko je obče znano, da je Rusija po japonski vojski sama v velikih denarnih zadregah, ne izdajo več, moral si je seveda ta famozni politični pisatelj izmisliti kaj bolj verjetnega in zato pripoveduje, da je na Ruskem in med avstrijskim slovanstvom ter v Srbiji, Črni gori vse polno sovereigne d'orov, katere baje Anglija kar s polnimi rokami trosi med slovenske politike. Zares, ako imajo oni, ki vodijo našo vnanjo politiko, le še trohico sramu, mora jih rdečica oblititi, da avstrijsko stvar zastopa tak subjekt, kakor je Bresnitz von Sydau!

»Ljubljansko učiteljstvo«. Na notico pod tem naslovom smo prejeli naslednje pojasnilo: Slavnemu uredništvu »Slovenskega Naroda« v Ljubljani. Vaš cenjeni list trdi v včerajšnji (27. nov.) svoji številki v notici: »Ljubljansko učiteljstvo«, da bode, kakor se čuje, Jelencovo kandidato podpiralo tudi »Društvo slovenskih profesorjev«. — Ker pa je imenovano društvo nepolitično in se radi tega kot tako za kandidature sploh nič ne briga, zato Vas kot tačasni njegov predsednik vljudno prosim, da blagovolite gorjenjo vest v prihodnji številki svojega cenjenega lista lojalno v tem

(Dalje v prilogi).

mislu popraviti, da se „Društvo slovenskih profesorjev“ kot nepolitično društvo ne briga sploh za nobeno kandidacijo in da ne bode podpiralo ne Jelenjeve ne katere si koli druge kandidature. Vnaprej se vam za vašo prijaznost zahvaljujem ter bežim z odličnim spoštovanjem udani dr. Jak. Zmavc, t. d. predsednik „Društva slov. prof.“

— Vojaška godba 27. pehotnega polka bo igrala po mestnih ulicah v torek 1. decembra pri mirozvoju ob 8. zvečer in v sredo 2. decembra pri bučnici ob 7. zjutraj. Nujno opominjamo slovensko občinstvo, naj se vzdrži pri tej priliki vsake demonstracije proti vojaški godbi, ker bi se te demonstracije smatrale, da so naperjene ne protivojštvu, ampak proti jubilejnim slavnostim.

— Pozor pred agenti-provokatorji! Dubili smo poročilo, da so Nemci najeli nalašč nekoliko ljudi, ki naj bi dne 1. in 2. decembra igrali v Ljubljani provokatorje v ta namen, da bi kakega Slovenca zapeljali do kakršnekoli nepremišljene izjave ali celo do kakega takega dejanja. Potrebno se nam torej zdi opozarjati na največjo previdnost, ker bi se vsaka najmanjša stvar — in to Nemci prav dobro vedo — porabila v to, da bi se Slovenci očrnili na najvišjih mestih.

— Slovenska šolska družba v Rusiji. Eppur si muove! Lahko za kličemo danes. Iz Petrograda prihaja namreč vesela vest, da se tamka kot vidni uspeh letošnjih slovenskih konferenc v Petrogradu in v Pragi ter obiska slovenskih gostov v Ljubljani snuje po načinu nemškega „Schulvereina“ v Berlinu šolska družba, ki bode — razprostrta po vsej ogromni Rusiji — nabirala prispevke za narodne boje zapadnih in južnih Slovanov v Avstriji. Bratje Rusi se s tem postavljajo na stališče praktične slovenske vzajemnosti in bode ta njihov korak gotovo v obilni meri pripomogel do čimdalje tesnejše vzajemnosti med velikim ruskim in ostalimi slovenskimi narodi.

— Stare račune hočejo spraviti na dan idrijski klerikalci. V to srhu je dobil gerent od deželnega odbora naročilo, da pregleda letnike občinskih računov od l. 1899. nadalje. S tem nameravajo klerikalci zavladavati občinske volitve in dobiti agitačnega gradiva. Upamo pa, da se vlada vendar ne bo dala na ljubo klerikalcem porabljati proti idrijskemu ljudstvu in zavladavati nove občinske volitve. Če se vidi potrebno klerikalnemu deželnemu odboru pregledati stare občinske račune, naj kar ukaže, da se mu do pošljejo računi v Ljubljano in naj jih tu sam dr. Lampe pregleduje, ali pa naj pošlje deželni odbor svojega uradnika v ta namen v Idrijo, radi tega pa kratiti ljudstvu pravice do občinske uprave vendar ne gre. Zanimivo pa je pri tem, da daje sedanjemu deželni odbor prejšnjemu nezupnik. Zakaj vendar ni prejšnji deželni odbor natančneje pazil na račune idrijske občine? In kaj ima opraviti razpuščen občinski odbor z računi svojih prednikov? Zakaj niso klerikalci že preje (občinski računi so bili vsako leto javno na vpogled razpoloženi), izposlovali intervencije deželnega odbora? Pa tudi za agitacijo jim bo bore malo pomagano. Pisali so o teh računih že toliko in toliko po vseh možnih klerikalnih listih. Najzagrizenejši klerikalec Fran Kos, ki je bil še osební sovražnik prejšnjega župana Lapajnetja, je pregledoval občinske račune in o tem napisal celo klobaso v „Slovenca“. O vlad si je prejšnja leta dal prepisavati občinske račune ter polnil s temi predale klerikalnih listov. So torej računi od klerikalcev samih preiskani in kar so mogli porabiti, so že porabili za agitacijo. Če se jim doslej ni posrečilo izneveriti s tem pristase narodni in napredni stvari, se jim bo poslej tolikanj manj, ker je idrijsko ljudstvo že davno spoznalo, kdo in kaj so idrijski klerikalci. Pregledovanje starih občinskih računov služi torej klerikalcem samo v to, da kolikor največ mogoče zavlečejo nove občinske volitve, pred katerimi imajo tako velik strah. Napredni volilci bodo že poskrbeli, da bo ta strah opravičen.

— Šod narodno-naprednih somišljenikov v Idriji se je vršil minoli terek ob precejšnji udeležbi. V zadevi deželnozbornih volitev se je sprejela soglasno sledeča resolucija: Ker narodno-napredna stranka v našem volilnem okraju ni postavila lastnega kandidata je narodno-naprednim volilcem na prosto, da se volitve udeležijo ali ne, vendar pa se izraža želja, da gredo na volišče in volijo naprednega, to je socialno-demokratskega kandidata. Za predstojatelje občinske volitve pa se je izdalo načelo, da se volijo vsi dosedanjí odborniki in zlasti ohrani številno razmerje med narodno-naprednimi in socialno-demo-

kratičnimi odborniki. Glede občinskega proračuna se priporoča zvišanje občinske določe. Namesto razsvetljave o priliki cesarjevega jubileja se izraža želja, da narodno-napredni somišljeniki darujejo ali za družbo sv. Cirila in Metoda, ali za podporno društvo za idrijske realce.

— Demonstracije v gorškem gledališču. V sredo zvečer so priredili gorški Lahi v gledališču demonstracijo radi znanih dogodkov na Dunaju. V Gorico je namreč prišla nemška berlinska gledališka družba, ki predstavlja Ibsenova dela. Demonstracije so se zbrale na galeriji ter začeli kričati, ko se je dvignil zastor: Eviva l' università italiana! Abbasso i guochi! itd. Najprej je kričala galerija, na to je priletel renegat Šapla v parter ter jih nagal, da so tudi tam kričali. Predstava se ni mogla vršiti. Navzočih je bilo mnogo čističev, ki so pa kmalu odšli, ker čuli so se tudi glasni klici: Viva Italia! Navzoč je bil voditelj obratnega glavarja, dvorni svetnik Attems, ali je hitro nekam izginil. Čez čas šele je spraznil policaj galerijo, ki je šla pa v pritličje kričati.

— V nemškem gledališču straši. Zelo značilno za pojemanje nemškega gledališča je dejstvo, da deli ravnatelj tukajšnjega učiteljskega gojenca in gojenkam certifikate za polovične cene. Gojenke in gojenici pa so večinoma tako zavedni, da si plačajo rajši popolno pristojbino za slovenske predstave, a „dobrote“ trojice Černivec Suppantsohisch-Dzinski hvaležno odklanjajo.

— Socialni demokratje prirede v nedeljo, 29. novembra ob 9. dopoldne v veliki dvorani „Mestnega doma“ ljudski shod z dnevnim redom: Razmere na Hrvaškem in boj za volilno pravico. Poročevalec sodrug E. b. in K. r. i. a. n.

— „Wladomosci codzienne“ v Varšavi izhajajoči dnevnik je priobčil obširen članek pod naslovom „Hece niemieckie“. V tem članku so popisane slovenske razmere in dogodki 20. septembra.

— Novi orožji iz zopet prihajajo v Ljubljano, ker se gotovi krogi boje demonstracij 2. decembra. Najti pametni in previdni krogi mirno spe in naj privoščijo orožnikom vsaj dostojna prenočišča, zakaj nihče niti v sanjah ne misli na kako demonstracijo!

— Hudo agitira o. kr. žandarmerija za „Slovenski Narod“, ki išče pomotoma nekorfisoirane številke od torka 24. t. m. po vseh krajih. Modrost naše vlade zasluži popoln rešpekt!

— Zopet eden! Na nemški gimnaziji v Ljubljani je imenovan za suplenta učiteljski kandidat Karel Reiner. Koliko Nemcev še navlečejo na to gimnazijo?

— Promocija. Dne 28. t. m. bo na vsučilišču v Gradcu promoviran g. Davorin Gorjanec doktorjem filozofije. Čestitamo!

— Imenovanje. Finančno ministrstvo je imenovalo gosp. kancelista Josipa Zupančiča oficijalno pri finančni prokuraturi v Ljubljani.

— Iz šolske službe. Profesor na gimnaziji v Kočevju Jožef Obergföll je šel v pokoj in dobil pri tej priliki naslov šolskega svetnika.

— Učiteljska vest. Absolvirana učiteljska kandidatinja gđ. Josipina Pišlar je imenovana za provizorično učiteljico in voditeljico šole v Kušlju.

— Iz policijske službe v Istri. Policijski koncipist Gust. Stiasny je imenovan za provizoričnega okrajnega komisarja in premeščen od policijskega ravnateljstva v Trst k okrajnemu glavarstvu v Pulj. Policijski koncipist Alojzij Keršovčan je imenovan za deficitivnega policijskega komisarja.

— Iz pisarne slovenskega gledališča. Jutri v nedeljo sta dve predstavi: popoldne ob treh burka „Vražja misel“, ki je izredno ugajala in vzbujala mnogo iskrenega smeha. Pri tej predstavi sedeluje zopet operetna subreta, gđ. Jožica Hadrbolecova. Predstava se vrši ob znižanih cenah. — Zvečer se poje zadnjič v sezoni velika Saint-Saëns-ova opera „Samson in Dalila“ z gđ. Šipankovo, g. Fialo in g. pl. Vulakovičem. — Dne 1. dec. se vrši v dobrodelne narodne svrhe zopet operna predstava ter se poje Zajčeva narodna hrvaška opera „Nikola Šubio Zrinjski“.

— Slovensko gledališče. Mnogo let je že tega, kar smo zadnjikrat slišali „Zrinjskega“. Spravil ga je takrat na oder pokojni Noll, pač v spominu na velike triumpfe, ki jih je v naslovni vlogi imel v mlajših letih v Zagrebu. Od tistega časa nismo slišali „Zrinjskega“ in ga tudi nismo pogrešali. Velikanski prevrat, ki se je zgodil v zadnjih dveh mesecih v Ljubljani, je z elementarno silo obudil narodno čustvanje in s tem ustvaril med občinstvom tudi za uprizoritev „Zrinjskega“ potrebno dispozicijo. Narodni moment je pri pre-

sojanju te opere igral odločilo vlogo, kajti da ta Zajčeva skladba kot umotvor ne odgovarja več zahtevam našega časa. O tem smo si pač vsi na jasnem. Pravičnost zahteva, da se vsak umotvor meri z merilom svojega časa, tiste dobe, ko je bil ustvarjen. „Zrinjski“ je nastal v časih absolutnega gospodstva italijanske opere starejšega sloga in je tudi složen v tem slogu. Poleg mnogih muzikalčnih banalnosti obsega nekaj lepih izvornih melodij, slonečih deloma na narodnih motivih in nekaj plamtečih nacionalnih zborov in samospelov, ki so postali prave narodne pesmi. Freneutni, urnebesni aplavz, ki je sinoči odmeval po gledališču, ko so peli prisego in „U boj, u boj“, ni bil samo priznanje pevcev, nego politična demonstracija. Opera je bila jako skrbno uprizorjena, kar je pač predvsem zasluga vodstva hrvaškega gledališča, ki je posodilo svoje krasne bogate kostume. Izmed sodelujočega osebja gre prvenstvo g. Vulakoviču, ki je pel naslovno vlogo. Spoznali smo šele zdaj do dobra, kako izborna moč je slovensko gledališče pridobilo z g. Vulakovičem. Kot Zrinjski je imel priliko, razviti svoj izredno lepi bariton in pokazati svoje igralske vrline. Videli smo, da je g. Vulakovič odličan pevec in distinguiran igralec, pravi umetnik, ki v polni meri zasluži simpatije, ki si jih je pridobil. Občinstvo je tudi specijalno g. Vulakoviča prav posebno odlikovalo. Vrh tega mu je bil vročen lovorjev venec s hrvaško trobojnico. — Gospa Nordgartova in gđ. Šipankova sta že v hvaležnejših in umetniško na višjih stopnjah stoječih vlogah, kakor sta jih imeli večerj, pokazali, da sta odlični pevki. V dobro pa jima štejemo, da sta se tudi snoči zavzeli s pravo verno za svoji vlogi in tako v veliki meri pripomogli k celotnemu uspehu. Tenorist g. Fiala ima lepe ambicije in najboljšo voljo; pri vsaki predstavi se potrudil kolikor mogoče, žal, da se ne more prav razviti. Sultana je pel g. Vlček. Vloga sultanova ni ravno dosti prida, ali v pevskem oziru bi se pač morala nekoliko bolje izvesti. V vlogi vezirja Sokolovića je prvič nastopil g. Hess. Začetnik je, bil je snoči menda prvič na odru, ali njegov glas obeta nekaj in njegov nastop je prikupen. Posebno pozornost vzbujajo glas g. Križaja. Gosp. Florian je za silo zadostoval. Toplo priznanje gre zboru. Upam, da bodo pri repriži izginile še tiste pomanjkljivosti, ki so se pojavile pri snočnji predstavi.

— Umrli je v Belemgradu gospa Bariaktarovića, bivša igralka slovenskega gledališča v Ljubljani. Pokojnica je bila izredno simpatična igralka in se je zlasti odlikovala v naivnih vlogah. Pred leti je bila angaževana tudi pri slovenskem gledališču. Blag ji spomin!

— Sestanek vseh ljubljanskih Slovencev priredi „Splošno slovensko žensko društvo“ v nedeljo, dne 6. t. m. ob 4. popoldne v društvenih prostorih na Rimski cesti. Ne sestanku bo govorila gospa Vidmajerjeva o temi „Trgovina in naše narodne dolžnosti“. Govor bo veletaktualen, zato se Slovence brez razlike stanu in poklica vljudo vabijo, da se tega sestanka zanesljivo udeležijo. Zeleti bi bilo, da se tega važnega sestanka udeležijo tudi izven ljubljanske Slovenke!

— Za Družbo sv. Cirila in Metoda je nabral pri citranju nabudni mladenci Ladislav Novak 10 K v znani gostilni „pri Ani“ na Viču. Posnemajta vredno!

— Narodni kolek 20./IX. 1908 Družba sv. Cirila in Metoda je založila nov narodni kolek s črnim robom in napisom 20./IX. 1908. Ta kolek se je slovenskemu narodnemu občinstvu tako priljubil, da ga kupuje v velikanskih množinah. Zeleti je, da se dobi povsod po Slovenskem in da ga vsak zaveden Slovenec in Slovenka lepita na vsako pismo, na vsako razglednico in v dopisnico, sploh na vsako poštno pošiljatev!

— Klub slovenskih akademikov naznanja svojim članom, da se vrši v ponedeljek, dne 30. t. m. ob 8. uri zvečer izredni občni zbor v „Narodni kavarni“. Ker so na sporedu občnega zbora važne in nujne zadeve, prosi odbor kluba za polnoštevilno udeležbo, in to zlasti s strani gospodov starejših.

— Izjava. Podpisani izjavlja kot preglednik akad. fer. društva „Prosvete“ v Ljubljani, da nima to društvo nikakih stikov s „Klubom slovenskih akademikov“, ki prireja plesne in zabavne večere. Toliko v pojasnilo raznim govoricam.

— I. U. C. Albin Pleško.

— I. veliki filharmonični koncert. „Glasbena Matica“ priredi v nedeljo, dne 6. decembra prvi veliki filharmonični koncert „Slovenske filharmonije“.

— Danes zvečer v veliki dvorani hotela „Union“! Opozarjamo še enkrat na nocojšnji ljudski koncert „Slovenske Filharmonije“ v hotelu „Union“.

— Narodni trdniki J. Naglasova in Pavel Magdić sta za narodno hrvaško opero „Zrinjski“ slovenskemu gledališču dali preljubeznivo na razpolago več lepih velikih in manjših preprog (čilimov), blazin, tkanin in turškega pohištva. Poleg zemaljskega hrvaškega kazališta, ki je posodilo mnogo hrvaških in turških kostumov za to opero, imata narodni trdniki Naglasova in Magdićeva največjo zaslugo za lepo opremo „Zrinjskega“. Opetovano sta se že izdatno žrtvovali za razne slov. opere in operete. Naj bi bili ti dve trdniki, čijih lastnosta sta vrla Hrvata. Vzgled slovenskim narodnim trdnikom! Naše deželno gledališče je v marsikaterem oziru neverjetno ubožno.

— Nova glavna zaloga rudniške vode. Trdnika A. Šarabon v Ljubljani je uredila, ustrezajoč želji ljubljanskih trgovcev, popolno zalogo rudniške vode vseh vrst, na kar gospode trgovce, lekarnarje in hotelirje opozarjamo. Ker smo bili v ti stroki do sedaj popolnoma odvisni od nemških trdnik Kastnerja in Lassnika, je to novo glavno zalogo z veseljem pozdravljati in najtopleje priporočati.

— Spored ustanovnega občnega zbora društva slovenskih trgovskih sodelavnikov za Kranjsko s sedežem v Ljubljani, ki se vrši dne 29. t. m., ob polu tretji uri popoldne v steklenem salonu hotela „Lloyd“, se glasi: I. Pozdrav. II. Raztolmačenje ustanovitve društva. III. Čitanje pravil. IV. Sprejemanje članov. V. Volitev predsednika VI. Volitev a) odbora, b) treh preglednikov. VII. Določitev vpisnine in članarine. VIII. Določitev vplačilne: a) ustanovnih, b) podpornih članov. IX. Slučajnosti. Tovariši, sodelavniki! Pripravljani odbor Vas tem potom še enkrat vabi, da pridete vsi gotovo in polnoštevilno. S tem bodele najlepše manifestirali za vaše interese in vašo stanovsko bodočnost.

Pripravljalni odbor.

— Slovenskim trgovcem v vednost. Iz poklicanega vira toliko poročamo, da nima do danes nobena trdnika pogodbe z „Družbo sv. Cirila in Metoda“ glede založništva mila nje v prid. Pač so se vršila pogajanja med družbo in trdnika A. Gaberšek v Gorici in I. Fock v Kranju. Dolej pa še niso zaključena, osobite se ni med njima določila kaka ločitev mednjih teritorijev. Vsled tega nima doslej noben proizvajalec pravice razpošiljati družbino milo. Obenem na razna vprašanja odgovarjamo, da nima „Družba sv. Cirila in Metoda“ z nobeno trdniko pogodbe glede cikrije in tudi od nobene trdnike ni prejela nobenih doneskov. Kadar bodo gotove trdnike imele sklenjene perfekte pogodbe, se bo to itak javno razglasilo.

— Zabavni večer. Pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“ priredi v nedeljo, 6. decembra, to je na Miklavžev dan, prijazen zabavni večer v priljubljenih prostorih rodoljubnega gostilničarja g. Dekleva (pri Hauerju) t. j. v Meščanski pivarni na Sv. Petri cesti. Vstopnine ni nič. Začetek že ob sedmih zvečer. Na sporedu je petje, glasba, svoje vrste zabaven srečolov, komični prizori itd. Ker bo ravno Miklavžev dan, ima vsakdo priliko, doseči lep dobitek. — Dobra potreba — izborna vina in pivo — je splošno znana, gledališča ta večer tudi ne bo, torej prijatelji, ta večer na „Zvonov“ zabavni večer.

— Podporno in pogrebno društvo c. hr. poštilih in brozjavnih uslužbenecv v Ljubljani priredi dne 5. decembra t. l. Miklavžev večer v restavraciji „pri Levu“ (g. Kos) Marje Terezije cesta. Podrobnosti o Miklavževem večeru sledijo.

— Podružnica I. avstr. društva državnih slug v Ljubljani praznuje 26. decembra t. l. jubilej 60. letnega vladanja cesarja Frana Josipa. Ob polu 10. sestane družbeni članov pred justično palačo, ob 10. masa. Ob 8. zvečer slavnosten sestanek članov v Meščanski pivarni na Sv. Petra cesti št. 47. — Vstopnina prosta.

— Društvo za otroško varstvo in mladinski skrb v Ljubljani je svoji zadnji mesečni odborovi seji dne 26. t. m. vzel v svojo oskrb nič manj nego 24 otrok in mladostnih. Od teh so se oddali: v salezijanski zavod 3, v zavod Angelja varuha v Spodnji Šiški 3, v zasebno oskrbo 2; glede 5 vajencev se je prevzelo nabavljanje obleke in plačilo učnine, 3 šolarji so se preskrbeli z obleko, vzela se je v roke ureditev obupnih razmer dveh rodbin z 7 otroki; slednjič se je v neki izvršilni zadevi prevzela založitev stroškov zapora, da se prisili brezvestnega očeta k razodetni prisegi. Zgolj v tej seji po društvu prevzeti stroški znašajo in sicer taki, ki se bodo mesec za mesecem ponavljali 181 K, enkratni pa 292 K. — Vsega skupaj se je društvo v kratki osem-mesečni dobi svojega obstanka zavzelo za 56 otrok, od katerih vdržuje ali je vzdrževalo na svoje stroške le v neskatni meri podprto od svojcev otrok, v salezijanskem zavodu 8, v Marijanišču 2, v zavetišču Angelja

varuha 3, v dekliskem zavetišču v Gradcu 1, dočim so drugi otroci s pomočjo društva ali v zasebni oskrbi ali v obrtnem uku ali se podpirajo v lastni rodbini. Na društvu sedaj ležeče trajne obveznosti znašajo na mesec 360 K; enkratni podpor je izdalo 900 K. Društvo je nadalje vzelo nase plačevanje zdravil za ranjence tega okoliša, nadzorovane po požrtvovalnih zdravnikih, h čemur so naklonjeno pripomogli tudi ljubljanski lekarnarji, dovolivši znaten popust svojih računov. Slednjič ustanavlja društvo v Ljubljani dnevno zavetišče, kjer se bo šolska mladina delavskih slojev, potikajoča se s cer po ulicah, v šoleprijaznih dnevni urah pod pдагоškim nadzorstvom bavila z ukom in igro in bo po potrebi dobivala tudi kosilo; za prepotrebno izdatnejšo nadzorovanje rejencev v Ljubljani pa je sklenilo nastaviti plačano skrbnico, ki prične poslovati z novim letom. Spominjajte se društva o priliki cesarjevega jubileja!

— Zopet ena trgovina slovenska. Dosedanja trgovina nemškutarja Hugo Ihla v Ljubljani sta — kakor znano — kupila gg. Lenassi in Gerkman, in jo prevzameta s 1. decembrom v svojo last. Oba trgovinska solastnika sta odločna Slovenca, na kar opozarjamo osobito občinstvo z dežele. Ta sedaj slovenska trgovina se nahaja v Stritarjevih (Spitalskih) ulicah ter napotujemo slavno občinstvo na današnji inšertat.

— Slovenski visokošolci v Pragi pred sodiščem. V sredo je bila pri dež. sodišču v Pragi proti slovenskim visokošolcem Fr. Pternelu, Ant. Vovku, Maksu Jezovniku, Jos. Horvatu, Jos. Volčiču, Mateju Suhaču in Antonu Suhaču. Obtoženi so bili, da so se pri praških izgrelih zoperstavliali redarjem. Sodišče jih je vse oprostil.

— Znameniti poljski slikar Jan Stanislawski, oče modernistiškega gibanja med poljskimi slikarji, čigar ime se je pred kratkim zopet proslavilo na umetniški razstavi v Varšavi, je v sedanjí seriji slik v ljudski galeriji zastopan s krajinsko sliko: Na bregu mirne jvode se ideci in rjavi cerkev, krog nje nekaj hiš. Barve so čuda hladne in mirne in iz slike veje spokojnost in skoro bi rekli vaška dolgočasnost. — Jamesa M. C. Neilla Whistlerja, tudi nedavno proslavljanega Angleža, reprezentuje portret umetniške matere: V nad vse udobni, mirni sobi sedi stara gospa, vsa mirna in zatopljena v svoje spomine. Temna njena obleka prijetno kontrastuje z barvami sobe. Slika ni simpatična samo zaradi svojega običaja, še simpatičnejše jo delajo mirno ubrane barve. — Nič manj zanimive niso ostale reprodukcije tudi znanih mojstrov: W. Leistikow, Modersohn, Potter, Spitzweg, Archipov, Laurence, Gaston la Touche itd. in klasikov: Van Dyck, Rembrandt itd. — S 1. decembrom pride nova serija.

— Frememba posesti. Hišo št. 13 v Florijanskih ulicah je kupil za 20.000 K g. Jernej Šerjak, trgovski sodelavnik pri Krisperju, ono št. 3 v Ključarskih ulicah pa kleparski mojster g. Jos. Stariha, ki jo spomladi primerno prenovi.

— Hišo g. Ivanca Budnarja v Sp. Šiški št. 190 je kupil čevljarški mojster g. Anton Ravnikar za 12.000 K.

— Kemična tovarna v Mostah je jela odpuščati delavce in se nahaja, kakor čujemo, neposredno pred kon-kurzom.

— Državna subvencija. Mizarska zadruga v St. Vidu nad Ljubljano je dobila 1200 K državne podpore.

— Umrli je v Kamniku rodoljubna gospa Marija Hudabiničova, roj. Slabejina. N. v. m. p.!

— Nesreča na železnici. Piše se nam: Dne 15. t. m. so brez vsake slavnosti otvorili železnico Trebnje-Št. Janž a že danes, dne 26. t. m. zabeležiti nam je prvo nesrečo na tej progi. Ko se je namreč okoli 6. ure zvečer mešani vlak iz Št. Janža vračal v Trebnje in je ravno iz zarez pri gradiču „Vinagorica“ proti Trebnjem se pomikal, začeli smo večkratni pisk, ki označi nedno železniškemu osobju zavijaje vategniti, oziroma vlak hitro ustaviti. A pisk je bil — akoravno od strojevodje še pravočasno dan — že prepozen. Stroj je zagabil na državni cesti vozeči voz ogljarja „Rubeshini“, vrzel voz na levo stran železniškega tira in ga popolnoma razbil. Ogledje eden prazen sodič kakor tudi voz je ležal na enem konju, dočim se je drugi konj odtrgal in proti domu bežal. Ko sem prišel na lice nesreče, že več hlapca, ki je ogledje peljal ni bilo tam. Železniški delavci, ki so se s proge vračali, so tir popravili. Od vaščanov vasice „Štamperka“ (lepa spaka v čisto novi slovensčini) se ni niti eden za nesrečo zmenil; šele ko sem z lučjo prišel iz Vinagorice, sta se dva vaščana pokazala. Streča v nesreči je bila, da ni nobene človeške žrtve zabeležiti, ravno tako tudi menda konja (katerih pač nisem več videl)

ni ta Bog si ga vidi kaj poškovodana. Vroko nesreče je bil 1. ker tukaj vlak ki prihaja iz zarezave vsled padca železniškega tira menda nekoliko hitreje vozi; 2. ker strojevodja radi ovinka, ki ga železnica tukaj napravi, cele proge ne more pregledati in 3. pa, ker — akoravno železnica tukaj „državno cesto“ preseka — pri državni cesti ni niti ene luči, še manj pa kake „čuvajnice“. Naši državni poslanci bi si iztekli lavorov venec, ako bi pripomogli, da bi se vsaj na državni cesti napravila čuvajnica, še predno pride do kake človeške žrtve.

Občinski zastop Radovljice je v svoji seji dne 26. t. m. izvolil o. kr. finančnega komisarja g. Valentina Žuna za častnega meščana in sicer soglasno, to je z glasovi naprednih odbornikov in pristavev S. L. S., v zahvalo za nesebično in požrtvovalno delovanje v obč. korist.

Poštna zveza Sv. Lucija-Idrija. Dasi je že par let v prometu nova železniška proga v Trst in so se pred tremi leti vse občine ob idrijski dolini zavzele za zboljšanje poštne zveze Sv. Lucija-Idrija, se vendar do danes v tem pogledu ni ničesar storilo, merodajni faktorji so slepi in gluhi za opravljene želje prizadetih občin. Kdor hoče danes potovati iz Sv. Lucije s poštanim vozom v Idrijo, tedaj odhaja iz Sv. Lucije ob 5. zjutraj in dospe v Idrijo drugi dan ob 7.30 zjutraj, rabi torej celih 26 in pol ur. V Cerknem mora namreč čakati potnik nič manj kakor 20 ur na poštni voz v Idrijo. Take poštne zveze se najbrže ne najde na celim svetu. Kjer so Nemci, tam ne štedi vlada niti z avtomobili, Slovincem pa še srednjeveškega poštne voza ne privošči. Najlepše pri vsem tem pa je, da o. kr. poštno ravnanstvo v Trstu ne smatra občin za vredne, da bi jim na njihove prošnje odgovorilo. Kaj nam torej koristi nova proga s Trstom, če niso kraji ugodno zvezani z njo. Vsa idrijska dolina stremi naravno proti novi železnici, a je od te vsled nečuvstvo slabo prometne zveze odtrgana. Kako slabo vpliva to na gospodarsko stran gorjskih Slovincov. Slovenske državne poslance prosimo, da se pobrigajo za to važno zadevo.

Prememba posesti. Gosp. A. Andrej Zgonc je kupil hišo št. 161 od gosp. Frana Svigelja iz Cerknice za 36.000 K.

Pred upravnim sodiščem bodo te-le javne obravnave: 5. decembra Ivana Marguč v Spodnjem Logatu proti prizivni komisiji za osebno dohodnino za Kranjsko zaradi osebne dohodnine; 12. decembra Milan Ivančič v Medvodah proti finančnemu ministru zaradi pristojbinske olajšave pri konvertiranju.

V Trbovljah se dne 2. dec. ob 4. popoldne zbera narodna društva in vsi tisti, ki se nemškega banketa ne udeležijo, v gostilni g. Kuckenberga. Posebna darila se ne bodo razpošiljala, ter se tem potom vabijo vsi oni, ki na narodno čutijo, da se udeležijo tega sestanka.

Načelnik celjske policije znani dr. Ambroschütz se osebno udeležuje ponočnih izredov, ki jih prirejuje celjski nemškutarski ponočnjaki. V noči od četrta na petek je bil v družbi, ki se je kratkočasila s tem, da je po ulicah metala pokalne žabice. Redarji so sicer hoteli prešerne ponočnjake razgneti, a ker so videli v njihovi družbi gospoda uradnega predstojnika, so se potuhili in odšli, da so lahko ponočnjaki dalje razgrajali, kakor se jim je ljubilo. Ali ni vzoren načelnik policije, ta dr. Ambroschütz?!

Umrli je v Mariboru vpokojeni nadučitelj g. Lovro Sijanec, star 75 let. — V Gradcu je umrl 23letni pomožni učitelj Al. Rajh iz Ljutomer. Vzela ga je sušica.

Akad. tehn. društva „Tabor“ v Gradcu tretji redni občni zbor se vrši 1. decembra v društvenih prostorih, Brandhofgasse 12, z običajnim sporedom. Slovenski gostje dobrodošli!

Pred mariborskimi porotniki bo stal 7. decembra Korlčev Linhart, urednik ptujskega „Štajerca“, ker je dež. sodnega svetnika dr. Kronvogla v št. Lenartu v Slov. goricah nesramno žalil na časti. Istotako toži Linhart Josip Zelenik od Sv. Urbane pri Ptuj zaradi razžaljenja časti.

Demonstracija srednješolcev v Gorici. Radi dogodkov na Dunaju so demonstrirali včeraj popoldne v Gorici laški srednješolci in laške gojenke ženskega učiteljskega. V vrstah so šli po mestu. Ravnateljstva srednjih šol so jim dala prost popoldan.

V Mirni pri Gorici ustanovijo „Občinsko knjižnico“.

Glede dvojezičnih napisov pri vzhodu v občine sklepajo občine na Gorickem, da imajo odstraniti ter nadomestiti s samoslovenskimi, povsod, kjer še ni samoslovenskih napisov. Nemški napisi se na Gorickem popolnoma odstranijo.

Šolski štrajh. Dijaki komunalne gimnazije in realke v Trstu so včeraj sopeset štrajkali. Hodili so po mestu, hoteli odvratiti od pouka tudi dijakke trgovske in navtične ter višje trgovske šole Revoltella, pa se jim ni posrečilo. Štrajkovcev je bilo okoli 500.

Stroge odredbe. Na Reki se je upeljala posebna vojaška straža na ladje „Ungaro-Croate“, ki vozijo v Dalmacijo. Blago, namenjeno tja, se sme naložiti le, ako je spremljeno s certifikatom trgovskega urada. Ta odredba ma namen, da prepreči vojno kontrebando v Črno goro.

Slovinci v Ameriki. V šali je izgubil življenje v Aurora, Minn. Slovinci Tom Rebrovič, delavec pri nekem slovenskem mesarju. Neki A. Geršin mu je skoro odstrelil glavo s puško. Geršin ni vedel, da je puška nabasana. — V Calumetu je umrl 21letni John Stonič, na katerega je padla v rudniku plast kamenja, da ga je na mestu usmrtila. — V Clevelandu je 36letnem Alojziju Susteršiču iz Žužemberka počila srčna žila, vsled česar je umrl. Bil je v Ameriki 18 let. — Poročil se je v Clevelandu Ivan Ostrelj iz Vidma na Štajerskem z Rozo Vidrih iz Smihela pri Žužemberku. — V Collinwoodu sta se pa vzela Ivan Komuča iz Ribnice in Franca Marinka iz Dev. Mar. Polu. — V Amusemen gledališču v Clevelandu je stalno nameščen nadebudni slovenski igravec na klavirju g. Milan Trošt. Med angleškimi komadi se zasliši semtertja tudi slovenska narodna pesem, kar zanima zlasti rojake.

Prvi „Kinetograf Pathé“ prej „Edison“ na Dunajski cesti nasproti kavarni „Europe“ ima od danes do vstetega torka sledeči spored: Izdajalska ura. (Komično.) Luka v Genovi. (Interesantna projekcija, po naravi posneta. Genoveška luka je izmed najbolj prometnih v Italiji. Tragičen korzo. (Drama v 24. slikah. Dogodek pri pustem korzu v Nici.) Ob luninem svitu. (Krasna dolga projekcija v barvah.) Močan tenor. (Komično.)

Loterijisti in vladarjev jubilej. Ni je reči, katere bi loteristi ne porabili za se. Vse jim pride prav. Mrz, vročina, dež, različni prazniki, da celo svetniki imajo svoje številke. S sanjami, kakor znano, imajo vedno dovolj opraviti, in če se pripeti kaka katastrofa ali drugi izredni slučaj, takoj dobe svoje številke. Tudi hudič, škrt, vrag, pošast, vse to ima sicer skupen pojem, a loteristi natančno določajo, kako številko ima vrag, drugačno pa škrt. Povodom cesarjega jubileja vse mogoče številke kalkulirajo, ki se tičejo vladarja. Bojstvo, starost, 60letnica itd., vse te številke sedaj krožijo po kolekturah. No, mi srečolovcem želimo, da bi se jim njihove želje izpolnile, in da bi s polnim žepom praznovali vladarjev jubilej.

V hudih stiskah in težavah je bila zadnje mesece v Florjanskih ulicah št. 13 živeča vdova Marija K. Sebe in svoji dve nedoletni hčerki preživlja z delom svojih rok kot priprosta postrežnica. Grenek je njen kruhek in zaslužek ji komaj zadošča za najnujnejše življenske potrebe. Nekega jesenskega dne pa jo obišče rubežnik ter ji zarubi skromno pohištvo, češ tako zahteva neka trdika v Trstu zaradi dveh na 4000 kron se glasečih in zapadlih menic. Vdova je kar ostrmela. Zaman je bilo vse njeno zatiranje, da o vsem tem ničesar ne ve, da ni bila še nikdar v Trstu in da se je morala zgoditi pomota. „Ime, priimek in stan: vse je pravilno, zamenjava torej izključena.“ Razpisala se je tedaj prodaja zarubljene pohištva. Obupana vdova je tekala od urada do urada ter iskala pomoči. Končno je dobila v zgaščenem uradu seznam vseh v Ljubljani živčih oseb, ki imajo z njo enako ime in priimek. Ta seznam je poslala v Trst s prošnjo, naj se zadeva še enkrat pregleda, ker se je na vsak način zgodila zamenjava v oseb. To se bili bridki, nepopisni dnevi za ubogo vdovo. Pred par dnevi pa pride nenadoma zastopnik tržaške trdke k vdovi, jo pogleda ter takoj izjavi, da ni identična s sleparico, ki je bila dokaj mlajša. Razproda se je ustavila in vdova je hitela k odvetniku dr. B. Vodušku zahvaliti se za izkazano pomoč. Bila je končno rešena silnih skrbi.

Izmišljen napad in drugi grehi mladega dekleta. 16letna Amalija Habič iz Most pri Ljubljani je vkljub svoji mladosti sposobna za razna hudodelstva. Letos po leti je prišla iz Ljubljane peš v Celovec z 12 v žepu. Prišedši tja je naznanišla na policiji, da sta jo na bližnji Križni gori napadla dva moška in jo oropala denarja in ure. Policija je iskala „roparja“ in enega res našla v osebni slikarskega pomočnika Rudolfa Obertalerja, ki je bil s Habičovo preje skupaj. Obertaler je tajil vsak roparski napad in pravil le, da je imel s Habičovo gotove namene, ko sta lazila po Križni gori, do kaj

druga pa ni prišlo. Fanta so pridržali v zaporu, ker je Habičeva obstala pri svoji trditvi, da jo je Obertaler oropal. Čez par mesecev se je pa stvar zasukala. Sodišče je dognalo, da je Habičeva vsa lažnjiva in da krade, kjer more. Tudi napačno se je zglasila. Ker je med tem zbežala iz Celovca, so jo iskali toliko časa, da so jo dobili. Zdaj je dekle vse odkritosrečno priznalo, da si je izmisli napad in da je izvršilo več tatvin in sleparij. Pred celovškimi porotniki je bila te dni obsojena na 18 mesecev težke ječe.

Dva Rusa, ki sta bila v rusko-japonski vojni, sta zaprta v preiskovalnem zaporu tukajšnjega sodišča. V službi sta bila že več tednov pri nekem podjetniku v ljubljanski okolici. V zadnjem času sta rezala šoto. Preteklo nedeljo sta bila z drugimi delavci v neki krčmi, kjer se je razpravljalo o bližajoči se vojni. Ker sta izjavila, da taki, ki še niso bili v nobeni vojni, ne morejo govoriti o vojni, so bili drugi delavci razžaljeni. Začel se je prepir in kmalu tudi pretep, v katerem je bilo nekaj oseb lahko poškodovanih. Na ovadbo je orožništvo poleg drugih aretovalo tudi imenovana dva Rusa in ju izročilo sodišču.

Ustavljena preiskava. Tukajšnje deželno sodišče je iz preiskovalnega zapora izpustilo 53letno Francisko Brezovarjevo iz St. Jurja pri Kranju, katere je bila v preiskavi zaradi hudodelstva požiga. Ker so zdravniki dognali, da je slaboumna, se je preiskava vsled tega proti nji ustavila, njo pa so poslali v domovno občino.

Iz vojašnice v zapor. Domobranski dopustnik Luka Cvetrečnik je krenil včeraj popoldne v gostilno pri „Panju“. Ko je odšel, je vzel poleg svojega tudi klobuk nekega gosta. Ko ga je pozneje stražnik prijel in se mu je na stražnici preiskal koveč, se je v njem našel tudi gostov klobuk. Mesto domov na dopust, je moral k sodišču.

Aretovan je bil Valentin Korpore, rodom iz Ihana, ker je svoji gospodinjki Katarini Kugovi prodal za 15 K premoga, zapustil službo, denar pa zapravil. Izročili so ga okrajnemu sodišču.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 5 Hrvatov, nazaj jih je prišlo pa 15.

Izgubil je šolski učenec Janko Janšek denarnico, v kateri je imel 5 kron denarja.

Drobne novice.

— **Revolucija na otoku Haiti.** Vojni minister Zedinjenih držav je zagrozil z vojno, ako ne preneha klanje na otoku Haiti.

— **Pasivno rezistenco** so sklenili vpriporiti pravni praktikantje v področju praškega nadsodišča.

— **Dvojni umor.** V Lvovu so našli umorjena in oropana 70letnega hišnega posestnika Stofa in njegovo ženo. Umoril ju je najbrž hišnik, ki je izginil.

— **Češki verski fond** je kupil od barona Königswarterja graščino Neudeck pri Karlovih varih za 4.800.000 K.

— **Za angleško stalno armado,** ki bi naj bila enako močna kakor nemška, so darovale razne banke lordu Robertu 24 milijonov kron.

— **Za lakoto je umrlo** v Ugandi v zadnjih devetih mesecih nad 10.000 ljudi.

— **Kap je zadel** v Celovec na kolodvoru finančnega svetnika Fr. Burstallerja, ko se je hotel s poklonstveno deputacijo odpeljati na Dunaj.

Telefonska in brzojavna poročila.

Vojna med Turčijo in Bolgarsko?

Sofija, 28. novembra. (Posebna brz. »Slov. Nar.«) Turčija je na bolgarski meji razpredelila silno vojsko, a vsak dan še dohajajo nove čete in se določa streljivo. V Sofiji in po vsi Bolgarski vlada splošno mnenje, da je vojna med Bolgarsko in Turčijo neizogibna. Vsi Bolgari smatrajo kot edini izhod iz sedanje težke situacije — vojno. Ako bi se odredil v Bolgarski plebiscit, ali se naj napove vojna ali ne, bi sedem desetih bolgarskega naroda glasovalo za vojno. Vendar pa je napačno mnenje, ako se misli, da se bo Bolgarska dala zaplesti v vojno radi denarne kompenzacije, ki jo zahteva Turčija za Rumelijo. Pravi vzrok vojne bo Makedonija. Za Makedonijo je Bolgarska izdala silne svote, a sedaj se zdi, da je ta pokrajina za Bolgare izgubljena, odkar se je Bolgarska proglasila za neodvisno. Bolgari so prepričani, da morejo izgubljeno Makedonijo dobiti nazaj edino z vojno, zato plamte tako zelo za vojno. Kralj

Ferdinand in njegova vlada se sedaj še upirata temu narodnemu razpoloženju, a ni dvoma, da se bosta končno morala ukloniti.

Brošure proti Srbom.

Zemur, 28. novembra. (Posebna brz. »Slov. Nar.«) Izšla je v raznih jezikih brošura, v kateri se opisuje srbska vojska, da je neizveščana, strahopetna in slabo oborožena. Ta brošura se razširja med avstrijskim vojaštvom.

Krvav spopad na bosansko-srbski meji?

Bosanski Brod, 28. novembra. (Poseb. brz. »Slov. Nar.«) Potniki dohajajo iz Bosne z vso odločnostjo zatrjujejo, da je te dni prišlo do krvavega spopada na bosansko-srbski meji. V boju je padlo na obeh straneh 33 mož. To vest potrjuje neki potnik, ki je prišel danes iz Bosne v Ljubljano. Opomba uredništva.)

Zdravstveno stanje kralja Petra.

Belgrad, 28. novembra. (Poseb. brz. »Slov. Nar.«) Kralj Peter je popolnoma ozdravel ter je danes in včeraj sprejel v avdijenci več politikov in državnih dostojanstvenikov.

Poljski in češki prostovoljci za Srbijo.

Belgrad, 28. novembra. (Poseb. brz. »Slov. Nar.«) Vojni minister general Stefanović je dobil iz Rima to-le pismo: Nas 10 prejšnjih vojakov 2. polka francoske tujinske legije stavljam se na razpoloženje vojnemu ministru kot vojniki brez nagrade edino iz ljubezni k pravični srbski stvari. Mi smo bili v francoski vojski podčastniki (naredniki). Ako smo Srbiji potrebni, pridemo z največjo radostjo. Ne zahtevamo ničesar drugega kakor najpotrebnejša sredstva za življenje. Po narodnosti smo Poljaki in Čehi. V Belgrad pridemo na svoje stroške.

General Lipovac o ruski vojski in o bodoči vojni.

Belgrad, 28. novembra. (Poseb. brz. »Slov. Nar.«) General Lipovac ostane v Belgradu, dokler se ne odloči, da-li bo vojna ali ne. Lipovac se je doslej udeležil 8 vojen. Bojeval se je skupno s kraljem Petrom leta 1876. v Bosni in se udeležil rusko-turške vojne. V rusko-japonski vojni je bil poveljnik prostovoljskega korpa in kot tak izvršil čudeže junaštva. Odlikovan je z vsemi ruskimi redi za hrabrost. Napram časnikarjem se je Lipovac izrazil, da je prišel v Belgrad, da je navzoč v domovini v trenutkih, zgodovinskih važnih zanj. V nadaljnjem razgovoru z žurnalisti je general naglašal: Ne vem, kaj misli glede Srbije ruska vlada, to pa vem, da častniki in meščani hrepene Srbiji pomagati. Sovražniki Rusije govore, da ruska vojska ni pripravljena za vojno in tudi ne sposobna. S polnim pravom lahko naglašam, da je ruska vojska popolnoma pripravljena za vojno in da je objektivno sodeč najboljša armada na svetu. Rusko armado niso premagali Japonci, ampak nesrečni notranji odnosi. V slučaju, da pride do vojne med Avstrijo in Srbijo, sem prepričan, da bo vstopilo v srbsko vojsko več ruskih prostovoljcev, kakor l. 1877. Koncem govora je general rekel: Zapustil sem dom, ženo in otroke in sem pripravljen iti v boj. Vse je treba žrtvovati za domovino. Želim sicer, da se naša stvar reši mirnim potom, če pa to ne bo mogoče, potem bomo radostno šli v krvavi boj.

Slavnostna seja poslanske zbornice.

Dunaj, 28. novembra. Današnja slavnostna seja poslanske zbornice povodom cesarjega jubileja je trajala samo dobrih 5 minut. Seje se niso udeležili socialni demokrati, češki in nemški radikali. Slavnostni govor je imel predsednik dr. Weisskirchner, ki je slavil v vznešenih besedah cesarjeve vrline. Zbornica ga je pooblastila, da čestita v nje-menu cesarju k jubileju.

Vprašanje italijanske univerze.

Dunaj, 28. novembra. Vlada je italijanskim poslancem sporočila, da je pripravljena predložiti zbornici zakonski načrt o ustanovitvi italijanske pravne fakultete, toda le pod dvema pogoje: 1. da italijanski dijaki opuste vsako nadaljno demonstracijo in 2. da Italijani izpolne svoje dolžnosti napram Slovincem glede šolskega vprašanja.

„Mensa academica“.

Dunaj, 28. novembra. V kuratoriju društva „Mensa academica“, je stavil dr. Walther predlog, naj se ta zavod zopet odpre. Predlog je vsled pritiska nemško nacionalnih dijakov propadel in dr. Walther je bil primoran izstopiti iz kuratorija.

Dunaj, 28. novembra. Deputacija slovenskih, čeških in poljskih dijakov se je danes predstavila predsednikom slovenskih klubov, proseč jih intervencije radi „mense“. Nato je deputacija šla k ministrom dr. Začku in Kamnšerju ter ju prosila podpore. Dr. Začek in Kamnšer sta vprilog slovenskim dijakom intervenirala pri ministrskem predsedniku baronu Bienensthu.

Češki „Narodni klub“.

Dunaj 28. nov. Češki „Narodni klub“ je imel danes sejo. Na tej se je razpravljalo o predsedniškem vprašanju in o stališču, ki ga naj klub zavzame napram proračunskemu vizoriju in aneksijski predlogi.

Državni uradniki pri cesarju.

Dunaj 28. nov. Cesar je danes sprejel 700 državnih uradnikov, mu čestitajo. Na čestitko barona Bienenstha je cesar med drugim odgovoril: Za uradnike naj bo v njihovem delovanju merodajen samo zakon in nič kakor zakon. Uradniška skupina more obsegti sinove vseh narodov. Vsak uradnik naj ohranja svoje narodno čustvo, nikdar pa ne bo de narodni šoven in politični agitator.

O kompenzaciji Srbiji in Črni gori.

Belgrad, 28. novembra (Izv. brz. »Slov. Nar.«) Mednarodni položaj postaja vsakega dne jasnejši, obenem za Srbijo ugodnejši, ker je na njem strani večina vseil. Avstro-Ogrska je takorekoč popolnoma izolirana. Aneksijske Bosne v nobenem slučaju ne bo pripoznana brez pogojno, nego samo, ako Avstro-Ogrska odstopi del Bosne Srbiji, del Hercegovine pa Črni gori. Vojne Avstro-Ogrska ne bo riskirala, zato je mogoče, da dobila Srbija in Črna gora zahtevano kompenzacijo mirnim potom.

Neresnične vesti.

Dunaj 28. novembra. „Vaterland“ kategorično demantuje vest, da bo cesar imenoval nadvojvodo Frana Ferdinanda za sovladarja.

Dunaj 28. novembra. Iz Sarajeva brzojavljajo, da je neresnična vest o spopadu med srbskimi vstajni in avstrijskimi vojaki pri Srebrenici.

Avstrijski ubežnik.

Belgrad 28. novembra. (Poseb. brz. »Slov. Nar.«) Semkaj je pribežal narednik 5. ulaskega polka v Zagrebu štajerski Slovenec Gameljšek, ki je zapustil svoj polk, ker ni hotel iti v boj proti Srbiji. Izjavil je, da stopi v srbsko vojsko v slučaju vojne.

Areiran Črnogorec v Zagrebu.

Zagreb, 28. novembra. Policija je aretirala pravnika Markovića iz iz Črne gore, ker je baje v zvezi s srbsko avstr. spopadom na meji. Policija mu je zaplenila korespondenco, a ga je kasneje izpustila na svobodo.

Upor Arnavtov.

Skoplje, 28. novembra. (Poseb. brz. »Slov. Nar.«) Arnavti, nasprotniki novega režima v Turčiji, so obkolili mesto Giljanc v Kosovskem vilajetu. Iz Skoplja in drugih garnizij je proti njim odposlana vojska. Sodi se, da vodi Arnavte znani Iza Baljetinao, kateremu je turška vojska nedavno razrušila grad, a ji je sam utekel.

Poziv

do slovenskih veleposestnikov in večjih kmetovalcev.

Ko je letošnje leto meseca maja deputacija slovenskih državnih poslancev avstrijskih bila v Petrogradu, dogovorjeno je bilo med ostalimi tudi, da se v namen širjenja slovenske vzajemnosti vsako leto nekoliko ruskih kmečkih sinov sprejme v delo na slovenskem zapadu, kjer je kmetijstvo že prilično napredovalo. Da to zadevo spravi v neki sistem, osnovalo se je pod predsedstvom senatorja Denisova v Petrogradu posebno društvo pod imenom „Russkoje zerno“, katero je na prvem svojem običnem zboru dne 22. t. m. sklenilo obrniti se k Č. hom, Slovincem in Hrvatom s prošnjo, če in koliko ruskih mladeničev bi hoteli sprejeti že na pričetku prihodnje spomladi v poljedelsko delo. — Glede na to obracam se do slovenskih veleposestnikov in večjih kmetovalcev s prošnjo, da mi blagovole naznani, če in koliko ruskih mladeničev bi mogli sprejeti k sebi v delo, ter pripominjam, da bode za vožnjo semkaj in nazaj skrbelo društvo „Russkoje zerno“ in da imajo omenjeni mladeniči vstopiti kot navadni delavci proti običajni dnevni mezdi s hrano. Ker pri nas primanjkuje poljskih delavcev, utegne marsikomu celo ustreženo biti, če bode mogel preskrbeti si na ta način oenih delavskih moči.

V Ljubljani, 24. nov. 1908.

Ivan Hribar,

župan in državni poslanec.

*) Slovenske liste prosim, da ponatisnejo ta poziv.

O priliki

vladarske 60 letnice Nj. Veličanstva

se spominjate
Društva za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju Ljubljana!

Boj proti slovanskim bankam.

Pred nekolikimi dnevi je izšel v Praški »Union« članek, ki nam v pestri luči riše glavne vzroke sedanjega divjanja nemškega časopisja proti slovanskim, posebno pa proti češkim denarnim zavodom. Ta piše:

Pred kratkim je začel izhajati na Dunaju časopis »Der oesterreichische Volkswirt«, ki si je nadel, kakor kaže, za glavno nalogo, napadati slovanske, posebno pa češke denarne zavode. Ta časopis je napadel češke banke, češ. da dovoljujejo iracionalne kredite industrijalnim podjetjem. Časopis urejuje neki Walther Federn, za katerim se pa baje skriva poznana finančna oseba. List je bil ustanovljen neposredno potem, ko je znanemu gospodu ušlo neko praško delo in so se na češki strani pojavile razne težkoče napram bančnemu kartelu. Že prva številka omenjenega časopisa je prinesla razne napade na kraljevsko Prago in poleg tega udrihala po čeških in v obče slovanskih denarnih zavodih, posebno pa po Osrednji banki čeških hranilnic (Ustřední banka českých spořitelén). Z očitno tendenco je očital neko zvezo gospodarskih in političnih vprašanj in nato razlagal na dolgo slabe posledice, ki naj bi nastale iz tega. Glavni namen te mahinacije je bil, zbuditi nezaupljivost pri nezadostno informiranemu občinstvu in namigniti vladnim organom, da zastavijo mejo slovanski ekspanzivnosti. Ta skrb je pa tem nepotrebnejša, ker se slovanski in to posebno češki zavodi ravna natančno po določilih zakonov in statutov in ne tako površno, kakor je to mogoče pri ljudeh, ki pišejo te članke.

K sreči so pa začeli streljati po toči, ker češko ljudstvo spoznava vedno bolj velikanski pomen samostojne gospodarske organizacije in tako se bo ekspanzivnost, gnana po dolgo zadrževani elementarni sili, nadaljevala. Tudi je že namignil nek resen dunajski list tem člankarjem, da naj rajše obrnejo večjo pozornost na nemške denarne zavode in jih spodbujajo, da bodo lahko konkurirali s slovanskimi, posebno pa s češkimi bankami.

Podlaga za trditve o dovoljevanju iracionalnih kreditov je bil slučaj nekega industrijalca, ki pa je pred vsem živa slika ponesrečenega kartelnega uspeha, katerega gotovi interesirani krogi ne morejo pozabiti. Nekemu tekstilnemu industrijalcu so bili v času, ko je bančni kartel še najlepše cvetel, diktirani od neke nemške banke pogoji, ki so bili že sami na sebi krvavi in tem neznosnejši vsled postranskih obveznosti t. n. pr. opustitev prodaje na neko z banko v prijateljskih odnosih stoječo trgovsko družbo; s tem bi se seveda obrestni in provizijski pomnožile. Zastonj se je obračal industrijalec do drugih bančnih zavodov, ker vsi so bili kartelirani in so se izogibali medsebojne konkurence. Pri tem si je bil ravnatelj neke dunajske podružnice stvari tako gotov, da je industrijalec prijazno potrkal po ramenah rekoč: No, le pojdite Vi češki prijatelj, denarja ne boste dobili; pojdite le k češkim bankam, zahtevajte par milijonov in češke banke se bodo zrušile.

Češke banke pa niso pustile podjetnika na cedilu in od tod izvira vsa jeza gotovih krogov. Češki industrijalec je dal pod primernimi pogoji rad prednost češkemu zavodu, vključno temu, da zadeva stvar ob razne težkoče, ker morajo pri čeških zavodih tudi prošnje glede majhnih kreditov pasirati cenzuro ravnateljstva, eksekutivnega in upravnega sveta, med tem ko so prepuščene take kupčije pri nemških zavodih vse-mogočnemu ravnatelju podružnice in je kvečjemu potreben le telefoničen pogovor s centralo.

Drugi predmet napadov je bila zveza čeških denarnih zavodov z domačimi krogi, ki so prevzeli od ces. kr. železniške uprave v Galiciji določeno količino nafte za tamošnje železnice. Nato se razglašali dotični organi, ne brigajoč se razne karte, na katerih je kupčija temeljila, to za jako riskantno in govorili o izgubah, ki so jih baje trpele velike dunajske banke. Že po nekolikih dneh se je pa zadeva pojasnila in pokazalo se je, da se je potegovala za to riskantno podjetje neka dnajska družba z vsemi dovoljenimi in nedovoljenimi sredstvi, ter zahtevala zato še manjšo garancije. Danes še sicer ni znano, kako da se kupčija sklene, ker je v zadevi kompetentna c. kr. vlada, ki se dosedaj še ni mogla ubraniti vpliva raznih finančnih parazitov. Iz tega stališča naj se presojajo razna časnikarska poročila, ki se skušajo vrniti tudi v krog slovanskih, posebno čeških čitateljev, katerim se pa bodo gotovo pokazala vrata. Če se upajo nasprotovati nemška glasila že v Pragi sami proti slovanskim in

posebno češkim denarnim zavodom, tedaj je tudi naša naloga, da zapustimo našo dosedaj, mnogo preobzirno stališče in odločno povemo, da se nimamo potreba nikomur vsiljevati. V resnici so začeli izprevideti naši industrijalni, komercialni in denarni zavodi, da je že zadnji čas, da se postavimo mi kakor i ostali slovanski narodi na lastne noge in odklanjamo nam z ono očitno tendenco nudeno »pomoč«.

Da uvidevajo to i v kartelnem taboru, dokazuje dejstvo, da so se začeli koncentrirani napadi proti delovanju čeških bank na dunajskih tleh, katere so smatrali za izključno domeno. V dunajskem »Deutsches Volksblatt« se s skrajno strastjo napada Osrednjo banko čeških hranilnic, ki skazuje že sedaj 11 milijonov več vlog nego nemška Osrednja banka. V tem časopisu se opozarja ponovno na množitev čeških bank na Dunaju in predvsem na razvoj podružnic živnostenske banke, ter roti nemške kroge, da naj se ogibajo vsake zveze z njimi. Češke banke se sumniči, da dovoljujejo ugodnejše pogoje in pridobivajo na ta način nemške hranilnice, kojim niso znane razmere.

Združba pa ni naperjena le proti nemškim denarnim zavodom, ampak se apelira tudi na nemške kapitaliste in komercialne kroge, da naj bojkotirajo češke denarne zavode. Umešava se pri tem seveda interes nemške narodnosti, da bi tem lažje branili dosedajni kreditni monopol, katerega so morali Nemci kakor Nenemci presneto drago plačati nemškemu bančnemu kartelu. Za narodno - gospodarske koristi slovanskih narodov je emancipacija teh vplivov življenski pogoj, ker ne oziirajo se na varstvo proti prevelikim zahtevam, nudi neodvisnost, element, katerega zdravo gospodarsko življenje ne more nikdar pogrešati.

Naprodaj sta dve hiši

Poizve se v hiši na Trnovskem pristanu št. 14 v Ljubljani. 2242 11

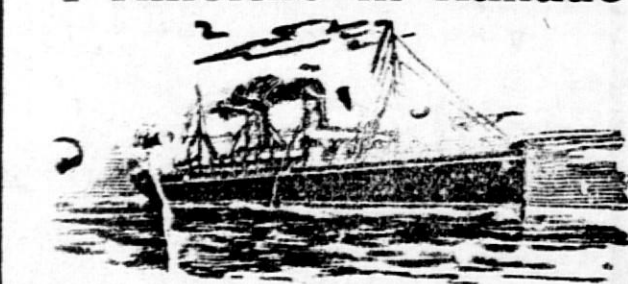
Lokal

na oglu Resljeve ceste 3
in Sv. Petra ceste 4084-3
se takoj odda.

Triumph-štedilna ognjišča

sa gospodinjstva, ekonomije i. t. dr. v vsakršni izpolnjenosti. Za 30 let so najbolj priznana. Pri snana tudi kot najbolj in naj-urpešnejši izdelek. Najč. ja prihranitev goriva. Specijaliteti: Štedilna ognjišča za hotele, gostilne, restavracije, kavarne, dr. Ceniki in proračuni na razpolago glavni katalog franco proti doplačilu namiki. 2241 23
Fovarna za štedilna ognjišča „Triumph“
S. Goldschmidt & Söhne
Wels 18, Oostenje A. v. v. v. v.

V Ameriko in Kanado

najpripravnejše, najcenejše
in najzanesljivejše prevažna
Cunard Line.

Odhod iz domačega pristanišča Trsta:

Slavonia, 1. decembra 1908.
Pannonia, 5. januarja 1909.
Pannonia, 23. februarja 1909.
Iz Liverpoola: 770-40

Lusitania (največji in najlepši parnik sveta) dne 5. decembra 1908, 16. januarja, 6. februarja, 27. februarja in 20. marca 1909.

Mauritania, 2. januarja, 23. januarja, 13. februarja in 6. marca.

Pojasnila in vozne karte pri

Andr. Odlasek
v Ljubljani, Slomškovo ulico št. 25,
poleg cerkve Sv. Jurja.

Najbolji čišči nakupni vir.

Cene postojne porje!
1 kg sivega, puljenega 2 K, boljlega 2 K 40 h; polb-lega 2 K 80 h; belega 4 K; belega, puha-tega 5 K 10 h; 1 kg vlečnega, snežno-belega, puljenega 6 K 40 h; 8 K; 1 kg puha, sivega 6 K, 7 K; belega, finega 10 K; naj-finejši prani puh 12 K. Kdor vzame 5 kg, dobi franko. 2743-18

Zgotovljene postelje
iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernice, 18 cm dolga, 116 cm široka, z 2 zglavn-koma, vsak 80 cm dolg, 50 cm širok, napolnjen z novim, sivim jako stanovitim puhastim postelnim perjem 16 K; napolnjen 20 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; zglavniki 3 K, 3 K 50 h, 4 K. Razpošiljanje po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljeno je vzeti nazaj ali zamenjati franko. Za ne-ugajajoče se povrne denar.

S. Benisch, Decha itz, št. 767, Šumava na Češkem. Cenovnik zastoj in franko.

Seydlin
Najbolje za zobe.

Samo najfinelše posušene kokosove orehe

predelujejo tvornice Ceres in delajo iz njih brez vsakršne primeš v strogo čistih aparatih znamenito

Ceres Jedilno mast
za pečenje, praženje in kuhanje.
Zahtevajte Ceres jedilno mast z velikonočnimi podobami na ovitku.

Prepričajte se

da morete najcenejše in najboljše blago dobi samo pri firmi

František Meidner
brija
klobas
in odprema
Barhenti, damaski, gradli, kana-fasi, kretoni, sefiri itd. vse po najnižjih cenah.
Zahtevajte povsod
Nove platne z narod. znak.
Komad 23 m za 16 K — franko.
3804 5

Ugoden kup ostankov
40 metrov zefira, barhenta, flanel, voila itd. lepo razrezani v dele od 1 do 8 metrov polnja po povzetju franko za 18 kron
vrlo znamenita tovorna firma
V. J. Havlicek & bratr
v Podobravlju (Češko).
Naročite takoj.
Priporočite!
Velečenjeni gospod!
Obracam se zopet do Vas, ker sem bila doslej vselej z nar-očilom zadovoljna.
Z vsem spoštovanjem
Jinramov, 5. XII. 07. R. C.

Prva borovelska tvornica orožja
Peter Wernig
c. in kr. dvorni dobavitelj
družba z omejeno zavezo
Borovlje na Koroškem
priporoča 835-89

lovske puške vseh sistemov, priznane izdelki prve vrste z največjim strelnim učinkom.
Cenovniki zastoj in poštnine prosto.

Stock Cognac Medicinal
Pris'ni vinski destilat v uradno plomiranih steklenicah.
Camis & Stock
Barkovlje.
Edina parna žgalmica konjaka pod državno kontrolo. 3819-6

Svoji k svojim!
3822-6
Slaščičarna
Rudolf Bischof
Poljanska cesta 22.
Naznanjam slavnemu občinstvu, da prevzemam vsa naročila, spadajoča v slaščičarsko obrt. Nadalje priporočam izdelovanje vsakovrstnih tort za godove po jako nizkih cenah.
Naročila na deželo hitro in točno.
Z velespoštovanjem beležim
Rudolf Bischof.

Odlikovana
Prva kr. tvornica klavirjev
Ljubljana
Hlišerjeve ulice 5 Blizu Gradšču
Rudolf A. Warbinek

Jamstvo 6 let. Ekspert v vse dežele.

Priporočam svoje prve vrste, za vsa podnebja solidno narejene pianine, klavirje in harmonije tudi same-igralne
za gotov denar, na delna odplačila ali naposodo.
Poprave in uglaševanja se izvršujejo točno in računajo najceneje. 1706 48
Največja tvornica na jugu Avstrije.

Prvi kranjski
uglaševalec klavirjev
G. F. Jurásek
Ljubljana, Sv. Petra cesta 62 a
I. nadstropje
uglašuje klavirje, kakor tudi prevzema popravila vseh sistemov klavirjev in pregleduje brezplačno. — Uglašuje tudi „Glasbeni Matiči“. 353 9

Nedosežno
- Najnovejša ameriška iznajdba -
Higijensko gumasto blago za moške.
Porabno na leta. Patent K 4-60.
Cez 2 miliona kosov prodanih v kratkem času.
Higijensko gumasto blago za ženske.
(Varstvo žensk.) priporočiti najprvi zdrav-
niški strokovnjaki, porabno na leta. K 2-60.
Kdor pošlje denar naprej (tudi pisemne
spiske) mu pošlje diskretno in poštnine
prosto, sicer 50 vin. več, edina prodaja
- H. AUER, tvornice za gu-
masto blago. -
Dunaj IX 2, Nussdorferstr. 3-0.

Vinko Majdič
valični mlin v Kranju
(Kranjsko)
Največja proizvodnja priznana
najboljih pšeničnih mok in krminih
izdelkov, ki izvršujejo iz najbolj izbra-
nih pšeničnih vrst. Proizvodi vzamejo
jako veliko vode v se in dajo kvantita-
tivno nedosegljiv pridelek, kar je
zlasti za gospode pekovske mojstre
neprecenljive vrednosti. 3939-4
Zastopstva in zaloge:
v Ljubljani, Podgradu, Trnovem,
Kočevju, Trstu, Gorici, Celovcu,
Beljaku, Bolcanu, Inostu, Tri-
dentu, Zadru, Spjatu, Ercegnovem,
Kotoru, Sarajevu in Palju.
Brzjavlj: Valični mlin, Kranj.

SUKNA
In modno 2884
blago za obleke
priporočila firma
Karel Kocian
tvornica za sukno
v Humpolcu
na Češkem. 30
Vzorci franko.

Anton Šarc
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 8
priporočila v lastni šivalnici izdelano
perilo
za otroke, gospe in gospode.
Za izdelovanje perila doma pri-
poročila svojo bogato zalogo platna
in šifona v vseh širinah in kakovo-
stih, švicarsko vezenje, prto in pr-
tiče, brisalke itd. 3317 16
Kakor znano le dobro blago in zelo
zanesljive cene.
Naročila za venka točno in zanesljivo.

Umetni in trg. vrtnar
Ivan Bizovičar
Ljubljana
Kolezijske ulice 16
1279 se priporočila za 34
nasaditev vrtov, parkov in
balkonov. — Velika izbira
cvetočih in listnatih rastlin,
vrtnic, prezimujočih cvetlic
(perene), krasna cvetlična
grmovja, konifere, cvetlice
za okna in balkone.
Izvršuje žopke, vence in
bukete za rane prilike.
Belo umetniško okrasno in po
solidnih cenah.
Trgovina s cvetličnimi itd.
Naročila na deželo hitro in vestno.

Po svetu.

* Shodi, na katerih se ne govori. V Nemčiji je prepovedano na javnih shodih posluževati se drugega jezika, kakor nemškega. S tem je nemška vlada hotela preprečiti, da bi se vršili shodi Poljakov. Radi tega so prišli Poljaki na krasno misel, ko so priredili shod v Bruckhausenu in Essenu. Shod so prijavili povsem po predpisih. Ko je prišel policijski uradnik in se vsedel na običajno mesto, je vstal sklicatelj shoda in napisal s kredo na veliko tablo, da se bodo govorili, ki bi se smeli govoriti na shodu, razdelili med udeležence tiskani v letakih. To se je tudi zgodilo. Čez nekaj časa, ko je predsednik shoda sodil, da so udeleženci prebrali letake, napisal je na tablo vsebino resolucij, ki se naj sprejme. Pismo je na isti način pozval udeležence, naj glasujejo. Seveda so bile resolucije soglasno sprejete. Do tega časa ni nihče spregovoril nobene besede. Nato je pozval predsednik udeležence, naj zapojejo narodno poljsko pesem, kar je pa policijski uradnik zabranil. Nato so udeleženci zapustili dvorano. — Pri nas razmere sicer še niso take, da bi se morali na shodih posluževati takih sredstev, zgoditi se pa zna, da kdaj še pridemo do tega, saj sta si Avstrija in Nemčija najlepši prijateljici in prva drugo kopira v vsem.

* Predrzi roparji. Ko se je vračal 21letni sin bogatega palerniškega trgovca Luigi Diliberto z dvema sorodnikoma s posestva svojega očeta, ustavili so v nekem klanu blizu mesta štirje zakrinkani roparji z napetimi puškami voz, zapovedali vsem trem se vleči na trebuh na zemljo, nakar sta dva roparja Diliberto zvezala in odvedla v goščo, dočim sta ostala dva roparja zapovedala drugima dvema vjetnikoma mirno ležati, dokler ne zaslišita iz gozda žvižga. Nato sta položila na voz pismo z naročilom, naj ga izročita v mestu Dilibertovemu očetu. Vjetnika sta dolgo časa mirno ležala, a ker le ni bilo slišati žvižga, sta se začela previdno ozirati, končno pa sta skočila na voz ter pogledala konja. Pismo, ki sta ga prinesla trgovcu, je bilo pisano s strojem, in roparji so zahtevali v pismu 30.000 lir, sicer je sinovo življenje v nevarnosti. Kmalu je dobil oče od sina dve pismi, ki sta bili oddani v Palermu na pošto. Sin je rotil očeta, naj uboga vse ukaze roparjev, ker je sicer velika nevarnost za njegovo življenje. Med tem je policija izvedela za roparski dogodek, a trgovcu je prosil policijo, naj ne zasleduje banditov. Oče je poslal roparjem 30.000 lir, kam in komu, o tem noče ničesar izpovedati. Kmalu nato se je sin vrnil, toda strah ga je tako prevzel, da še vedno ne more govoriti.

* Diplomatična guvernantka. V hiši nekega pariškega diplomata je služila celih 15 let za vzgojiteljico mlada dama. Ko se je deklica, ki jo je vzgajala, omožila, dobila je guvernantka kot darilo hranilno knjižico s par tisoč franki. Guvernantka je sklenila, da se omoži ter to naznani potom inserata z dostavkom, da ima nekoliko premoženja. Oglasilo se je več mladih ljudi, med njimi je guvernantki najbolj padlo v oči pismo, ki se je glasilo: »Nisem več mlad, toda želim iskrene in tople ljubezni — ako želite tudi vi ljubezni, delite življenje z menoj. Imam precejšnje premoženje, tako da mi je vaše premoženje popolnoma odveč.« — Dama je takoj odgovorila in v par dneh je prišel eleganten gospod, s katerim se je guvernantka zaročila. Toda tik pred poroko se je zgodilo tako, da je guvernantka izročila svojo vloženo knjižico hranit zaročniku. Od tega dne pa zaročnika ni bilo več na izpregled. Guvernantka pa ni tekla k policiji, temveč je sedla ter napisala drugi oglas za časopis. V oglasu je naznanila, da osamljena gospodična s premoženjem 50.000 frankov išče moža. In med ponudbami se je našlo zopet pismo: »Nisem več mlad, toda želim si iskrene ljubezni itd.« — popolnoma tako, kakor je stalo v prvem sleparjevem pismu. Guvernantka je dala po neki prijateljici pisati pismo, v katerem se je določil kraj sestanka. K sestanku je šla guvernantka z dvema detektivoma. In res je bil »zaljubljenec« stari slepar. Gospodična ga je najprej oklofotala, potem pa ga izročila detektivoma. Dognalo se je, da je bil to najnevarnejši lopov, ki je na ta način oslepil že nebroj lahkovernih žensk. Guvernantka je dobila povsem nepričakovano veliko nagrado, ki jo je bila pred leti razpisala neka milijonarka, katero je ta slepar na enaki način prevaril.

* Vljuden novinec. Poročnik: »Štrihove, kdo so tvoji predpostavljenci?« Novinec Štrihove: »Moji predpostavljenci so: gospod major Stock, gospod stotnik Berlan, gospod nadporočnik Mader in vaša malenkost, gospod poročnik.«

Slavnemu občinstvu se prijazno priporoča

Alojzij Žvan

krojač v Ljubljani

Sodniške ulice št. 4.

Naj ga gospodje blagovole s cenjenimi naročili podpirati, ker se bode potrudil z dobrim blagom in krojem ter nizkimi cenami vsakega zadovoljiti.

Z vsem spoštovanjem

3554-9

Alojzij Žvan

krojač.

4350

Razglas.

A 358/8
4

Naznanja se, da bode dne 4. decembra 1908

javna prostovoljna nadrobna prodaja

v zapuščino rajne Ivane Strupi spadajočih premičnin, to je hišne opreme, obleke, prila, dragocenosti itd.

Dražba bo na licu mesta v gradu gospoda viteza Strahla v Stari Loki in se bo pričela točno ob 9 dopoldne

V Škofji Loki, dne 19. novembra 1908.

Niko Lenček

o. kr. notar kot sodni komisar.

Fr. P. Zajec

Ljubljana
Stari trg 26

Seniki za optično blago in separatni ceniki ur in zlatine se razpošiljajo franco.

priporoča

svoj dobro urejeni

:: optični zavod ::

kakor razna očala, štampilce daljnogleda, toplomerje, zrakomerje itd. Očala in štampilci se napravijo natančno po zdravniškem receptu.

Velika zaloga

raznih

žepnih in stenskih

ur

zlatine in srebrnine.

I. Wanek

krznar in izdelovatelj čepic

3647-15

v Ljubljani, Sv. Petra cesta šte. 21

priporoča sl. občinstvu svojo bogato zalogo naj nešjih kožuhov, kožuhov, lastno izdelovanje čepic vseh vrst ter velika zaloga raznovrstnih kož. Sl. vojašvo se opozarja na bogato izbrano kap in vseh drugih vojaških potrebščin.

Prevzema vsa v svojo stroko spadajoča popravila proti najnižji ceni ter kupuje kože dvajsete po najvišjih dnevnih cenah.

Postrežba točna, cene solidne.

Julija Štor

Prešernovih ulicah št. 5

Največja zaloga moških, damskih in otroških čevljev, čevljev za lawn-tennis in pristnih beliserskih gureških čevljev.

Elegantna

in 2095 26

lako skrbna

izvršitev po

vseh cenah

o. kr. avstrijske

državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. oktobra 1908. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.

Prihod v Ljubljano juž. žel.

7:05 jutraj. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Žit. Trst, c. kr. drž. žel., Beljak čez Podrožico, Celovec, Prago.

7:07 jutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

9:26 predpoldno. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Prago.

11:38 predpoldno. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec.

1:05 popoldno. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

3:45 popoldno. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Prago.

7:10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

7:35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Prago.

10:40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak juž. žel., (čez Podrožico).

Odhod iz Ljubljane drž. koležev:

7:28 jutraj. Osebn. vlak v Kamnik.

7:05 popoldno. Osebn. vlak v Kamnik.

7:10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik.

10:50 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Samo ob nedeljah in praznikih do 31. oktobra.)

6:56 jutraj. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiž, Jesenice, Gorice, Trsta, Tržič.

8:34 jutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

11:22 predpoldno. Osebn. vlak iz Praga Celovca, Beljaka juž. žel., čez Podrožico, in Trbiž, Gorice drž. žel., Jesenice, Tržič.

2:32 popoldno. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

4:13 popoldno. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiž, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Gorice drž. žel., Trsta drž. žel., Jesenice, Tržič.

6:50 zvečer. Osebn. vlak iz Praga, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Jesenice.

8:37 zvečer. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

8:45 zvečer. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiž, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenice, Tržič.

11:50 ponoči. Osebn. vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenice.

Prihod v Ljubljano drž. koležev:

6:46 jutraj. Osebn. vlak iz Kamnika.

10:50 predpoldno. Osebn. vlak iz Kamnika.

6:10 zvečer. Osebn. vlak iz Kamnika.

9:59 ponoči. Osebn. vlak iz Kamnika. (Samo ob nedeljah in praznikih do 31. oktobra.)

(Odhodi in prihodi so označeni v srednje evropskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Kupujem in takoj v gotovini plačujem tudi večje množine

ježic

prve in druge vrste. Vzorci z navedbo množine in najnižje cene ter naložilna postaja naj se naslavlja pod šifro

„F. S. 102“ na anončno ekspedicijo

Edvard Braun, Dunaj I., Rotenturmstrasse šte. 9.

Lepa Miklavževa, božična in novoletna darila

priporoča iz svoje velike zaloge

4318 2

A. ČEŠARK,

trifantantje, trgovina igrač, pletenin in storjenega blaga.

Selenburgove ulice šte. 1.

Praktična darila za Miklavža in Božič

priporočata

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice šte. 9.

4400-1

Tudi to leto dobi vsak bralec, sklicevaje se na ta oglas za božično darilo nastopne božične sestave.

Stekleni nakit za božično drevo 1908.

Razpošiljam po povzetju samo najbolj okusne, resnično prekrasne zbirke najmodernejših reči. Pristne srebrne in temne svilnate stvari n. pr. božične zajčke, zlate in srebrne ure, božične zvončke, steklene smrekove storže, srebrne svetiljke, srebrne zrakoplove, steklene srebrne orehe, ledene sveče, prekrasne rajčice, trobente, pozavne, reflektne kroglice, srebrne kroglice poslikane, žlahtno sadje, kačaste kroglice, prekrasne drevesne vrhove, patentne svečnice, angelske lase in mnogo drugih mičnih novosti.

Vsak naročilec dobi v dar prekr. angela, božič s premičnimi steklenimi peruti, velik karton s 50 svečnicami za božično drevo in potrebno briljantno biserno žico zastoj priloženo.

Zbirka I, 300 kosov K 6-50. Zbirka II, 180 kosov K 3-90.

Božične sestave 1908.

Za dečke (zbirka 1): priljubljena igrača za otroke vseh starosti; železnica na 4 tirnicah teče, ako se navije, sama; politirana puška z močnim pokom, brez nevarnosti; elegantna knjiga z bajkami z barvnimi slikami; velik karton s slikanimi vojaki; velik karton z glavno stražo; velik karton z mično pašo živine, računski stroj, oklopna ladja, premična, s topom za streljanje, dvoprežni municijski voz, premičen, mula z vozom, premična, artilerijski voz, dvoprežen s topom, premičen; 27 kosov v skupaj za malenkostno ceno K 3-90.

Za deklice (zbirka 2): velika elegantna punčka s premičnimi udi; kovinasto ognjišče; velik karton s kuhinjsko posodo; velik karton s politirano sobno opremo; veliki karton z ovčarstvom; velika basenska knjiga z barvnimi slikami; računski stroj; otroški gramofon, igra; ptičnik s premičnim ptičem; vrtiljak, premičen; pometalni voz s premično ščetjo; 28 kosov za prav nizko ceno K 3-90.

Za dečke (zbirka 3): mičen modelni parni stroj, za kurjenje z varnostnim ventilom; laterna magica (čarovna svetiljka) s slikami; priljubljena zabava za otroke, železnica s tračnicami, samotekoča z urnim navijalom; popolno mizarsko orodje; računski stroj; gosli; lokom; prekrasna prodajalnica; velik karton z lepo poslikanimi vojaki; deška ura; premična, peresna škaltjica; basenska knjiga z barvnimi slikami; parni stroj, premičen; sanitetni avtomobilni voz, premičen; žvišni transportni voz, premičen; postrežek z vozom, premičen; 2 mozička, ki mečeta kroglice; avtomobilni tovorni voz, premičen; vsega skupaj 28 kosov za malenkost K 7-90.

Za deklice (zbirka 4): govoreča, 40 cm velika orjaška punčka z uspalvalnimi očmi, stoji, sedi, se da umivati; laterna magica z mnogo slikami, funkcionira brezhibno; kovinasta železnica z dvema velikima osebnima vagonoma; velik karton s tako priljubljenimi igrami v pesku; igra domino; veliko kovinasto ognjišče; velik karton s kuhinjsko posodo; računski stroj; peresna škaltjica; velika basenska knjiga z barvnimi slikami; deklška goldinasta ura; 2 plesoča zamorca; vojni poštni avtomobil, premičen; voz z vpreženim konjem, premičen; papiga in petelin, ki se borita, premični; poslednja pot, premični; gosposki avtomobil, premičen; skupaj 33 kosov za malenkost K 7-90.

Čudesne sveče za božično drevo z učinkitim briljantnim sipanjem zvezdic, brez nevarnosti, brez duha in brez dima, 12 kosov 30 h, 36 kosov 85 h, 72 kosov 1 K 60 h.

Prav veliki karton s 140 kosti najfinjšega

dunajskega peciva za božično drevo

K 3-50, ali z 280 majhnimi kosti.

Prostohodeča in tekoča ter plesoča punčka z urnim kolesjem za navijanje, s kodrastimi lasmi, K 2-80; govoreča, speča, orjaška punčka s pariškimi kodri, K 3-; pariška orjaška bábé-punčka, najfinjša kostumirana K 4-; 6-; 8-; s svilnato obleko K 10-.

Modelni parni stroj, komplet, I. velikost K 2-50, II. vel. K 4-, III. vel. K 8. Laterna magica s slikami vred. I. velikost K 2-, II. vel. K 4-, III. vel. K 8-; železnice s tračnicami, samotekoče, s ključem za navijanje, I. velikost K 1-80, II. velikost K 4-, III. velikost K 8-.

Vsakemu naročilu čez 15 K, ki dospe do 16. decembra, pridenem zastoj prekrasno božično zvonilo.

Razpošiljanje po povzetju, dokler bo kaj zaloge!

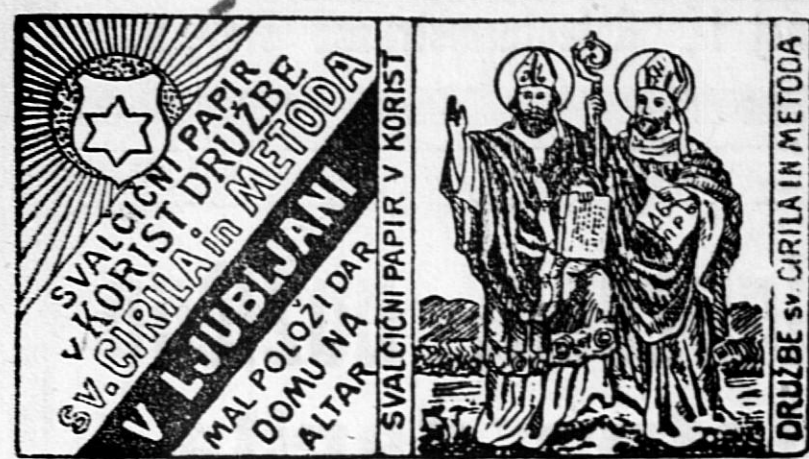
Eksportna trgovina H. Auer, Dunaj, I., Wipplingerstr. 15/33.

4356-1

(Kračanska firma).

SVETOVNOSLAVNI FERNET-BRANCA

tyrdke FRATELLI BRANCA v MILANU
EDINE IN IZKLJUČNE LASTNICE TAJNOSTI O PRIPRAVLJANJU
JE NAJUSPEŠNEJŠA ŽELODŌNA GRENŌICA NA SVETU!
Neutrpljiva v vsaki družini! Dobiva se v Ljubljani pri: J. Buzzo-
liniju; Anton Staculu; slaščičarni Jak. Zelaznika.

NOVOST! Cigaretni papir in cigaretna stročnice nedosežno izvrstne kakovosti.

Uprašanja naj se naslavljaajo na Ivana Bonača v Ljubljani.

Lepe prsi

v dveh mesecih povzročijo
PILULE ORIENTALES
edine, ki prsi razvijejo, utrdijo,
obnove in dajo ženskemu
statusu graciozno zalost, ne
da bi škodilo zdravju. Za-
jamčeno brez arzenika. Pri-
znano od zdravniških uče-
njakov. Absolutna tajnost.
Skatljica z navodilom
K 645 franko. J. Raté,
lekarnar, Pariz. Zaloga v
Buda-Pešti Jostp pl. To-
vlek & Comp. 2256-23

Pluite po vzorci:
BARHENTOV,
FLANEL
MODNEGA BLAGA
platna, damasta, kanafasa itd.,
vse novo, ki jih franko pošilja
znamenita uvozna trdka
V. J. Haviček a. br. Podebrady
311-2 (Kraljevina Češka.)
Zavoj s 40 m raznih ostankov pralnega
blaga letnega in zimskega pošiljam za
18 kron franko po povzetju.

Geno posteljno perje
Zajamčeno novo in brez prahu, kilo svega perja,
puličnega K 140 in boljšega K 240; kilo polbelega
perja K 140, kilo boljšega belega perja K 8-
nega K 6-1, prama belega perja, kakor puh K 8-
veleprina napolnjenega, belega K 10-1, kilo napo maha,
svega K 520, kilo puha svega K 6-1, in K 8-1, kilo
puha svega K 10-1, kilo prana puha K 12-1.
Narejene poselje
iz gostotnega detega, višnjevega, rumenega ali belega
inleta (nankinga), perlica, velikost 170x116 cm z 22 glav-
nicami, te dve 80x58 cm, zadosti napolnjen, z novim,
slivim, čiščenim, košatim in stanovitnim perjem K 16-
napol maha K 20 K, maha K 24, perlica sama K 9-
12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46, 48, 50, 52, 54, 56, 58, 60, 62, 64, 66, 68, 70, 72, 74, 76, 78, 80, 82, 84, 86, 88, 90, 92, 94, 96, 98, 100, 102, 104, 106, 108, 110, 112, 114, 116, 118, 120, 122, 124, 126, 128, 130, 132, 134, 136, 138, 140, 142, 144, 146, 148, 150, 152, 154, 156, 158, 160, 162, 164, 166, 168, 170, 172, 174, 176, 178, 180, 182, 184, 186, 188, 190, 192, 194, 196, 198, 200, 202, 204, 206, 208, 210, 212, 214, 216, 218, 220, 222, 224, 226, 228, 230, 232, 234, 236, 238, 240, 242, 244, 246, 248, 250, 252, 254, 256, 258, 260, 262, 264, 266, 268, 270, 272, 274, 276, 278, 280, 282, 284, 286, 288, 290, 292, 294, 296, 298, 300, 302, 304, 306, 308, 310, 312, 314, 316, 318, 320, 322, 324, 326, 328, 330, 332, 334, 336, 338, 340, 342, 344, 346, 348, 350, 352, 354, 356, 358, 360, 362, 364, 366, 368, 370, 372, 374, 376, 378, 380, 382, 384, 386, 388, 390, 392, 394, 396, 398, 400, 402, 404, 406, 408, 410, 412, 414, 416, 418, 420, 422, 424, 426, 428, 430, 432, 434, 436, 438, 440, 442, 444, 446, 448, 450, 452, 454, 456, 458, 460, 462, 464, 466, 468, 470, 472, 474, 476, 478, 480, 482, 484, 486, 488, 490, 492, 494, 496, 498, 500, 502, 504, 506, 508, 510, 512, 514, 516, 518, 520, 522, 524, 526, 528, 530, 532, 534, 536, 538, 540, 542, 544, 546, 548, 550, 552, 554, 556, 558, 560, 562, 564, 566, 568, 570, 572, 574, 576, 578, 580, 582, 584, 586, 588, 590, 592, 594, 596, 598, 600, 602, 604, 606, 608, 610, 612, 614, 616, 618, 620, 622, 624, 626, 628, 630, 632, 634, 636, 638, 640, 642, 644, 646, 648, 650, 652, 654, 656, 658, 660, 662, 664, 666, 668, 670, 672, 674, 676, 678, 680, 682, 684, 686, 688, 690, 692, 694, 696, 698, 700, 702, 704, 706, 708, 710, 712, 714, 716, 718, 720, 722, 724, 726, 728, 730, 732, 734, 736, 738, 740, 742, 744, 746, 748, 750, 752, 754, 756, 758, 760, 762, 764, 766, 768, 770, 772, 774, 776, 778, 780, 782, 784, 786, 788, 790, 792, 794, 796, 798, 800, 802, 804, 806, 808, 810, 812, 814, 816, 818, 820, 822, 824, 826, 828, 830, 832, 834, 836, 838, 840, 842, 844, 846, 848, 850, 852, 854, 856, 858, 860, 862, 864, 866, 868, 870, 872, 874, 876, 878, 880, 882, 884, 886, 888, 890, 892, 894, 896, 898, 900, 902, 904, 906, 908, 910, 912, 914, 916, 918, 920, 922, 924, 926, 928, 930, 932, 934, 936, 938, 940, 942, 944, 946, 948, 950, 952, 954, 956, 958, 960, 962, 964, 966, 968, 970, 972, 974, 976, 978, 980, 982, 984, 986, 988, 990, 992, 994, 996, 998, 1000, 1002, 1004, 1006, 1008, 1010, 1012, 1014, 1016, 1018, 1020, 1022, 1024, 1026, 1028, 1030, 1032, 1034, 1036, 1038, 1040, 1042, 1044, 1046, 1048, 1050, 1052, 1054, 1056, 1058, 1060, 1062, 1064, 1066, 1068, 1070, 1072, 1074, 1076, 1078, 1080, 1082, 1084, 1086, 1088, 1090, 1092, 1094, 1096, 1098, 1100, 1102, 1104, 1106, 1108, 1110, 1112, 1114, 1116, 1118, 1120, 1122, 1124, 1126, 1128, 1130, 1132, 1134, 1136, 1138, 1140, 1142, 1144, 1146, 1148, 1150, 1152, 1154, 1156, 1158, 1160, 1162, 1164, 1166, 1168, 1170, 1172, 1174, 1176, 1178, 1180, 1182, 1184, 1186, 1188, 1190, 1192, 1194, 1196, 1198, 1200, 1202, 1204, 1206, 1208, 1210, 1212, 1214, 1216, 1218, 1220, 1222, 1224, 1226, 1228, 1230, 1232, 1234, 1236, 1238, 1240, 1242, 1244, 1246, 1248, 1250, 1252, 1254, 1256, 1258, 1260, 1262, 1264, 1266, 1268, 1270, 1272, 1274, 1276, 1278, 1280, 1282, 1284, 1286, 1288, 1290, 1292, 1294, 1296, 1298, 1300, 1302, 1304, 1306, 1308, 1310, 1312, 1314, 1316, 1318, 1320, 1322, 1324, 1326, 1328, 1330, 1332, 1334, 1336, 1338, 1340, 1342, 1344, 1346, 1348, 1350, 1352, 1354, 1356, 1358, 1360, 1362, 1364, 1366, 1368, 1370, 1372, 1374, 1376, 1378, 1380, 1382, 1384, 1386, 1388, 1390, 1392, 1394, 1396, 1398, 1400, 1402, 1404, 1406, 1408, 1410, 1412, 1414, 1416, 1418, 1420, 1422, 1424, 1426, 1428, 1430, 1432, 1434, 1436, 1438, 1440, 1442, 1444, 1446, 1448, 1450, 1452, 1454, 1456, 1458, 1460, 1462, 1464, 1466, 1468, 1470, 1472, 1474, 1476, 1478, 1480, 1482, 1484, 1486, 1488, 1490, 1492, 1494, 1496, 1498, 1500, 1502, 1504, 1506, 1508, 1510, 1512, 1514, 1516, 1518, 1520, 1522, 1524, 1526, 1528, 1530, 1532, 1534, 1536, 1538, 1540, 1542, 1544, 1546, 1548, 1550, 1552, 1554, 1556, 1558, 1560, 1562, 1564, 1566, 1568, 1570, 1572, 1574, 1576, 1578, 1580, 1582, 1584, 1586, 1588, 1590, 1592, 1594, 1596, 1598, 1600, 1602, 1604, 1606, 1608, 1610, 1612, 1614, 1616, 1618, 1620, 1622, 1624, 1626, 1628, 1630, 1632, 1634, 1636, 1638, 1640, 1642, 1644, 1646, 1648, 1650, 1652, 1654, 1656, 1658, 1660, 1662, 1664, 1666, 1668, 1670, 1672, 1674, 1676, 1678, 1680, 1682, 1684, 1686, 1688, 1690, 1692, 1694, 1696, 1698, 1700, 1702, 1704, 1706, 1708, 1710, 1712, 1714, 1716, 1718, 1720, 1722, 1724, 1726, 1728, 1730, 1732, 1734, 1736, 1738, 1740, 1742, 1744, 1746, 1748, 1750, 1752, 1754, 1756, 1758, 1760, 1762, 1764, 1766, 1768, 1770, 1772, 1774, 1776, 1778, 1780, 1782, 1784, 1786, 1788, 1790, 1792, 1794, 1796, 1798, 1800, 1802, 1804, 1806, 1808, 1810, 1812, 1814, 1816, 1818, 1820, 1822, 1824, 1826, 1828, 1830, 1832, 1834, 1836, 1838, 1840, 1842, 1844, 1846, 1848, 1850, 1852, 1854, 1856, 1858, 1860, 1862, 1864, 1866, 1868, 1870, 1872, 1874, 1876, 1878, 1880, 1882, 1884, 1886, 1888, 1890, 1892, 1894, 1896, 1898, 1900, 1902, 1904, 1906, 1908, 1910, 1912, 1914, 1916, 1918, 1920, 1922, 1924, 1926, 1928, 1930, 1932, 1934, 1936, 1938, 1940, 1942, 1944, 1946, 1948, 1950, 1952, 1954, 1956, 1958, 1960, 1962, 1964, 1966, 1968, 1970, 1972, 1974, 1976, 1978, 1980, 1982, 1984, 1986, 1988, 1990, 1992, 1994, 1996, 1998, 2000, 2002, 2004, 2006, 2008, 2010, 2012, 2014, 2016, 2018, 2020, 2022, 2024, 2026, 2028, 2030, 2032, 2034, 2036, 2038, 2040, 2042, 2044, 2046, 2048, 2050, 2052, 2054, 2056, 2058, 2060, 2062, 2064, 2066, 2068, 2070, 2072, 2074, 2076, 2078, 2080, 2082, 2084, 2086, 2088, 2090, 2092, 2094, 2096, 2098, 2100, 2102, 2104, 2106, 2108, 2110, 2112, 2114, 2116, 2118, 2120, 2122, 2124, 2126, 2128, 2130, 2132, 2134, 2136, 2138, 2140, 2142, 2144, 2146, 2148, 2150, 2152, 2154, 2156, 2158, 2160, 2162, 2164, 2166, 2168, 2170, 2172, 2174, 2176, 2178, 2180, 2182, 2184, 2186, 2188, 2190, 2192, 2194, 2196, 2198, 2200, 2202, 2204, 2206, 2208, 2210, 2212, 2214, 2216, 2218, 2220, 2222, 2224, 2226, 2228, 2230, 2232, 2234, 2236, 2238, 2240, 2242, 2244, 2246, 2248, 2250, 2252, 2254, 2256, 2258, 2260, 2262, 2264, 2266, 2268, 2270, 2272, 2274, 2276, 2278, 2280, 2282, 2284, 2286, 2288, 2290, 2292, 2294, 2296, 2298, 2300, 2302, 2304, 2306, 2308, 2310, 2312, 2314, 2316, 2318, 2320, 2322, 2324, 2326, 2328, 2330, 2332, 2334, 2336, 2338, 2340, 2342, 2344, 2346, 2348, 2350, 2352, 2354, 2356, 2358, 2360, 2362, 2364, 2366, 2368, 2370, 2372, 2374, 2376, 2378, 2380, 2382, 2384, 2386, 2388, 2390, 2392, 2394, 2396, 2398, 2400, 2402, 2404, 2406, 2408, 2410, 2412, 2414, 2416, 2418, 2420, 2422, 2424, 2426, 2428, 2430, 2432, 2434, 2436, 2438, 2440, 2442, 2444, 2446, 2448, 2450, 2452, 2454, 2456, 2458, 2460, 2462, 2464, 2466, 2468, 2470, 2472, 2474, 2476, 2478, 2480, 2482, 2484, 2486, 2488, 2490, 2492, 2494, 2496, 2498, 2500, 2502, 2504, 2506, 2508, 2510, 2512, 2514, 2516, 2518, 2520, 2522, 2524, 2526, 2528, 2530, 2532, 2534, 2536, 2538, 2540, 2542, 2544, 2546, 2548, 2550, 2552, 2554, 2556, 2558, 2560, 2562, 2564, 2566, 2568, 2570, 2572, 2574, 2576, 2578, 2580, 2582, 2584, 2586, 2588, 2590, 2592, 2594, 2596, 2598, 2600, 2602, 2604, 2606, 2608, 2610, 2612, 2614, 2616, 2618, 2620, 2622, 2624, 2626, 2628, 2630, 2632, 2634, 2636, 2638, 2640, 2642, 2644, 2646, 2648, 2650, 2652, 2654, 2656, 2658, 2660, 2662, 2664, 2666, 2668, 2670, 2672, 2674, 2676, 2678, 2680, 2682, 2684, 2686, 2688, 2690, 2692, 2694, 2696, 2698, 2700, 2702, 2704, 2706, 2708, 2710, 2712, 2714, 2716, 2718, 2720, 2722, 2724, 2726, 2728, 2730, 2732, 2734, 2736, 2738, 2740, 2742, 2744, 2746, 2748, 2750, 2752, 2754, 2756, 2758, 2760, 2762, 2764, 2766, 2768, 2770, 2772, 2774, 2776, 2778, 2780, 2782, 2784, 2786, 2788, 2790, 2792, 2794, 2796, 2798, 2800, 2802, 2804, 2806, 2808, 2810, 2812, 2814, 2816, 2818, 2820, 2822, 2824, 2826, 2828, 2830, 2832, 2834, 2836, 2838, 2840, 2842, 2844, 2846, 2848, 2850, 2852, 2854, 2856, 2858, 2860, 2862, 2864, 2866, 2868, 2870, 2872, 2874, 2876, 2878, 2880, 2882, 2884, 2886, 2888, 2890, 2892, 2894, 2896, 2898, 2900, 2902, 2904, 2906, 2908, 2910, 2912, 2914, 2916, 2918, 2920, 2922, 2924, 2926, 2928, 2930, 2932, 2934, 2936, 2938, 2940, 2942, 2944, 2946, 2948, 2950, 2952, 2954, 2956, 2958, 2960, 2962, 2964, 2966, 2968, 2970, 2972, 2974, 2976, 2978, 2980, 2982, 2984, 2986, 2988, 2990, 2992, 2994, 2996, 2998, 3000, 3002, 3004, 3006, 3008, 3010, 3012, 3014, 3016, 3018, 3020, 3022, 3024, 3026, 3028, 3030, 3032, 3034, 3036, 3038, 3040, 3042, 3044, 3046, 3048, 3050, 3052, 3054, 3056, 3058, 3060, 3062, 3064, 3066, 3068, 3070, 3072, 3074, 3076, 3078, 3080, 3082, 3084, 3086, 3088, 3090, 3092, 3094, 3096, 3098, 3100, 3102, 3104, 3106, 3108, 3110, 3112, 3114, 3116, 3118, 3120, 3122, 3124, 3126, 3128, 3130, 3132, 3134, 3136, 3138, 3140, 3142, 3144, 3146, 3148, 3150, 3152, 3154, 3156, 3158, 3160, 3162, 3164, 3166, 3168, 3170, 3172, 3174, 3176, 3178, 3180, 3182, 3184, 3186, 3188, 3190, 3192, 3194, 3196, 3198, 3200, 3202, 3204, 3206, 3208, 3210, 3212, 3214, 3216, 3218, 3220, 3222, 3224, 3226, 3228, 3230, 3232, 3234, 3236, 3238, 3240, 3242, 3244, 3246, 3248, 3250, 3252, 3254, 3256, 3258, 3260, 3262, 3264, 3266, 3268, 3270, 3272, 3274, 3276, 3278, 3280, 3282, 3284, 3286, 3288, 3290, 3292, 3294, 3296, 3298, 3300, 3302, 3304, 3306, 3308, 3310, 3312, 3314, 3316, 3318, 3320, 3322, 3324, 3326, 3328, 3330, 3332, 3334, 3336, 3338, 3340, 3342, 3344, 3346, 3348, 3350, 3352, 3354, 3356, 3358, 3360, 3362, 3364, 3366, 3368, 3370, 3372, 3374, 3376, 3378, 3380, 3382, 3384, 3386, 3388, 3390, 3392, 3394, 3396, 3398, 3400, 3402, 3404, 3406, 3408, 3410, 3412, 3414, 3416, 3418, 3420, 3422, 3424, 3426, 3428, 3430, 3432, 3434, 3436, 3438, 3440, 3442, 3444, 3446, 3448, 3450, 3452, 3454, 3456, 3458, 3460, 3462, 3464, 3466, 3468, 3470, 3472, 3474, 3476, 3478, 3480, 3482, 3484, 3486, 3488, 3490, 3492, 3494, 3496, 3498, 3500, 3502, 3504, 3506, 3508, 3510, 3512, 3514, 3516, 3518, 3520, 3522, 3524, 3526, 3528, 3530, 3532, 3534, 3536, 3538, 3540, 3542, 3544, 3546, 3548, 3550, 3552, 3554, 3556, 3558, 3560, 3562, 3564, 3566, 3568, 3570, 3572, 3574, 3576, 3578, 3580, 3582, 3584, 3586, 3588, 3590, 3592, 3594, 3596, 3598, 3600, 3602, 3604, 3606, 3608, 3610, 3612, 3614, 3616, 3618, 3620, 3622, 3624, 3626, 3628, 3630, 3632, 3634, 3636, 3638, 3640, 3642, 3644, 3646, 3648, 3650, 3652, 3654, 3656, 3658, 3660, 3662, 3664, 3666, 3668, 3670, 3672, 3674, 3676, 3678, 3680, 3682, 3684, 3686, 3688, 3690, 3692, 3694, 3696, 3698, 3700, 3702, 3704, 3706, 3708, 3710, 3712, 3714, 3716, 3718, 3720, 3722, 3724, 3726, 3728, 3730, 3732, 3734, 3736, 3738, 3740, 3742, 3744, 3746, 3748, 3750, 3752, 3754, 3756, 3758, 3760, 3762, 3764, 3766, 3768, 3770, 3772, 3774, 3776, 3778, 3780, 3782, 3784, 3786, 3788, 3790, 3792, 3794, 3796, 3798, 3800, 3802, 3804, 3806, 3808, 3810, 3812, 3814, 3816, 3818, 3820, 3822, 3824, 3826, 3828, 3830, 3832, 3834, 3836, 3838, 3840, 3842, 3844, 3846, 3848, 3850, 3852, 3854, 3856, 3858, 3860, 3862, 3864, 3866, 3868, 3870, 3872, 3874, 3876, 3878, 3880, 3882, 3884, 3886, 3888, 3890, 3892, 3894, 3896, 3898, 3900, 3902, 3904,

Pozor kapitalisti!

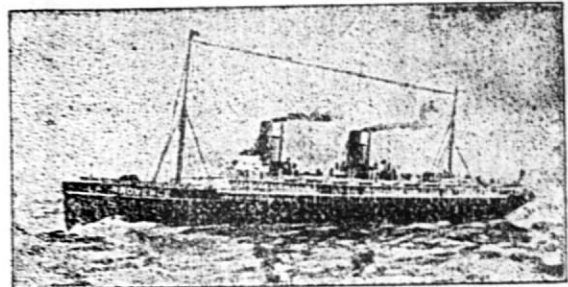
Prva tvornica dišečega mila in vonjav v Trstu je

naprodaj.

Odlukovana s petimi zlatimi kolajnam in je dobila pred kratkim najvišje priznanje trgovskega ministra avstrijskega. Zaslugek zagotovljen okoli 40.000 kron na leto.

Pojasnila samo resnim reflektantom pri 4229-4

Giuseppe de Grandis, Caffè Tommaso, Trst.

Samo 6 dni

Havre-New York

Francoske prekomorske družbe.

Edina najkrajša črta do

Bazel, Pariz, Havre v Ameriko.

Veljavne vozne liste in brezplačna pojasnila daje za vse slovenske pokrajine samo 849 43

Ed Šmarda

oblastveno potrjena potovalna pisarna

Ljubljana Dunajska cesta 18 Ljubljana

v novi hiši „Kmetke posojilnice“, nasproti gostilne pri „Figovu“.

MLEKARSKA ZVEZA

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 32

priloga povodom bližajočih se praznikov

kuhano maslo iz čajnega suro-
vega masla,

surovo maslo in sir

domačega izdelka.

Pošilja se maslo najmanj po 5 kg, sir pa v celih hlebcih po 10-30 kg težkih. Cena najnižja. 3881-10

Razpis.

Podpisani deželni odbor razpisuje nastopne

službe okrožnih zdravnikov

in sicer:

1. v Grosupljem z letno plačo 1600 K,
2. na Raki z letno plačo 1400 K,
3. na Toplicah z letno plačo 1400 K.

Z vsako teh služb je združena aktivitetna doklada 200 K. Okrožni zdravnik v Grosupljem bo prejemal še od zdravstveno okrožnega zastopa prispevek letnih 600 K, dokler ne dobi železniško zdravniške službe v Grosupljem.

Okrožni zdravnik na Toplicah dobi tudi še kot kopelni zdravnik letno odškodnino po dogovoru z lastnikom kopališča.

Prosilci za eno teh služb naj pošljejo svoje prošnje podpisane deželnemu odboru

do dne 20. decembra 1908

ter dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dose-
danje službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 23. novembra 1908.

Ob topli peči v pozimskem času

se prav posebno zbudi hrepenenje po glasbi. Ne samo užitek nam pripravi ampak tudi resnično umetniško klavirsko glasbo proizvaja

Hupfeldov Phonola-Piano

z umetniškimi notnimi zviki. Skoro vsi prvi umetniki sveta so v umetniških zvitkih ove-
kovečili svojo igro in označili Phonola za
najpopolnejšo stvar. Naša nova

iznajdba Solodant

za samotvorno povzdignjenje melodije tudi med kakim akordom vmes povzdiguje užitek
igiranja na Phonoli že od prvega dne.

Brošura in prospekt o Solodantu
breplačno.

Ernst Hupfeld, d. d., Dunaj VI. Mariahilferstrasse št. 5/7.

Generalna reprezentanca za klavirje Grotian-Steinweg.

Bogata zaloga najpopolnejših pianov, klavirjev in harmonijev po vseh cenah naprodaj in naposodo 3704-4

Največja zaloga navadnih do najfiniših
stroških vozilov

in navadne do najfinišje

žime

M. Pakič

Ljubljani.

bazilni naročnik na
oslihu s povzajem

J. KEBER

trgovina z manufakturnim
in perlinim blagom

v Ljubljani

na Starem trgu št. 9

priloga

**vence in šopke
za neveste**

ter

**nagrobne vence
po izredno nizkih cenah.**

Potrebščine za krojače in šivilje.

M. Krapež

urar
argovec z zlatino
in srebrnino

na Jurčičevem trgu št. 3

priloga svoje velike zaloge preest-
skih ur iz prvih tovar, budilk,
stenskih, salonskih in ur na
mihalo, briljantov, zlatine
in srebrnino. Namisla oprava
in kina-srebra. 3452 10

Lastna delavnica za popra-
vila in vsa nova dela.

Odlikovan

s častno diplomom in zlato
kolajno na III. dunajski
modni razstavi
1. maja 1904 pod pokroviteljstvom Nj.
ces. in kr. Visokosti presvetle gospe
nadvojvodinje Marije Josipine.

P. CASSERMANN

krojaška obrt

Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 3

se priloga v izdelovanje moških
oblek kakor tudi vseh avstr. uniform
po najnovejšem kroju.

Priznana solidno delo in zmerno ceno.
Priznana angleško blago je v največji iz-
beri vedno v zalogi.

Anton Krejči

Ljubljana, Wolfve ulice št. 5

priloga svojo bogato zalogo
najmodernejših, najfiniših

kožuhovin, klobukov in čepic

Prevzema tudi vsa v to vrsto
spadajoča popravila proti naj-
nižji ceni. Kupuje tudi vsako-
vrstne kože divjačine in jih
35:6 najbolje plačuje. 9

Blago ceno in solidno.

Zaloga pohištva

v ljubljanskem „Kolizeju“ na Marije Terezije
cesti št. 11

Puc & Komp.

dobavlja kompletne sobne oprave. Vedno velika izbira. Tapetniško
blago in železno pohištvo. Lastne delavnice. 2825 31

Kurite samo

z velenjskimi „salonskimi briketi“!

Najboljši in najcenejši material za kurjenje sob.

Cene za briquete, dostavljene v hišo:

3984-4

100 do 500 kosov	à 100	K 1:60
500 do 1000	„ à „	K 1:50
1000 do 5000	„ à „	K 1:40

Edina prodaja in zaloga za Ljubljano in okolico:

St. & C. TAUZHER, Ljubljana.

Največja zaloga bukovih in mehkih drv, celih in razsekanih.

Zdrava in suha drva, vse postavljeno na dom.

Veletrgovina z železom

„Merkur“

3599
16

Peter Majdič v Celju
se priloga cenjenim odjemalcem.

A 819/8
27

4363-1

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri o. kr. okrajnem sodišču v Ljubljani so po prošnji dedičev dne 14. ju-
nija 1908 samlega Franca Verhovnika, posestnika iz Zaloga št. 23 na
prodaj po

javni dražbi

seledeče nepremičnine, za katere se je ustanovila pristavljena izključna cena,
in sicer:

za parcelo št. 182 (hišo) kat. obšč. Kašelj	3000 K
„ „ „ 1447 (vrt)	100 „
„ „ „ 1395/1 in 1394 vrta kat. obšč. Kašelj	300 „
„ „ „ 900/2 njivo „na Brinji“	160 „
„ „ „ 1583/26 njivo „Roje“	120 „
„ „ „ 1790 travnik	120 „
„ „ „ 3698 kat. obšč. Volavljje (gozd), ki se proda v štirih delih, skupaj	2400 „
za parcelo št. 3704 gozd kat. obšč. Volavljje	385 „

če se najde ponudnik, ki plača za celo zemljišče toliko, kolikor znašajo po-
samezni najvišji ponudki, se domakne temu.

Dražba se bo vršila

dne 10. decembra 1908, ob 9. dopoldne, v Zalogu št. 39

in eventualno tudi še

dne 11. decembra 1908, ob isti uri, v Zalogu št. 39.

Ponudbe pod izključno ceno se ne sprejmo.

Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice
brez osira na prodajno ceno.

Dražbeno izkupilo je položiti v sodno shrambo. Vadij znaša 1/10 cele
izključne cene.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri o. kr. okrajnem sodišču v
Ljubljani, odd. I, soba št. 33 ob uradnih urah.

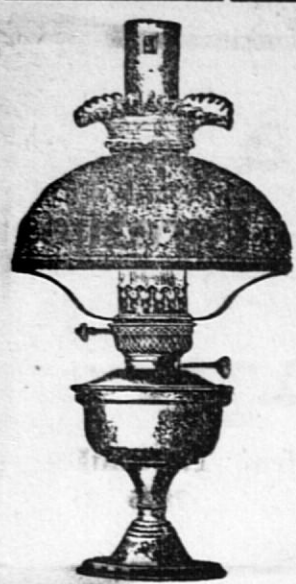
C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani, odd. I.
dne 22. novembra 1908

Croatia je edina hrvaška zavarovalnica, osnovana od občine svobod-
nega in kr. glavnega mesta Zagreba.
Croatia je edina zavarovalnica, katere daje dve četrtini dobička svojim
zavarovancem.
Croatia je edini zavod, kateri daje četrtino dobička v javne svrhe v
onih pokrajinah, v katerih zadruga posluje.
Croatia sprejema v zavarovanje proti požaru in vpepelitvi po blisku
nepremičnine vsake vrste.
Croatia sprejema zavarovanja kristalnih šip, proti slučajnemu
ubitju.
Croatia ima najnižje tarife. 4069-5
Croatia išče akviziterje in okrajne zastopnike za vse okraje na Kranj-
skem in Štajerskem.

Vsa pojasnila daje:

Glavni zastop „Croatie“

v Ljubljani, Gosposke ulice št. 4.

Petrolejski žarilni gorilci
KRONOS
dajo takoj žarilno luč (okoli 80-140 sveč) svet-
ljivosti. — Rabi samo za okoli 1/4-2 vinarja
petroleja na ur.
Lahko opravljanje.
Cene: Popolna s'ropna žarilna svetiljka na zračni prepri K 25.—,
kompletna namizna svetiljka K 15.—, kompletni gorilec K 9.—.
Žarila in gorilci za vse vrste plina.
Prodajalci popust. Genovniki zastoj.
Avstrijska eksportna družba
za plinovo žarilno luč z o. z.
Dunaj, V., Ramperstorfergasse št. 66. 4107 2

Najbolj sloveče nove

salame znamka „Gavrilo“

ki se dobijo
v vseh špecerijških in delikatesnih trgovinah
že zadosti suho priporoča

Prva hrvatska tvornica salam, sušenega mesa in masti

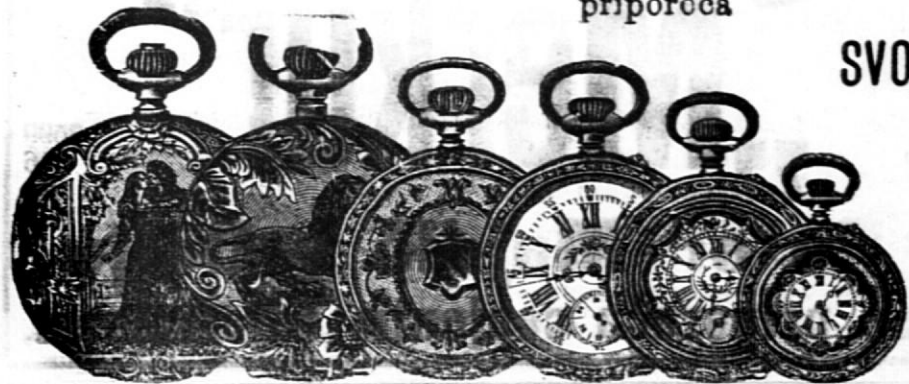
M. Gavrilovič sinovi
v Petrinji. 4136 5

Zastopnik za Kranjsko in Štajersko
Julij Schmidlin v Zagrebu.

H. Suttner

urar in trgovec z zlatnino in srebrnino

Mestni trg, nasproti rotovža Ljubljana Mestni trg, nasproti rotovža
priporoča

svojo veliko zalogo

vseh prvih in najboljših
vrst pravih švicarskih
:: zlatih in srebrnih ::
žepnih ur najboljšo-
večih znamk Schaff-
hausen, Glashütte,

Omega, Bilodes, Urania, Roskopf itd., zlatih in srebrnih verižic, obeskov,
okrasov, zaponk, uhanov in prstanov z navadnimi in briljantnimi kamni;
pristno srebrnega in kina jedilnega orodja, nastavkov ter drugih predmetov
iz kina srebra.

Vedno največja izbira najnovejših salonskih ur, ter specialitete
stenskih ur s kukavico, budilk in drugih. 3549 16

Zahtevajte moj veliki cenik, ki ga tudi po pošti pošljem zastoj in poštne prosto.
Razpošiljanje blaga na vse kraje sveta!

Ivan Jax in sin

v Ljubljani

Dunajska cesta št. 17

priporočata svoj bogato zalogo

voznih koles.

00 47

Šivalni stroji

za rodbino in obrt

Brezplačni kurzi za voženje v hiši.

Pisalni stroji „ADLER“.

Autorizirana plesna šola

v dvorani hotela „pri Maliču“.

Usojam se Vašemu blagorodju javljati, da sem zopet otvoril svojo plesno
šolo in da se je pričel

specialni tečaj za gospode in gospodične

boljše slovenske družbe

vsak ponedeljek in petek ob 8. zvečer.

V kratkem novi ples moje kompozicije: „Sokolska“.

Preprosta in elegantna metoda, uvajanja v moderne plesove; francoske
in ameriške novosti.

Poslednji chic! Francoska četorka, plesana s finimi originalnimi
koreografskimi koraki.

Dajem posebne ure vsak čas dneva v svoji dvorani, ali pa tudi v
privatnih hišah in družbah.

Informacije in vpisovanje vsak dan od 11.—12. dopoldne ter od
2.—4. popoldne v hotelu „pri Maliču“ I. nadst. vrata št. 8.

Z vsem spoštovanjem

Giulio Morterra.

8985-7 3
autorizirani plesni učitelj.

Perje

za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah

F. HITI 48

Pred škofijo št. 20

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

„Pri zlatem čevlju“

Ljubljana

Stari trg št. 9

velika zaloga

čevljev

domačega in tujega izdelka.

Trpežno blago. — Cene solidne.

Točna postrežba.

August Agnola

Ljubljana

Dunajska

cesta 13.

Izborna

zaloga

namiznih in

nastropnih

svetilnik,

najnovejše

vrste

po nizkih

cenah

Ustanovljeno leta 1845.

Edini zavod

v Ljubljani

za kemično čiščenje obleke

ter zastorjev, barvarija in

likanje sukna

na par

JOS. REICH

Poljanski nasip

Ozke ulice št. 4.

Sprejemališče

Šelenburgove ulice šte. 3.

Postrežba točna. Solidno ceno.

Važno! za Važno!

gospodinj, trgovce in živinorejce.

Najboljše in najcenejša postrežba

za droge, kemikalije, zelišča, ovtja,

korenine itd. tudi po Kneippu, ustne

vode in sobni prešek, ribje olje, re-

deline in posipalne maske za otroke,

dišave, mila in sploh vse toaletne

predmete, fotografirane aparate in

potrebščine, kirurške obve-

zila vsake vrste, sredstva za desin-

fekoljo, vosek in paste za tla itd. —

Velika zaloga najfinjšega rumca in

konjaka. — Zaloga svežih mi-

neralnih vod in soli za kopel.

Oblastv. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce

posebn. priporočljivo: grenka sol,

dvajne sol, soliter, enojan, kolmož,

krimlino apno itd. — Vnanja naročila

se izvršujejo točno in solidno.

Drogerija

Anton Kano

Ljubljana, Židovske ulice št. 1.

Kupuje se najvišji ceni rama

solica (kupa), svetla kordana, be-

mena, skorje itd. itd.

Vinski kis, liter po 32 vin.

Za slabokrvne in prebolele
Pijte pristni marsala v steklenicah 7/10 l po K 1-50
najfinejše vino Wermouth v stekl. 7/10 l po K 1-

Dalje priporočam:

Pristna namizna in desertna vina
najboljše produkcije po primernih cenah.

Direktni uvoz.

3910-9

FRANCESCO CASCIO, LJUBLJANA
Šelenburgove ulice.

Solidna postrežba! Nizke cene!

Pozor!

Za prevažanje vsakovrstnega blaga, bodisi
na postaje železnic ali z njih, se gg. trgovcem,
obrtnikom ter slavnemu občinstvu sploh najtopleje
priporoča domača tvrdka

8405-10

Josip Škerlj

spediter, Kongresni trg št. 16.

Solidna postrežba! Nizke cene!

Telefon šte. 262.

Št. 37172.

4280-2

Razglas.

V smislu § 37. občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljano
se javno naznanja, da so

proračuni o dohodkih in troških za leto 1909:

1) mestnega zaklada;	6) mestnega loterijskega zaklada;
2) mestnega ubožnega zaklada;	7) amortizacijskega zaklada mest-
3) zaklada meščanske imovine;	nega loterijskega posojila;
4) ustanovnega zaklada;	8) mestnega vodovoda in
5) mestne elektarne;	9) mestne klavnice

sestavljani in bodo razgrnjeni v mestnem knjigovodstvu štirinajst dni in sicer

od 25. novembra do 8. decembra 1908

na vpogled, da vsakdo lahko navede svoje opazke o njih.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 23. novembra 1908.

Samo na debelo!

Samo na debelo!

TVRDKA

Lud. Dolenc

Ljubljana, Kongresni trg št. 14.

priporoča gg. trgovcem svojo dobro opremljeno

zalogo s pleteninami

in sicer: s. ajce, majo, jopce, hlače, nogarice, rokavice,

otroške čevliče (skoki) itd.

Bombaž in volna za pletenje v različnih barvah. Žepne

g. her likane in delavske sra ce, ovratnike, zaplestnice.

Zenke ž. otalke. Gumbi za obleke, zavratnike in zaplestnice.

Modne in biserne gumbi. 4004-7

Pismena naročila poštno prosto.

Za mnogobrojne naročila se priporoča ter zagotavlja najcenejšo,

točno in solidno postrežbo z veselošovanjem

Lud. Dolenc.

Zajtrkovalna soba

Jvrka

:: Vinarna ::

T. MENCINGER

Sy. Petra cesta 37 Ljubljana Resljeva cesta 3

priporoča razen svoje špecerijske trgovine tudi zalogo
vsakovrstnih vedno svežih delikates kakor:
šampanjca, konjaka, likerjev, najfinejšega
jamajskega rumca, čaja, dalje vsakovrstnih
najfinejših vin v steklenicah kakor tudi
mesa in konzerv vseh vrst in znamk. —

Najfinejše aixer olje.

3582-9

Prijazna vinarna je p. n. občinstvu na razpolago.

Vsak dan sveže dunajske klobasice.

Vsak petek sveže morske ribe.

Rjube brez šiva 2 m 25 cm dolge, 150 cm široke, sajamo-
deno platno, 1 kos K 270.
Tuoat damasta za brisače, 50 x 110, čisto
platno K 8.—
Tkanina, 23 m, 82 cm široka, pripravna za
vsako telesno in posteljno perilo K 1150
45 metrov posteljnega blaga, oksford, flanela, ošfir K 17.—
Po povzetju pošilja 4196-2
BERTOLD HOCHBERG, tkalnica, **KOSTELEČ ČERVENÝ**, Češka.

C. kr. priv. tovarna za cement
Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah
pripoča svoj pripoznani izvrsten **Portland-cement** v vedno
ednakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene pred-
pisne glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljujoči dobroti kakor
tudi svoje priznane izvrstno **apno**.
Priporečila in spričevala
raznih vrstov in najsovirnejših vrstkov so na raspolago
Centralni urad: 2837-15
Dunaj, I., Maximilianstrasse 8.

Ustanovljeno 1862. Telefon 584.
RUDOLF GEBURTH
c. in kr. dvorni strojnik
DUNAJ, VII., Kaiserstrasse 71, ogel Burggasse.
Največja in najboljše zaloga vseh vrst 2912-15
kurilnih peči preprosto in elegantno opremljenih in posebno najfinerše v ognju
emajlirane peči z nikljastim kovanjem.
Trajnegorilne peči za kurjavo s premogom. — **Regulirne**
polnilne peči od 15 kron naprej. — **Ognjišča, štedilniki in**
strojna ognjišča vseh velikosti. — **Najboljše plinove peči**
in kamini, črni in emajlirani. — **Železne peči s pečalci**
za kurjenje dveh ali treh sob.
patentni vstavki za glinaste peči. — **Sušilni**
aparati.
Trajnegorne etažne peči za peko.

Novi! Efektno!
Oblastveno varovano. Registriran vzorec.
Briljantno
angel. zvonilo za božično drevo št. 1
popolnoma iz kovine, s 6 pozlač. angelci, 30 cm
visoko. Nezlomljivi vrh za božič. drevo. Kras bo-
žičnega drevesca. Garantira se za funkcijoniranje.
Gorki zrak treh prižganih sveč vrši gonilno kolo, na-
prilni izbojinski jasni svetilki pa udarjajo na troje zvoncev
in blagovozno, srebrnasto zvonoje sadoni, mlado in staro
prestavljajo v božično blaženost. Ko stane v kartonom in n-vo-
dijom vred **1 K 5.—** 3750 6
3 kosi K 4.— 9 kosov K 10.— Po
4 " " 5.20 12 " " 13.50 povzetju
6 " " 7.50 24 " " 26.50 20 h več
Št. 2. Ravnotisto angelsko zvonilo za božično
drevesce, izvršeno v celicentno in posebno fino po-
niklano, s sukanimi stebri za zvonce in tremi prekrasno
srebrni srebrenimi lametastimi rožami, ki potem, ko so prižgane
sveče prekrasno odsvajajo, kos s kartonom in navodilom vred
2 K 1.—
3 kosi K 5.50 9 kosov K 15.50
4 " " 7.25 12 " " 20.25
6 kosov " 10.50 24 " " 39.50
Po pošti 20 h več.
Kdor naroči več nego en kos gorajšnjih zvonil, dobi 10 sortir-
nih, umetniško izvršenih razglednic, med njimi božične in novoletne karte, ki stanejo povsod po 10-12 h.
Zamena dovoljena ali denar nazaj, torej brez rizike! Naslavljajte naročbej pravdočasno na naslov:
c. in kr. dv. dobav. Jan Konrad v Mostu št. 1870 na Češkem.
Zahtevajte moj glavni katalog s 3000 slikami, ki vam ga takoj pošljem zastonj in poštne prosto.

Ustanovljena leta 1882. Telefon št. 185

Ustanovljena leta 1882. Pošne hranilne račun št. 828 405

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice
registrirana zadruga z neomejeno zavezo
v lasnem zadrugnem domu **v Ljubljani** na Dunajski cesti št. 18
je imela koncem leta 1907 denarnega prometa **K 59,197.246-20**
upravnega premoženja **K 12,888.795-43**
obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %
brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega
plačuje posojilnica sama za vložnike. 42-24
Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čakovnim
prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.
Stanje hranilnih vlog dne 31. decembra 1907 **K 12,434.933-24**
Posojila na zemljišča po 5 1/2 %, s 1 1/2 % na amortizacijo ali
pa po 5 1/2 %, brez amortizacije, na mestice po 6 %.
Posojil. sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.
URADNE URE: vsaki dan od 8.—12. in od 3.—4. izven
nedelj in praznikov.

A. KUNST
Ljubljana
Židovske ulice 4
Velika zaloga obuval
lastnega izdelka za dame, gospode
in otroke je vedno na izbero
Vsekras narečila se izvršujejo točno
in po niski ceni. Vse mere se shranju-
jejo in zaznamujejo. — Pri sunanjih
narečilih naj se blagoveli vzorci vpi-
sati. 48

Zastonj razpošiljam
moj ilustrovani cenovnik.
Ure, razno zlatnino
in srebrnino
prodajam po zelo zn. žanih cenah.
FRANC KEBER
urar
in trgovina zlatnine in srebrnine
Ljubljana, Dunajska cesta št. 12.

Za zimo!!!
Krasne novosti za žens'ce
volnene obleke.
Vzorna
zaloga moškega suknja
Za noveste prav ugoden nakup.
Imam zvezo s najboljšimi tvornicami
in bom lahko svojim cenj. odjemalcem
najbolje postregel. — Najzanesljiviša
trgovina, ker strežijo domači ljudje.
„Pri Cirilu in Metodu“
v Ljubljani, Lingarjeve ulice št. 1.
Nasproti loteriji.

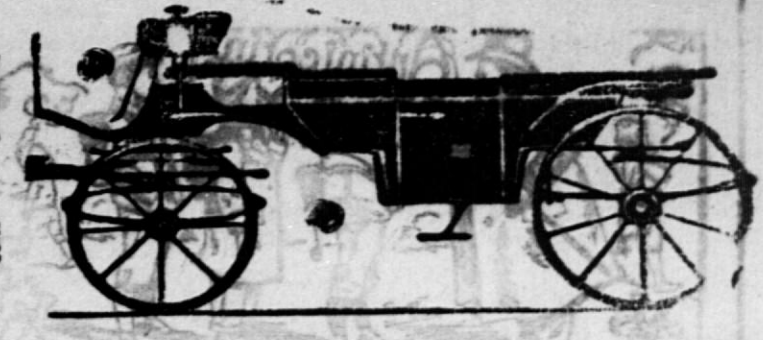

JOSIP STUPICA
Jerminar in sedlar
v Ljubljani, Rolodvorske ulice št. 6.
Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših
konjskih oprav
kakor tudi krasno opremljeno
kočije, druge vozove in
: najrazličnejšo vprežno :
opravo
katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse
druge v sedlarsko obrt spadajoče potreb-
ščine kakor tudi že obrabljene
vozove in konjske oprave.

Br. Hlavka Prešernove
ulice št. 5.
Atelje za ortopedične aparate in
bandaže.

galvaniziranje z električno silo.
galvaniziranje z električno silo.
Izdelovatelj kirurških medicins-
kih instrumentov in vseh potreb-
ščin za bolnike.

Izdelovatelj vozov
FRANC VISJAN
Ljubljana, Rolodvorske ulice 25
pripoča svojo bogato zalogo novih
in se rabljenih 23-48
VOZOV.

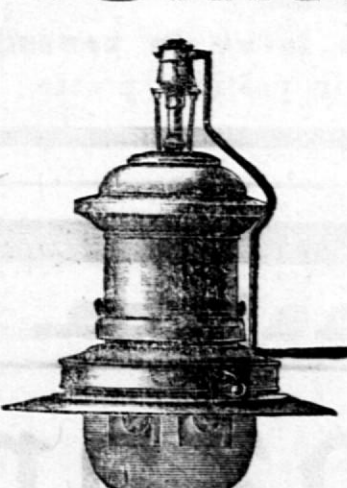

 Varst. znamka : Sidro.
Liminent. Capsici comp.
nadomestilo za 8523-10
Pain-Expeller s sidrom
priznana izborna, bolečine tolažeče in odvajalno mazilo ob prehlajenju itd.
po 80 h. K 1.40 in K 2.— se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupu tega sploš-
priljubljenega domačega zdravila naj se jemljejo le originalne ste-
rilenice v škatljicah z našo varstveno znamko „sidro“ potem je
vsakdo prepričan da je dobil orig. izdelek
Dr. Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi. Blisčina c. 6 nova
Razpošiljuje vsak dan

TONI JAGER
specialna trgovina finih ročnih del
v Ljubljani
v Židovskih ulicah šte. 5.
Montiranje. - Predtiskarija.
Tamburiranje. - Plisiranje.
4076-3

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS
Ljubljana, Turjaški trg št. 7. 266 48
Največja zaloga
pohištva
za spalne in jedilne sebo,
salone in gosposke sebo,
Preproge, zastorji,
medreol na vzmeti,
limnati medreol,
strelški vozčki itd.
Ustanovljena 1847

DUNAJ ima za razsvetljavo
„GRAETZIN“
40 do 60% prihranitve plina
proti stoječi plinovi žarilni luči za razsvet-
ljavo v prostorih in zunan.
Samo pristen in polnovreden z zakonito
varstveno znamko
„GRAETZIN“.
Primerno božično darilo.
Najboljša prenosna
petrolejska kurilna peč
„MATADOR“
z regulirno gorilno ploščo in avtomatičnim ugaše-
valnikom.
Brez saji! Brez dima!
Varčno
intenzivno
kurjenje.
Dobiva se v treh velikostih 20", 30" in 60".
Cenovnik št. 71 zastonj. Zastopniki se iščejo.
Graetzlinova luč, dr. z o. z.
Dunaj II/3, Stephansstrasse 12. 4241-2

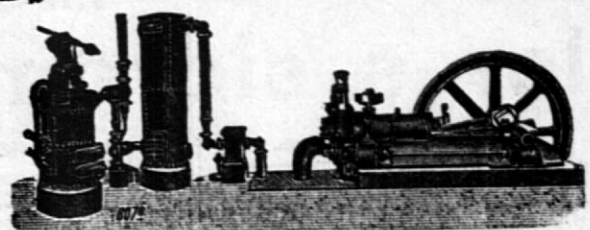

Kaj? ... Oče je dovolil, saj so to „Jacobi“ antinikotinske cigaretné stročnice. Pazite na ime „Jacobi“! Prijetno presenečenje! Vsaki horton ima veleznami-milovčarstvo karto.

88.7-5

Langen & Wolf, Dunaj X., Laxenburgerstrasse 53. Specialna tvornica za gorilne motorje.

Svetovnoslavni saradi preproste in solidne sestave. Vsa pojasnila in cenike daje brezplačno trdka D. S. Fakin kot zastopnica za Kranjsko Ljubljana, Poljanska cesta št. 67. telef. 73.

Originalni motorji „Otto“

v avni 5718 7

z napravo za sesalni plin za kurjenje s rjavim premogom, fužinskim ali plinovim koksom, kaunastim ali ogljem.

Gospodarsko najbolj primerna obratna moč novega časa!

Originalni motorji „Otto“ za svetilni plin, bencin, bencol, petrolin, karbonol.

Odlikovan s zlato kolajno v Parizu 1904 in s zlato kolajno in križcem v Londonu leta 1895

Ant. Presker

krojač,

Ljubljana, Sv. Petra c. 16

priporoča

svoje velike zaloge gotovih oblek za gospode in dečke, jopice in plaščev za gospe, nepremičljivih havelokov itd. itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

G. CADEŽ

v Ljubljani

Mestni trg št. 14

poleg Urbančevega manufakturne trgovine

priporoča

klobuke

čepice, razno moško perilo, kravate, ovratnike itd.

Blago imam solidno, cene zmerno. Postradam točno.

Pekarija
slaščičarna
in
kavarna

J. ZALAZNIK

Stari trg št. 21.

= Filijalka: =

Glavni trg 6

Sv. Petra cesta 26

Preobleke Popravila.
S. Mikuš
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg.

Naznanilo.

V Moriju, ki je i po množini in po kakovosti eno večjih in gotovo najdonosnejše središče vinoreje v Trentinu, se je ustanovila

zadružna klet

pri kateri so udeleženi mali in veliki vinorejci najboljših krajev.

Ta zadruga ima edini namen ščititi vinorejce proti pogostemu zniževanju cen sirovin in izključuje vsako operacijo, ki bi merila na špekulacijo.

Zaradi tega je zadruga v prijetnem položaju, da more nuditi vino neprekosljive kakovosti in brez strahu pred kako konkurenco.

Podpisana Zadružna klet išče tudi sposobnega zastopnika za prodajo svojih proizvodov na Tirolskem, Solnograškem, Štajerskem in Koroškem.

Ponudbe s pogoji naj se pošilja, o na spodnji naslov.

4092-3

Zadružna klet, Mori.

(Cantina Cooperativa, Mori.)

Najkrajša in naicenejša pot
V AMERIKO!

s modernimi velikimi brzoparniki iz Ljubljane čez Antwerpen v New York je proga

Red Star Line
Rdeča zvezda *

Na naših parnikih Finland, Kronland, Vaderland, Zeeland in Samland ki oskrbujejo vsak teden ob sobotah redno vožnjo med Antwerpenom in Novim Yorkom je snaznost, izborna hrana, vlijudna postrežba in spalnice pe povsem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena, ter trajajo 7 dni. Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldne.

Naši parniki vozijo tudi na mesec po večkrat čez Kanado v Severno Ameriko in je ta vožnja izdatne cenejša kakor na Novi York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani, Kolodvorske ulice odsej 26

od južnega kolodvora na levo pred zgradbo gostilno „pri Starem Tišlerju“.

Najbolj varno naložen denar!

Stanje hranilnih vlog:
nad 30 milijon. K.

Rezervni zaklad:
nad 900.000 kron.

Mestna
hranilnica ljubljanska

v lastni hiši, v Prešernovih ulicah šte. 3

poprej na Mestnem trgu zraven rotovža,

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure popoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vlozkih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

3408-17

Denarne vloge se sprejemajo po pošti in potom c. kr. pošne hranilnice.

anilne knjižice se sprejemajo kot go ov denar, ne da bi se prekinilo njih obrestovanje.

Petrolejska žarna luč
Eugeos

Priznana najboljši petrolejski gorilec. Liter petroleja za 16 ur, 90 sveč m.či, pritrdi se takoj lahko na vsako svetiljko.

Kompletni gorilec K 9.

Petrolejske peči 3438-10

Matador & Akaria

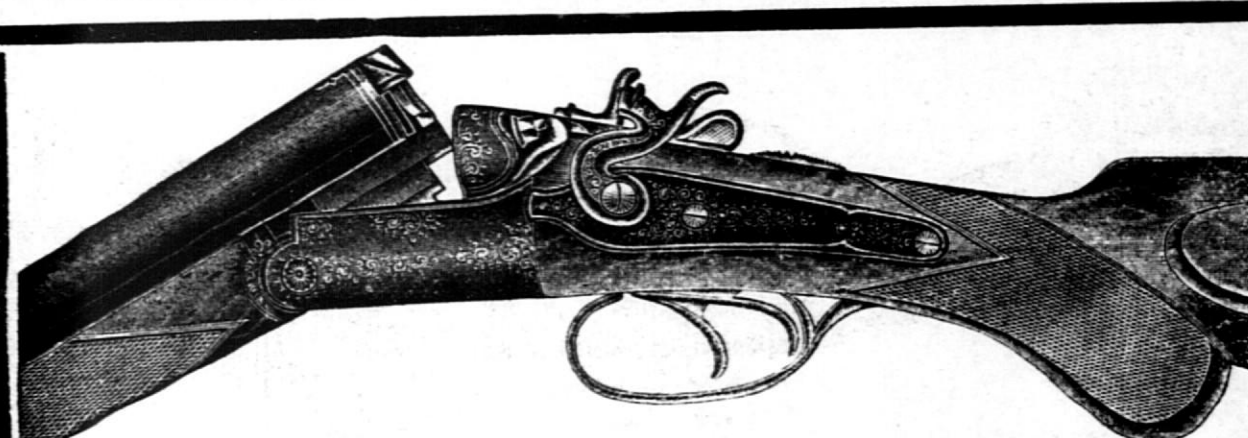
so najboljše in najcenejše kurivo. Popolnoma brez duba. Prospekti zastopj. Zastopniki se iščejo.

Na deželo po povzetju.

Telefon št. 21.190.

Telefon št. 21.190.

Družba za Graetzinovo luč z o. z. Stephanstrasse 12.

FR. ŠEVČIK v Ljubljani
Židovske ulice št. 1

puškar

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih 41-48

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, avstrijskih in čeških strogo preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno priporočam lahke trocevke in puške Boeh s Krup.

povimi cevmi za brezdimni smodnik.

Priporočam tudi

veliko zalogo vseh lovskih potrebščin po najnižjih cenah.

Popravila in naročila se izvršujejo točno in zanesljivo. Cenovniki na zahtevanje, zastopj. in poštnine, prosto.

Najnovejša iznajdba.

Velik požar

se zamore lahko in naglo pogasiti samo s

Smekalovimi brizgalnicami

s 40% delavske sile pomanjšanim ravnotežjem nove sestave, ki od desne in leve strani vlecij in mečejo vodo. V vsakem položaju delujoče kretanje brizgalnic nepotrebno!

Na Kranjskem so dosedaj naročila te vrste brizgalnic sledeča gasilna društva, Krško, Kostanjevica, Bohinska Bistrica, Metlika, Senčur, Koroška Bela, Hrušica, Zgornja Šiška, Dravice, Spodnja Idrija, Predoslje, Sora, Šetob, Trzin, Zabnica, Rovte, Velika Loka, Kamna gorica, Stožice, Valta vas, Št. Peter na Dolenjskem.

R. A. Smekal
Zagreb

skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic, cev, pasov, sekirov, sekalk in gospodarskih strojev ter motornih milinov.

Odplačevanje na obroke.

384-24

129 odlikovanj!

Poslano*

Gospodu **Dragotinu Golobu**, zastopniku tvrde, "Maks Zaloker I. ljubljanske izdelovalnice žitnih drož" v Ljubljani, Krizevniške ulice št. 7.

Neki najin odjemalec nama je izročil lepak, v katerem Vi, gospod Dragotin Golob, z geslom "Svoji k svojim" in "Podpirajmo slovensko industrijo" priporočate slovenskim odjemalcem le izdelke svoje trdke. To vam je prosto

V lepaku pa omenjate tudi, da je Vaša trdka edina te vrste na Kranjskem, da je edino slovensko podjetje te stroke.

To je pa neresnica in zatorej vse obsodbe vredno, nedopustno.

Znano je Vam, gospod Dragotin Golob, in najinim cenj. odjemalcem, kakor tudi vsi slovenski javnosti, da sva ustanovila podpisana "Jugoslovansko drožarno" v Ljubljani.

Proti najinemu strogo slovenskemu podjetju in ne proti nemškimi trdkam se pa ravno obrača prikrito Vaš lepak.

Da je in da bode vedno ostalo najino podjetje res strogo narodno, res pristno slovensko, poroka sva dovolj podpisana lastnika "Jugoslovanske drožarne".

Kot odločnega Slovenca pozna pač vsakdo tajnika slovenskega trgovskega društva "Merkur" v Ljubljani in to sem jaz **Fran Golob**, doma iz Stražišča na Gorenjskem.

Ravnatoko pozna vsakdo kot zavednega Slovenca mene Josipa Polaka, kamniškega domačina.

Ideja za ustanovitev "Jugoslovanske drožarne" se nama je poročila povodom obiska letošnje slovenske razstave v Pragi.

Le-tam sva s slovenskim ponosom opazovala in občudovala velikanski razvoj češke industrije, katera se je razvila tudi iz malih početkov.

V Pragi sva videla, da v sedanjih časih delata moderne narode močne le cvetoča trgovina in razvita industrija.

Ta opazovanja so naju dovela do premišljevanja, da moramo tudi slovenskemu narodu preskrbeti industrijo.

In to premišljevanje rodilo je tudi najin sklep, rodilo sad: Ustanovila sva "Jugoslovansko drožarno".

Najino podjetje je pa zasnovano na strogo solidni podlagi.

Najini izdelki so priznani dobri in taki, da vsled svoje izborne kakovosti in nizke cene vzdržujejo konkurenco z vsemi tujimi izdelki.

Najboljše zadoščenje za njino rodoljubno ustanovitev so nama številna naročila najinih cenj. odjemalcev, katerih je vsak dan več.

Popolnoma zadovoljiti najine cenjene odjemalce, katerim se s tem znova priporočava, bode pa prej kot slej najina edina in prva naloga in sveta dolžnost.

To pojasnilo sva bila dolžna javnosti. V Ljubljani, dne 27. novembra 1908.

Fran Golob & Josip Polak
lastnika "Jugoslov. drožarne" v Ljubljani.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: Neimenovana v Zagorju ob Savi 5 K radi izgubljene stave. — G. Tina Grebenčeva v Vel. Laščah 3 K iz nabiralnika v gostilni Fr. Grebenca, 10 K je pa daroval g. dr. Silvin Hrašovec mesto venca svoji umrli soprogi Olgi, skupaj 13 K. — G. L. Špilar pos. v Št. Patru 5 K mesto razsvetljave na dan 1. decembra. — G. Jos. Kobau v Ljubljani 3 K mesto razsvetljave. — G. F. Rozman, blagajnik 5 K mesto razsvetljave. — G. Uroš Kersnik, blagajnik 4 K mesto razsvetljave. Skupaj 35 K. Srčna hvala! — Živeli!

Za nesrečno rodbino Kisele na Resljevi cesti: G. Toni Jager, trgovka v Ljubljani 3 K. — G. F. Repič 2 K. — G. F. Pečnik 2 K. — G. F. Kovač 2 K. — Neimenovani 3 K. — Gospa Katica Bernatovič nabrala 20 K in sicer so darovali gg.: Drganc, Hus, Vulahovič, Palčič, Martinolič, Smičklas, Pongračič, Cividini, Drganc, Deutsch, Mancheimer, Dragutinovič, Bon, Bogdaj vsi po 1 K, ter gospa Bernatovič 6 K. skupaj 20 K. — G. A. Hudovernik notar v Ljubljani 10 K. — Razni rodoljubi in rodoljubkinje v Lukovici in na Brdu 15 K. — G. Filip Privost, črkoslikar 5 K. — G. Stevo Špedetič, sob. slikar 5 K. — Skupaj 67 K. — Srčna hvala!

Za Trubarjev spomenik: V gostilni gospe Weinbergerjeve bilo nabranih 1001 K. — Živeli darovalci!

Za kočevskega Sokola: nabralo stalno omizje pri "Roži" 13 K. — Na zdar!

Za žrte 20. septembra 1908: Gosp. Jernej Hlešč, zidarski mojster v Ljubljani 30 K. — Gdč. Jožica Leon v restavraciji "Narodnega doma" v Mariboru 2166 K, kot preplačila za po trdki Jernej Baho-vec v razprodajo poslanega blaga. — Gosp. Jos. Dežman, knjigovoz v Ljubljani 10 K. — Skupaj 6166 K. — Srčna hvala!

Za odslovljene delavce Kolarjeve pivovarne: Rodoljubni "Strelski klub" pri Rihtarju na Karlovski cesti 6 K. — Trdka A. & E. Skaberne v Ljubljani 20 K. — G. Fr. Svetič v Hauensteinu 4 K. — Skupaj 26 K. — Iskrena hvala! — Živeli!

Za stradalajoče dijake na Dunaju: Trdka A. & E. Skaberne v Ljubljani 30 K. — Pavel Magdič, modna trgovina v Ljubljani 10 K. — G. Jan. Stepišnik nabral 6 K. — Skupaj 46 K. — Srčna hvala! — Živeli nasledniki!

31. izkaz prispevkov za spomenik in žrte 20. septembra 1908. Od dne 24. do izzvetega 26. novembra 1908 došli so podpisani blagajniku "Združenega narodnega odbora" sledeči prispevki: Josip Rusjan, stavbenik v Postojni preplačilo za stanovanje v Ljubljano odšlega geometra Zupančiča 12 K, upravištvu "Slovenca" v Ljubljani v listu že izkazan prispevek za bedne družine obsojenih 510 K, "Slovenska Filharmonija" v Ljubljani za narodne žrtve del čistega dobička od dobrodelne koncerta dne 1. novembra 1908 50 kron, slovensko narodno podporno društvo "Slovenja" v New Yorku za spomenik narodnih žrtve Adamiča, Lundra in Rodeta 25 K, dr. E. Bretl, zobozdravnik v Ljubljani in trdka J. J. Naglas tovarna pohištva v Ljubljani za žrte 30 K, Ivan Žagar, učitelj vodja na Dobravi pri Podnartu za žrte z peslom:

"Na Dobravi pri Valentinu mi smo bili dobre volje vsi, za žrtve zbrali kronce te, ki po nedolžnem nam trpe."

12 K, (darovali so: Frančiška P. gačnik, Cilka Pogačnik, Mici Pogačnik, Franja Smit, Ivan Žegar, Peter Sitar, Filip Pogačnik, Fran Pogačnik, Matevž Pfajfar, Jožef Benedičič in Ivan Markl), pisarna dr. Josipa Furlana, odvjetnika v Ljubljani za žrte 10 K, katere je kot poravnava plačala Marija Babnik, ker ji je Terezija Bručan odpustila žalitve, Franc Majzel iz Bele cerkve na Dolenjskem namesto venca na krsto umrlemu prijatelju Francetu Bojancu iz Št. Petra za žrte in spomennik 20 K, Mina Pernat, veleposestnikova hči pri Sv. Lovrencu nad Mariborom zbirko za žrte v prosto uporabo 56 K, (darovali so: Obitelj Brezovčnik 10 K, obitelj Bezjakova 8 K, po 6 K kaplen Jernej Stabuc, ter Julka in Pavel Skerbinjak, po 4 K župnik Friderik Horvat, Martina in Milica Lamprecht, obitelj Likar in obitelj Pernat, po 2 K Miha Pavlič, Micika Kavšič in Micika Majcen ter po 1 K Roman Pušnjak, Jakob Pavlič, in Pavla Majcen), Ferdo Poljšak iz Zagorja ob Savi zbirko za žrte v obče 70 K, (darovali so: Po 5 K Dragotin povodom krsta, nadalje na dan godu sv. Martina za Sotlo, Ognjeslav Firm, Janko Birola in Ferdo Poljšak, Ivana Poljšak 460 K, Slavoj Blažič 360 K, po 3 K Fran Drnovšek in Miloš Lazar, po 2 K Fran Celestina, Dragotin Korbar, Josip Birola, Rado Stepišnik, Fran Keršnik, Ivan Leben in neimenovana, Ivan Bajcar 140 K, po 1 K Ivan Steiner, Lojze Kolenc, Martin Medved, Janko Levstik, Josip Rancigari, Fran Weinberger, Ferdo Drnovšek neimenovan, Josip Zimerman, Tomo Koprivc, Stjepo Derkovič, Rudolf Abčan, Alojzij Robavs, Jakob Medvešek in Franc Kuder, Filip Fajn 40 h), Fran Zajc, brivec v Ljubljani nabral v gostilni v "Tunelu" za žrte brez razlike 4 K, Emil Gherbraz iz Ljubljane od družbe v gostilni Ivana Zupančiča na Martinovi cesti za spomenik nedolžnim žrtvam nabranih 17 K in sicer z geslom:

Mladenčica nesrečna, sanjajta večni san! Za rod sta kri prelila, ki bil je le teptan.

A kri prelita Vaša nam kaže novo pot, odpira novo dobo, ko bode prost naš rod.

Na boj tedaj Slovenci za našo sveto stvar, za našo sveto zemljo, da prosta bo vsekdar!

V gostilni pri "Pavšiču" v Zgornji Šiški preteklo nedeljo za nedolžne žrtve brez razlike nabrali 2 K, vrla Srbkinja Marica Kardič nabrala na nedeljski veselici v "Unionu" v Ljubljani za nedolžne žrtve brez razlike 320 K. Skupaj 31630 K. S prošnjo za nove prispevke izreka "Združenega narodnega odbora" najiskrenejšo zahvalo vsem darovalcem, osobito rodoljubnim nabiralateljem in našim ameriškanskim bratom, ki s svojimi mnogostevilnimi prispevki dokazujejo dejansko, da jim srce bije vroče za zatiranje staro domovino.

Z današnjim izkazom so prekoračili darovi za naše slovenske razmere velikansko vsoto **dvajset tisoč kron!** Ta vsota svedoči pač najbolj sijajno, kako požrtvovalen narod smo Slovenci! Slava slovenski požrtvovalnosti! V Ljubljani, dne 27. novembra 1908, Dr. Alojzij Kokalj s. r. blagajnik.

Za žrtve 20. septembra 1908. VI. (zadnji) izkaz darov, poslanih podpisnemu vodstvu za dne 20. sept. 1908, ranjene žrtve, ki so se zdravili oziroma se še vedno oskrbujejo v deželni bolnici. Darovali so p. n. Dr. Fran Papež, odvjetnik v Ljubljani 10 K. Deželni uradniki v Ljubljani kot neporabljeni ostanek prispevkov za venec na krsto umrlega račun-svetnika g. Ivana Kozjeka 28 K.

— Vodstvo stori pri tej priliki prijetno dolžnost, da se za tako nepričakovane izdatke in velikodušne darove vsem darovateljem najiskreneje zahvaljuje s prošnjo, da se nadaljni darovi blagovolijo pošiljati "Združenemu narodnemu odboru" v Ljubljani oziroma njega bla-

gajniku g. dr. Alojziju Kokalju, odvjetniku v Ljubljani. — Posebna zahvala se izreka g. Fran Schullerju v Ljubljani ki je takorekoč od hiše do hiše z največjo požrtvovalnostjo nabral zelo izdatno svoto prispevkov in g. Ivanu Frelihu, kontrolorju deželne bolnice, ki je sprejemal denar ter vodi ves čas o nabranih darovih natančen račun. Iz nabranega denarja je vodstvo vsakemu ranjenцу preskrbelo celo zimsko obleko, obujalo in potrebno perilo ter jih sedaj podpira s tedenskimi podporami. Končni račun o porebi darov se objavi svoj čas. Vodstvo deželne bolnice v Ljubljani, dne 27. novembra 1908. Vodja: Dr. Vinko Gregorič.

Avstrijska specialiteta. Na želodcu do ehačojim ljudem priporočati je porabo pristnega "Mollavega Seidlitz-praska", ki je preskušeno domače zdravilo in vpliva na želodac krepilno ter pospešuje na prebavljenju in sicer z rastjočim uspehom. Skatljica 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni salagatelj, DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi zahtevati je izrečno MOLL-ov pre-parat, zasnovan za varnostno znamko in s podpisom 5 35-16

Kašljajoče opozarjamo na inserat o Thymomel Scillae, preizkušenem izdelku, ki ga pogosto zapisujejo zdravniki

Pomankljiva prebava je vzrok skoro vsem boleznim. Za stalno vravnavo prebave izobno služi odlični dr. Rose balzam za želodac iz lekarnice B. Fragner, c. kr. dvorni dobavitelj v Pragi. Dobiva se tudi v tukajšnjih lekarnicah. — Glej inserat. 1

TRANSYLVANIA
4.00 SEC. 2
Generalno zastopstvo za Avstrijo pri g. Barenfeld & Wodekind, Dunaj IX 3 Schwarzenbergstrasse 18.

Edino vnetje je samo THIERRYJEV BALZAM
s sešeno NUNO kot varovano znamko. Razpošiljan najmanj 12/2 ali 6/1 ali 1/2 potov rodu steklenice za 6 K. Zavojujna zastoj.

Thierryjevo centifolijsko mazilo
Razpošiljan najmanj 2 skatlije K 30 Zavojujna zastoj. Povsod prislan kot na bolni domači zdravilni proti slabostim, želodcu, gorčici, určom, poskodom, raznim itd. — Naslov za naročitev in denarne nakaznice: A. Thierry, lekarna pri angli varhu v Pregradi pri R. gacem. 1359-33 Zaloge v vseh lekarnah.

Pri obolevosti vratu in požiralnika. Ob kataris, kašlju in hripavosti

„Menthogom“
mentolovo gumasti srđenci razkrajajo slez, blaže kašelj, čistijo glas, razkužujejo (torej varujejo infekcije)

(1 steklenica stane K 120).
Dobiva se po lekarnah.
Zaloge in razpošiljalnica: 4367-1

Nadvojvode Karla lekarnica
Dunaj II. / 8. Erzherzog Karlplatz 14.

Proti zobobolu in gnitobi zel
izborne deluje dobro znana antiseptična

Melusine ustna in zobna voda
ki utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. 1 steklenica z navodoma 1 K.

Ek. gorodnemu gospodu M. Levstiku, lekarnarju v Ljubljani.

Vaša isbarna Melusine ustna in zobna voda je najboljšo sredstvo zoper zobobol, odstranjuje neprijetno sapo iz ust in je neprekoaljiv pomočnik proti gnitobi zob, zato jo vsakemu najtopleje priporočam. Obenem pa prosim, pošljite še 3 steklenice Melus. ustne in zobne vode. Dovolim, da to javno omanite, ker je res hvala vredno.

Leopold Gangl, mestni tajnik. Metlika, 24. aprila 1908.

Dož. lekarna Mil. Lousteka
v Ljubljani; Resljeva cesta št. 1
oolog novograzjanega Fran Jožičevega tabli. mesto 25 48

Žltne cene v Budimpešti.
Dne 25. novembra 1908.

Termal
Pšenica za april 1909 za 50 kg K 13.16
Pšenica za oktober 1909 za 50 kg K 1.48
Rž za april " za 50 kg K 11.19
Koruz za maj " za 50 kg K 7.68
Oves za april " za 50 kg K 8.92

Efektiv.
5-10 vin. višje.

Meteorološko poročilo.

Vidna nad morjem 300, Srednji sradni tlak 736.9 mm.

novem.	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebe
27.	9. zv.	744.4	-1.7	slab jug	jasno
28.	7. zj.	746.0	-5.5	brezvetr.	megla
	2. pop.	743.7	3.4		jasno

Srednja večerajšnja temperatura -0.9, norm. 1.1 Padavina v 24 urah 0.0 mm

Zahvala.

Za mnogobrojno izkazano sočutje ob boleznih in smrti moje drage sestrice, ozir tete, gospodične

Antonije Višnjevic

kakor tudi za častno spremstvo, darovalcem cvetja, osobito pa blagorodni gospe Gerberjevi za izvanredno požrtvovalnost izreklam tem potom iskreno zahvalo.

V Ljubljani, dne 28. novembra 1908. 43 6

Anton Bajec.

Izjava.

Z ozirom na to, da se vkljub moji izjavi, priobčeni dne 24. septembra v "Slov. Narodu", še vedno širijo po mestu govorice, da sem nemškutar in da sem podpiral nemška društva, izjavljam, da bom vsakega, ki bi naprej raznašal take laži, zasledoval sodniško. 4405

V Ljubljani, 28. novem. 1908.

Ivan Zamjen.

FR. BRÜCKNER, glasbila

(Dobavitelj zveze c. kr. državnih uradnikov) Sečnabach pri Hebu, Češko priporoča najcenejše najboljše glasbene instrumente in strune vseh vrst Razpošiljanje po povzetju Zamena dovoljena ali denar nazaj. Ilustr. cenovnik zastoj in poštnine prosto Stare mojstrske gosli in celo se menjavajo ali kupujejo. 4141-4

Gospodarska uprava
S. Polo v Trzinu (Monfalkone.)

? Kdo nam dobavi 4 - 5 vagonov? zdravih in velikih jablk? Prosi se za najnižjo ponudbo. 4420 1

Slaščičarno

dobro vpeljano, s slovenskimi odjemalci, kupim v Ljubljani ali na deželi.

Naslov pove upravištvu "Slovenskega Naroda". 4401

Vinske sode

nekaj skoro novih, dobrih in močnih, približno od 600 do 700 litrov po nizki ceni proda 4387-1

FRAN CASCIO
Šteuburgove ulice št. 6.

Veliko zalogo

gramofonov in plošč
tudi s slovenskimi komadi

plošče od K 1.80 naprej pri-poroča

FR. P. ZAJEC, urar

2291 Ljubljana, S arl trg 26. 45

: Za Miklavža. :

Najcenejša in najprimernejša darila so :

albumi za razglednice

: poezijske knjige :

ki jih ima v veliki izbiri po izredno nizkih cenah na prodaj :

Narodna knjigarna.

Proti visoki proviziji

Išče zastopnika
za Kranjsko prvovrstna tvornica cevi za požarne drambe in nepremočljive pokrivalne prevleke

Ponudbe pod "C. W. & A" na upravištvu "Slov. Naroda". 4368

Gostilna

na deželi, blizu Ljubljane ob državni cesti, blizu kolodvora, lepo opravljena, s kegljiščem, vrtom in prostornim hlevom, se odda takoj 4139-3

Več v uprav. "Slov. Naroda".

Išče se spretna

natakarica

za gostilna „pri Jeleni“ na Savi (Jesenice, Gorenjsko) Potrebna kavičija 300 kron, vstop 5. decembra.

Ponudbe na I. Pretnar, Jesenice-Fažine 7374 - 2

Lepo posestvo

v večjem mestu na Spod. Štajerskem, z dobro idočo gostilno, postajališčem, lepimi hlevi, veliko lednico in lepim vrtom, se prodaja pod jako ugodnimi pogoji. 4160 3

Kje, pove uprav. "Slov. Naroda".

Službe za

domačo učiteljico

iščem za takoj ali pozneje.

Sem že dve leti poučevala (v krškem okraju). 4283-1
Naslov pri upravištvu "Slov. Naroda".

Dobra in vestna, samostojna

kuharica

se išče v večje gospodinjstvo na deželi. Plača po dogovoru. 4370 - 1

Kje, pove uprav. "Slov. Naroda" ali pa pismene ponudbe poste restante, Medvode.

Trgovski pomočnik

mešane trgovine, dober in. uren prodajalec in

blagajničarka

se sprejmeta pri Ivanu Razboršku v Šmartnem pri Liti. 4365 1

Kupei pozor!

Naprodaj so tri na novo sezidane pritlične hiše

s kletmi in vrti v prometnem kraju Ljubljanske okolice 1 uro oddaljene od Ljubljane. Natančno se izve pri Ivanu Brčiću, pleskarju v Ljubljani, na Dunajski cesti 16. 4396-1

Trgovski sotrudnik

mešane stroke, sposoben posebno za manufakturo — krepka slovenska moč — se sprejme pod ugodnimi pogoji.

Prva slovenska trgovina
Pevc & Koželj v Kočevju. 4 95-1

Lepa, dvonastropna hiša

v sredini mesta se takoj proda Pojasnila pri bišem oskrbniku v Gospodskih ulicah št. 5 II. nadstropje od 2 - 3 popoldne. 4412

Potnik

za tvornico drož, ki je poznau po Slovenskem in po Istri, se išče.

Ponudbe pod naslovom "Svoji k svojim" na upravištvu "Slovenskega Naroda". 4418 - 1

Živo lisico

3/4 leta staro, vlnudno, ki sliši na ime "Žvitka", proda Ivan Robnik, učitelj pri Sv. Križu, pošta Zg. Sv. Kunigota pri Mariboru. Cena po dogovoru. 4419-1

Slovenske tvrdke v Ljubljani.

Milko Krapeš
urar in trgovec z zlatino in srebrnino
Ljubljana, Jurčičev trg št. 3.

L. Remic
trgovec s specerijskim blagom, Ljubljana, Škofje ulice št. 15

Berjak & Šober
specerijska trgovina in žganje
Ljubljana, Vodnikov trg št. 2.

Franc Gradišar
kleparski mojster, Ljubljana, Tržaška
cesta št. 2.

J. Kostevc
modna trgovina, Ljubljana, Sv. Petra
cesta št. 4.

Franja Snoj
trgovina z mešanim blagom, Ljubljana,
Prešernove ulice št. 2.

K. A. Kregar
trgovina usnja in čevljarških po-
trebščin, Sv. Petra cesta št. 2.

Franc Kukman
čevljarški mojster, Ljubljana, Dunajska
cesta št. 14.

Brata Eberl
črkošlikarja, tovarna barv in lakov,
Miklošičeve ulice št. 4.

Josipina in Peter Košak
restavracija
Prešernove ulice (poleg pošte).

Simon Praprotnik
stavbno mizarstvo, izdelovanje omar za
led, obrat s stroji, Jenkove ulice št. 7.

Engelbert Franchetti
brivec in prodajalec parfumov, Sod-
nijske ulice št. 2.

Lavrenčič & Domicelj
n. sl. Karel Megl &
žitna trgovina, Dunajska cesta št. 32.

Josip Cvetrežnik
sobni slikar
Karlovska cesta št. 2.

Fran Kollmann
zaloga porcelana in steklenine
Mestni trg.

Luka Vilhar
urar
Kopitarjeve ulice št. 4 pri cesar Franc Joževa
mostu.

Ivan Ogrin
stavbnik
Karlovska cesta št. 5 (I. nadstropje).

Ivan Zamljen
čevljar
Kongresni trg št. 13.

J. Wider
trgovski in umetni vrtnar
Selenburgove ulice št. 3.

Götl ml. & Lebar
rezbarstvo, pozlatastvo in izdelava modernih
okvirjev
Turjaški trg št. 1.

Fr Sark
trgovina s specerijskim blagom, deželni
pridelki in moko
Marije Terezije cesta št. 11 (Kolizej).

J. Lozar
manufakturna trgovina
Mestni trg št. 7.

Toni Jager
trgovina ročnih del
Židovske ulice št. 5.

Vaso Petričič
trgovina z galanterijskim blagom
Mestni trg št. 21.

Anton Šarc
Perilo, Sv. Petra cesta št. 8.
Likalnica, Kolodvorske ulice št. 8.

Feliks Urbanc
trgovina z manufakturnim blagom
Pod Trančo št. 2.

Feliks Urbanc
manufakturna trgovina na debelo in
na drobno
Vogal Miklošičeve in Sv. Petra ceste.

Stanko Kelšin
brivec
Kopitarjeve ulice št. 1.

Fran Mally
trgovina z usnjem
Resljeva cesta št. 2.

Fr. Mally & dr.
parna opekarna
Resljeva cesta št. 2.

Knjigovoznica
Katol. tiskovnega društva
Kopitarjeve ulice, II. nadstropje.

Julij Sikutrič
brivec in lasničar
Marije Terezije cesta št. 11.

Ivan Kastelic
brivec
Florijanske ulice št. 25.

„Pri Žargi“ Sv. Petra
nizki ceni“ cesta št. 2.
velika izbira zimskih potrebščin in potrebščin
za kroj. če in šivilje.

M. Drenik
Kongresni trg
Največja zaloga ženskih ročnih del. Različno
vezenje na roko ali na stroj. Predtiskarija itd.

Lekarna Trnkoczy
Ljubljana
Mestni trg (poleg rotovža).

Ivan Černe
tapetnik in dekorater, zastopnik I. kranjske
mizarke zadruge
Dunajska cesta št. 28.

„pri Cirilu in Metodu“
Manufakturna trgovina
(lastnik Ivan Miklavc)
Lingarije ulice št. 1.

J. Paulin
Nova ulica št. 3.
Glavna zaloga najboljšega briketa, premoga
in drva.

Josip Lončar
trgovec z moko in mešanim blagom
Florijanske ulice št. 7.

A. Sušnik
trgovina specerije, železnine in raznih
barv. — Zaloška cesta št. 21.

Drože: Jugoslovanska drožarna
Fran Golob & Jos. Polak
Ljubljana.

M. Podkrajšek
frizer za dame in gospode
Sv. Petra cesta št. 35.

Ljudska posojilnica
Ljubljana
Miklošičeva cesta št. 8.

Simon Treo
stavbnik
Sv. Petra cesta št. 28.

Karolina Treo
najstarejša zaloga obuval
Pogačarjev trg št. 1.

Josip Škerlj
spedijsko podjetje
Kongresni trg št. 16.

Ljudevit Černe
zlatar in trgovec z urami
Wolfve ulice št. 3.

Janko Česnik
„pri Česniku“
trgovina z manufakturnim blagom
Stritarjeve ulice Ljubljana Lingarije ulice.

Gričar & Mejač
trgovina z izdelanim obleko
Prešernove ulice št. 9.

Iv. Bonač
katonažna tovarna, trgovina s papirjem in
knjigovoznica
Ljubljana, Selenburgove ulice.

Veronika Kenda
trgovina s papirjem
Dunajska cesta št. 20.

Kenda Veronika
zaloga igrač
Dunajska cesta št. 20.

Slana Ivan
krojaški mojster
Sv. Petra nasip št. 67.

Narodna knjigarna
Zaloga papirja, šolskih in drugih knjig
Ljubljana, Jurčičev trg št. 3.

Ivan Dovgan
mizarški mojster in zaloga pohištva
Dunajska cesta št. 19.

Kregar Ivan
zastopnik tvornice za kineško in alpaka-
srebro Bachmann
Elizabetna cesta št. 3.

Kregar Ivan
izdelovalec cerkvenega orodja in posode ter
elektriških svetilk
Elizabetna cesta št. 3.

Alojzij Vodnik
kamnosek
Kolodvorske ulice.

Josip Vidmar
zaloga dežnikov in solčnikov
Pred škofijo št. 19 Prešernove ulice št. 4
Stari trg št. 4.

Ivan Marchotti
zaloga usnja
Sv. Petra cesta št. 30.

Jakob Babnik
vodovodni instalater
Poljanska cesta št. 3.

Alfonz Breznik
trgovina in izposojevalnica klavirjev
Gradišče št. 11.

Katoliška bukvarna
knjigarna, umetnine, antikvariat, Pred
škofijo 5 (poleg stolne cerkve)

Prodajalna
Katol. tiskovnega društva
(H. Ničman)
Kopitarjeve ulice št. 2.

Avguštin Zajec
restavracija
Sodnijske ulice št. 6.

Ig. Kessler
manufakturna trgovina
Pogačarjev trg št. 3.

Fr. Stupica
trgovina z železnino, polj. deljskimi stroji
in cementom
Marije Terezije cesta št. 1 (poleg Figovca).

A. Žibert
zaloga čevljev domačega izdelka, zimske
potrebščine itd.
Prešernove ulice.

Češka
budejeviška pivnica
Sv. Petra cesta št. 26.

V. H. Rohrmann
trgovina z vegetabilijami in deželnimi
pridelki in izvoz sadja na debelo
Sv. Petra cesta št. 28.

Plzenski sanatorij pri Roži
priporoča plzenski „Prazdroj“ v stekle-
nicah. Izvirna napolnitev.

Glavna zaloga za južne dežele
češke delniške pivovarne
v Čeških Budejovicah
Sv. Petra nasip št. 27.

M. Pakič
prvi kranjski lesni, kosariški in rešetarški
obr. — Sanke.
Pogačarjev trg.

Alojzij Trink
mizarški mojster
Linhartove ulice št. 8.

Tomo Bricelj
plesarski mojster,
Dunajska cesta št. 16.

Josip Boltar
trgovina z mešanim blagom,
Florijanske ulice št. 17.

Ivan Kosec
brivec,
Dunajska cesta št. 7.

Josip Ahčin
krojaški mojster,
Vegove ulice št. 12.

Ravnikar Anton
čevljarški mojster,
Sodnijske ulice št. 4.

Souvan Fran. Ksav.
manufakturna trgovina,
Mestni trg.

Škulj Rudolf
gostilna in prenočišče „pri Amerikanu“,
Florijanske ulice št. 20.

Marija Čik
trgovina z izdelanimi oblekami,
Mestni trg št. 9.

A. Česark
trgovina otroških igrač, pletenin in storje-
nega blaga.
Selenburgove ulice št. 1.

Ivan Podlesnik ml.
trgovec s čevlji in klobuki,
Stari trg št. 10.

Davorin Rovšek
fotografski zavod,
Kolodvorske ulice št. 32—34 A.

Marije Rovšek naslednik
Davorin Rovšek
trgovina izdelane obleke, oblačil. blaga,
Kolodvorske ulice št. 35.

A. Lukič
trgovina s konfekcijskim blagom,
Pred škofijo.

D Matkovič
brivec,
Pred škofijo.

Angela Česnovar
trgovka in gostilničarka,
Kolodvorske ulice št. 33.

F. Meršol
trgovina z drobnim in modnim blagom,
vezenine, ročna dela, predtiskarija.
Mestni trg št. 18.

Jos. Rebek
ključavničarski mojster,
Francovo nabrežje št. 9.

Filip Pristou
slikar posebno le za napise in grbe,
Prešernove ulice št. 50.

Josip Rebolj
stavbni in umetni ključavničar,
Jenkove ulice št. 16 A.

Pavel Magdič
modna trgovina, narodne vezenine,
Prešernove ulice št. 7.

Katinka Widmayer
trgovina pri „Solcu“,
Pogačarjev trg.

Franč Železnik
trgovski zastopnik,
Sodnijske ulice št. 6.

Ivan Remžgar
klepar,
Florijanske ulice št. 15.

M. Ph. Josip Čizmar
lekarna „pri Zlatem orlu“,
Jurčičev trg.

Knjigarna L. Schwentner
Knjige, muzikalije, umetnine. Zaloga papirja
ter risalnih in pisalnih potrebščin,
Prešernove ulice št. 3 (Mestna hranilnica).

Brata Hlavka
zaloga kirurških in ortopedičnih predmetov,
Prešernove ulice.

Fani Fabjan
mlekarna,
Francovo nabr. 7 (poleg Ribjega trga).

Ignacij Vehar
mizarški mojster,
Gradaške ulice št. 12.

E Skušek
modna trgovina za gospode,
Mestni trg št. 19.

Julija Stor
trgovina s čevlji za gospode, dame in otroke,
Prešernove ulice št. 5.

Avust Jenko
pekovski mojster,
Marija Terezija cesta št. 7.

Anton Bajec
ovetlični salon pod Trančo,
vrtinarija Karlovska cesta št. 2.

J. Korenčan
trgovina galanterijskega blaga, otroških igrač,
Stari trg št. 5.

Jernej Hlebs
zidarski mojster,
Hradeckega predmestje št. 28.

S. Strmoli
brivec in lasničar.
Zaloga lasnih mrežic, podlag in krepa,
Pod Trančo št. 1.

Božidar Pavčič
trgovina z manufakturnim in specerijskim
blagom,
Zaloška cesta št. 15.

Fr. Iglič
trgovina s papirjem in galanterijskim blagom,
Mestni trg.

Franc Remic
glavno zastopstvo tvornice likerja
prej Franjo Pokorny v Zagrebu,
Škofje ulice št. 15.

A. & E. Skaberne
trgovina z manufakturnim blagom
na debelo in drobno,
Mestni trg št. 10.

Jernej Bahovec
trgovina s papirjem in galanterijskim blagom,
Marijin trg (poleg Prešernovega spom.)

Štefan Mencinger
trgovina s specerijskim, delikatesnim
in mešanim blagom,
Martinovala cesta št. 18.

Lenasi & Gerkman
trgovina s suknem in blagom,
Stritarjeve (Špitalske) ulice.

G. F. Jurásek
uglaševalec glasovirjev,
Sv. Petra cesta št. 62 a I.

T. Mencinger
trgovina s specerijskim blagom in delikatesami,
Sv. Petra cesta št. 37 in 42.

A Krejči
krznar, trgov. s klobuki in kožuhovino,
Wolfve ulice št. 5.

I. Grobelnik
trgovina z manufakturnim in modnim blagom,
Pred škofijo št. 1.

A. Šarabon
trgovina s specerijskim blagom, žganjem in
deželnimi pridelki na drobno in debelo.
Zaloška cesta št. 1.

A. Šarabon
glavna zaloga rudninske vode,
Zaloška cesta št. 1.

A. Šarabon
Novo urejena pražarna za kavo in mlin za
disave z električnim obratom.
Zaloška cesta št. 1.

A. Šarabon
zaloga brinja in sliv za žganjekuho,
Zaloška cesta št. 1.

Ivan M. Adamič
prva kranjska vrvarna in trgovina konopnine,
Sv. Petra cesta št. 33.

F. Smole
plakater in reklamno podjetje,
Selenburgove ulice št. 6.

Tehnična pisarna
Karol Holinsky
arhitekt in mestni stavbnik,
Selenburgove ulice št. 4, II. nadstropje.

J Janc
trgovina delikates in praške šunké,
Wolfve ulice št. 1.

M Pipan
prodaja goriškega vina na debelo,
Za'okarjeve ulice št. 9.

Valentin Golob
trgovina z železnino in kuhinjskimi
predmeti, Mestni trg št. 10.

Matej Oblak
trgovina s čevlji in čevljarški mojster,
Kongresni trg št. 6.

J. Frisch
trgovina potovalnih predmetov ter usnjeno-
galanterijskega blaga,
Marijin trg št. 3.

Karel Dinter
brivec,
Martinovala cesta.

Dognano je

in vsak bolnik že ve, da dandanes elektriciteta v zdravilstvu zavzema prvo mesto, žal, da še premnogi bolniki ne v do, da eksistira že **elektriški** životni aparat, s katerim se pripravno lahko vsak **doma elektrizira** in katerega učinek je sijajno preizkušen pri veliko boleznih, n. pr. nervoznost, reumatizem, bolezn v glavi in križu, želodčne in črevesne nepravilnosti, slabosti srca, ohromelosti in oslabelosti vseh vrst.

Premnogo zahvalnih pisem, originali v naši ordinaciji, potrjuje to slajno. O tem radi damo vsakemu bolniku brezplačnega pojasnila, pošlje naj samo zoljni kupon na našo ordinacijo, nakar mu takoj pošljemo svojo 64 strani obsežno

4411

brezplačno knjigo.

„Razprava o moderni elektroterapiji“.

Elektroterapevtska ordinacija, Dunaj I., Schwangasse 1 s/2 I. nadotr.

Kupon za brezplačno knjigo. 28./XI. 1908.

Elektroterapevtska ordinacija na Dunaju I., Schwangasse 1, s/2 I.,
Prosim, pošljite mi knjigo „Razprava o moderni elektroterapiji“ gratis in franko pod zaprto kuverto.

Ime:
Naslov:

Za dame posebna brošura.

Zaloge skoro v vseh lekarnicah!

Kerhabnyjev podfosforokali

apneno železnati sirup.

Že 39 let zdravniško preizkušen in priporočan prsi sirup. Razkrajja slez, blaži kašelj, pospešuje tek. Poyzdiguje slast in reditev trupla in je izboren za tvoritev krvi in kosti. Steklenica 2 K 50 h, po pošti 40 h več za zavoj.

Edino izdelovališče in glav. razpečevališče:

Dr. Hellmanna lekarnica „Zur Barmherzigkeit“

(Kerhabnyjev naslednik).

Zaloge pri gg. lekarnarjih v Ljubljani in Novem mestu.

Kerhabnyjev

aromatiška esenca

Že 34 let uvedeno in vrlo preizkušeno bolečine tolažeče sredstvo za vdrgnenje Lajša in odstranjanje bolečine v sklepih in mišicah ter živčne bolečine. Steklenica stane 2 K, po pošti 40 h več za zavoj.

na Dunaju VII/1. Kaiserstr. 73-75.

4926 2

Prilaven in stanovitven dokodok za vsakega.

15 kron in več zaslužite na teden samo z izdelovanjem blaga za naš

35 kron in več pridobite z izdelovanjem in prodajo blaga na pa-

Zahtevajte v lastne kore: takoj pojasnilo.

Velikoprodaja pletenega blaga. — Strokovni zavod za pletilne stroje.

Líbal a spol. prot. trg. v Pragi Vodičkova ulice 25.

Edini strokovni zavod te vrste

Divje ruce

pošljem po poštuen povzetju majhno 1 K komad velike 160 K komad. F. Paulin, Topolac, Krvaško 4210

NIGRIN

najboljše mazilo za čevlje daje najlepši blesk in ohranja usnje stanovitno. NIGRIN je z zdavstvenega stališča toplo priporočati, ker NIGRIN usnja tudi ob neprestani rabi ne zapre neprodušno, torej ne zabranjuje izhlapevanja nog. N-prodaj povsod. 3746-7 ST. FERNOLENDT, Dunaj, o. in kr. dvor. dobavitelj

Babica Ana Trtnik roj. Kapele

ki je bila tekom 12 let v službi kot šolska babica pod vodstvom g. prof. dr. pl. Valente, naznanja, da stanuje sedaj na

Poljanski cesti šte. 9

in se priporoča velenjenim rodbinam, zagotavljajoč vsekdar najskrbnejšo postrežbo.

J. KORENČAN

Ljubljana, Stari trg št. 5.

Trgovina z norimberškim in galanterijskim blagom na drobno in na debelo.

: Velika zaloga pletenin : kakor nogavic, srajc, maj, spodnjih hlač, otroške :: obleke itd. ::

Gričar & Mejač

Zaloga zgotovljenih oblač za gospode in dečke. Konfekcija za dame in deklice.

Ljubljana Prešernove ulice št. 9.

Novost!

Zastonj in poštine prosto naročajte moj novi veliki

cenik s koledarjem

za vsakovrstna darila, ki je ravno izšel.

FR. ČUDEN urar in trgovec v Ljubljani.

Zimske obleke, zimske suknje, kožuhi, (dolgi in kratki), salonske obleke, pelerine i. dr. za gospode in dečke v velikanski izbiri. Strogo solidna, strokovnjaška postrežba.

Zaloga oblek A. KUNC

Ljubljana, Dvorski trg šte. 3. Pod Narodno kavarno.

Slovenci, pozor! pri nakupovanju vencev!

Fr. Iglič

Ljubljana, Mestni trg 11 priporoča največjo zalogo krasnih nagrobnih vencev 1 za 3600-12 trakov z napisi.

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.

Cene brez konkurence!

Vse želodčne težkoče

so posledica slabega prebavljanja.

Preiskuseno, is izbranih najboljših in uspešnih zdravilnih soli skrbno pripravljeno, tek zbirajoče in prebavljanje pospešujoče in lahko odrajačo domače zdravilo, ki ublaži in odstrani znane posledice nezmerosti, slabše diete, prehlajenja, vse in ga sejeja in sicer: prvega napada, 2 pr. gorcuca, napenjanje, nezmerne tvorbe kislin ter krče je dr. Koss balsam za želodec in lekarno B. FRAGNERJA v PRAGI

SVARIL! Vsi deli embalaže imajo postavno deponirano varstveno znamko

Glavna zaloga lekarna B. FRAGNER-ja v Pragi, o. in kr. dvor. dobavitelj

„pri črnem orlu“ Praga, Malá Strana, opol. Novodvorská ulice 203.

Po pošti razpošilja se vsak dan. Celo steklenica 2 K, pol steklenica 1 K.

Protiv. pošiljatelj K 150 se pošlje mala steklenica in za K 280 velika steklenica, za K 470 2 veliki steklenici, za K 8-4 v-like steklenice, za K 22-14 velikih steklenic poštine prosto na vse postaje avstro-ugarske monarhije.

Zaloge v lekarnah Avstro-Ogerske 3 38-5 1

Največja narodna KONFEKCIJA

za dame, deklice, dečke in novorojenčke

M. Kristofič-Bučar

v Ljubljani, Stari trg št. 28

priporoča

3927 6

krasne **BLUZE** v težki

svili, volni in drugem modnem blagu

najnovejša modna krila, kostume, dežne plašče, otroške obleke, krstno oprave, predpasnike, vsevrstno perilo in druga oblačila. Najfinije otroške kapice, klobučke, plaščke, pariške modre, nogavice, rokavice, jopice in druge pletenine. — Fine zavrtnice, naramnice, ovratnike, srajce in drugo perilo za gospode.

Zunanja naročila se izvršujejo takoj in točno.

Cene radi male režije brez konkurence.

Speditijska in komisijska družba

BALKAN

d. z. o. j. v Trstu, Riva Grumula 14

Telef. 21-60.

Žiro-račun pri Jadranski banki v Trstu.

Brzjavi: Balkansped.

sprejema v svoja dobro urejena skladišča vsakovrstno blago in daje nanje predjume pod najpovoljnejšimi pogoji, daje carinska posojila in ocarinjuje blago, preskrbuje prodajo blaga ter posreduje kupovanje in prodajo vsakovrstnega blaga po nalogu in na račun svojih odjemalcev najkulantneje.

Preskrbuje vsakovrstne pošiljke na vse kraje hitro in točno, obavlja vse reklamacije in daje vsakovrstna strokovna pojasnila in navodila takoj in brezplačno.

